

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

21-05-2024 13:15 - 15:30

Rådhuset, rådmandens kontor

Information:Deltagere:

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen
Jette Bjørn Hansen (afbud)
Morten Korsgaard Kristensen (afbud)
Rasmus Rosendahl Brink Graff (afbud)
Nikolaj Harbjerg
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Holst
Tanja Nyborg (afbud)
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 10 min. Deltagere: Marie Herborg Krogh og Jacob Nørmølle
Pkt. 3: Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Lervad Lundø og Jens Møller Hald
Pkt. 4: Tid: 25 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Sharifa Andersen
Pkt. 7: Tid: 10 min. Deltagere: Ann Olivia Kebløvski og Nicolas Madsen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra 14. maj 2024.....	1
Punkt 2: Udvalgsorientering om arbejdet med det vilde problem (TN).....	2
Punkt 3: Halvårlig orientering til Børn og Unge-udvalget om status på kvalitetstilsynet (HBL).....	3
Punkt 4: Orientering om analyser fra budgetforliget 2024 (HBL).....	4
Punkt 5: Forberedelse til byrådsmødet den 22. maj 2024.....	5
Punkt 6: Evt.....	5

Punkt 1: Godkendelse af referat fra 14. maj 2024

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

14-05-2024 12:15 - 13:30

Rådhuset, rådmandens kontor

Information:Deltagere:

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen (afbud)
Jette Bjørn Hansen
Morten Korsgaard Kristensen
Rasmus Rosendahl Brink Graff (afbud)
Nikolaj Harbjerg
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen (afbud)
Susanne Holst (afbud)
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 15 min. Deltagere: Karen Tambo

Pkt. 5: Tid: 25 min. Deltagere: Ninna Elisabeth Holm

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 7. maj 2024.....	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 7. maj 2024.....	1
Punkt 2: Kommissorier for spor under MBUs Klimaplan (NH).....	1
Beslutning for Punkt 2: Kommissorier for spor under MBUs Klimaplan (NH).....	1
Punkt 3: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 15. maj 2024.....	2
Beslutning for Punkt 3: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 15. maj 2024.....	2
Punkt 4: Evt.....	2
Beslutning for Punkt 4: Evt.....	2

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 7. maj 2024

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 7. maj 2024

Godkendt.

Punkt 2: Kommissorier for spor under MBUs Klimaplan (NH)

Tid: 15 min. Deltagere: Karen Tambo

Beslutning for Punkt 2: Kommissorier for spor under MBUs Klimaplan (NH)

Karen Tambo deltog i punktet.

Forvaltningschef Nikolaj Harbjerg har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden godkender seks kommissorier og fordeling af bevillingen på sporene i MBUs Klimaplan. Desuden skal der tages stilling til, om midlerne til MBUs klimaindsats med fordel kan forlænges ud over to år set i lyset af bevillingens reduktion fra 15 til 10 mio. kr. samt klimaforliget for 2025-30.

Det indstilles, at rådmanden:

1. Godkender kommissorier for seks af klimaplanens i alt syv spor, idet et spor tidligere er godkendt
 - 1-B Personbefordring af børn
 - 1-C Medarbejderkørsel
 - 1-D Børn og unges transport
 - 2-A Bæredygtige måltider
 - 3-A Cirkulær økonomi
 - 4-A CO2-reduktion i børnehøjde inkl. naturvisionen på Sølyst
2. Godkender fordeling af bevillingen på klimaplanens spor
3. Godkender fordeling af klimamidlerne over to-tre år i lyset af klimaforhandlingerne og reduceret bevilling
4. Træffer beslutning om, hvordan Magistraten orienteres om ændringer i MBUs klimaindsats

KT redegjorde for punktet.

Rådmanden bemærkede, at det overordnet set er gode indsatser, men det er et område der altid er i bevægelse. Aktuelt kan mobilitetsforhandlingerne have konsekvenser.

Sagen blev herefter drøftet, herunder:

- Arbejdet med ensartet praksis for medarbejderkørsel på tværs af magistratsafdelingerne
- Arbejdet med omstilling til fossilfri køretøjer

- Cykelfremmende indsatser, færdselsundervisning samt hjertezoner

Beslutning:

Ad 1) Godkendt, med bemærkning om at i spor 1-D skal cykelfremmende indsatser veje tungt. Der kan være behov for at genbesøge indholdet efter mobilitetsforhandlingerne.

Ad 2) Godkendt, med bemærkning om at der kan være behov for at genbesøge fordelingen efter mobilitetsforhandlingerne.

Ad 3) Godkendt.

Ad 4) Magistraten skal ikke orienteres.

Punkt 3: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 15. maj 2024

Dagsorden:

1. Godkendelse af referat fra udvalgmødet den 2. maj 2024
2. Status på Chromebook sagen
3. Udvalgets forberedelse til budget 2025
4. Prioritering af temadrøftelser
5. Skriftlige orienteringer
6. Sager på vej
7. Evt.

Beslutning for Punkt 3: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 15. maj 2024

Drøftet.

Punkt 4: Evt.

Beslutning for Punkt 4: Evt.

Ingen bemærkninger

Punkt 2: Udvalgsorientering om arbejdet med det vilde problem (TN)

Tid: 10 min. Deltagere: Marie Herborg Krogh og Jacob Nørmølle

16. maj 2024
Side 1 af 1

Beslutningsmemo

Emne **Udvalgsorientering om arbejdet med det vilde problem**
Til Rådmandsmødet d. 21. maj

Børn og Unge

Administration og Rådgivning
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Direktør Tanja Nyborg har sat forslaget på dagsorden, med henblik på at rådmanden godkender orientering til Børn og Unge-udvalget på udvalgsrådet d. 29. maj.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles at:

- 1) Rådmanden godkender materialerne:
 - a. Forklæde
 - b. Notat
 - c. Kommissorier for arbejdet med det vilde problem
 - d. Oplæg

Sekretariat-Rådhuset

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 41 85 84 92

Sagsbehandler:
Jacob Nørmølle

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Formålet med udvalgsorienteringen er at give udvalgsmedlemmerne et dybere og nuanceret indblik i arbejdet med det vilde problem, med særligt henblik på den aktuelle status og det kommende arbejde med prøvehandlinger.

Kommissorierne, der danner rammerne for det kommende arbejde med det vilde problem og prøvehandlinger, har i maj været behandlet på chefmøde og godkendt på rådmandsmøde d. 7. maj 2024. Udvalgsorienteringen, i form af forklæde, notat og oplæg, har ikke været behandlet på chefmøde.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Ikke relevant.

5. Videre proces og kommunikation

Hvis rådmanden godkender materialerne, sættes orienteringen på udvalgsrådet d. 29. maj.

I juni vil der blive fremsendt en kort status for hvert vildt problem til Magistraten. I denne status er der fokus på konkrete indsatser og handlinger.

16. maj 2024
Side 1 af 2

Forklæde

Arbejdet med Det Vilde Problem Unges Mentale Sundhed og Trivsel

Til: Børn og Unge-udvalget
Udvalgsmøde:29.05.2024

Børn og Unge
Administration og Rådgivning
Aarhus Kommune

1. Baggrund

I august 2023 vedtog Byrådet byrådsindstillingen vedrørende det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel, herunder en problemforståelse og spor for det videre arbejde. Problemforståelsen og de tre spor giver mulighed for at arbejde i mange forskellige retninger. Der har derfor været behov for at indsnævre og fokusere den videre retning. Som opfølgning på byrådsbeslutningen har der været afholdt flere involveringsaktiviteter med en bred række af aktører for at udfolde og konkretisere de tre spor og pege i retning af en mission og prøvehandling i det videre arbejde. Derudover har der været politiske temadrøftelser, blandt andet byrådets temadrøftelse i uge 10 2024, der har kvalificeret og sat retning for det videre arbejde.

Projektledelsen har på den baggrund udarbejdet tre kommissorier, der sætter retning for de fokusområder, der skal udvikles prøvehandling indenfor

Formålet med udvalgsorienteringen er at give udvalgsmedlemmerne et dybere og nuanceret indblik i kommissorierne og arbejdet med det vilde problem, med særligt henblik på den aktuelle status og det kommende arbejde med prøvehandling.

2. Forberedelse til mødet

Som bilag til drøftelsen er vedlagt:

- 1) Orienteringsnotat
- 2) Kommissorier for arbejdet med det vilde problem
- 3) Oplæg

3. På mødet

På mødet vil Direktør Tanja Nyborg og projektlederen for det vilde problem, Marie Herborg Krogh, orientere om hvor i processen arbejdet er, samt hvad den videre proces er, herunder rammerne for de fremtidige prøvehandling.

Efterfølgende har udvalget mulighed for at stille spørgsmål og drøfte sagen.

Sekretariat-Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 41 85 84 92

Sagsbehandler:
Jacob Nørmølle

Bilag

- 1) *Orienteringsnotat*
- 2) *Kommissorier for arbejdet med det vilde problem*
- 3) *Oplæg*

16. maj 2024
Side 2 af 2

Baggrund, status og næste skridt i arbejdet med Det vilde problem, Unges mentale sundhed og trivsel

15.maj 2024
Side 1 af 4

Indledning

Dette notat belyser arbejdet med Det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel.

Arbejdet med det vilde problem har fra starten været fokuseret på at gribe problemstillingen an på en ny måde, hvor mobilisering, involvering og delt ejerskab har været kernebegreberne. Processen startede med de indledende mobiliseringsaktiviteter og grundlæggende udfoldelse af problemet og den eksisterende viden. Dette dannede grundlag for de efterfølgende idégenererende involveringsaktiviteter, hvor unge, eksperter, politikere og andre interesserede aktører har været med til at udfolde arbejdet. Dette er nu blevet kondenseret i en mission for det fremadrettede arbejde, der danner rammen for udvikling af prøvehandling. Prøvehandling, der i form af indsatser eller aktiviteter, kan være drevet af projektledelsen for det vilde problem, af andre i organisationen, eller af aktører helt uden for Aarhus Kommunes organisation.

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Sekretariat-Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 41 87 29 30

Sagsbehandler:
Marie Herborg Krogh
Jacob Nørmølle

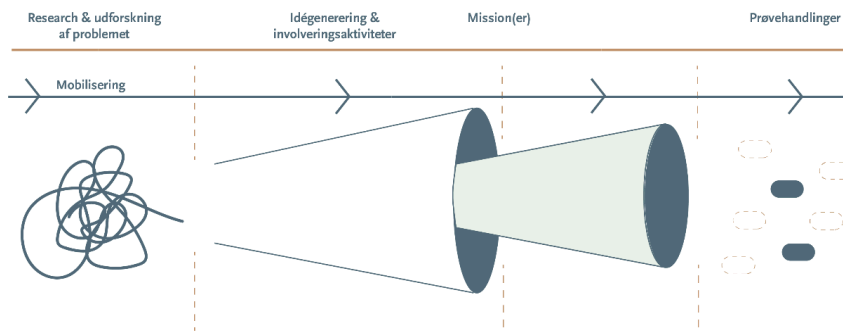

Illustration: Procesoverblik for arbejdet i 2023 og 2024

Processen der har ledt frem til nu

Byrådet besluttede med Budget 2023 at arbejde med unges mentale sundhed og trivsel som et af de seks vilde problemer. Mange unge har det godt. De har gode venner og tager del i sunde fællesskaber. De ser muligheder og tror på en spændende fremtid.

Samtidig viser flere undersøgelser en stigning i antallet af unge, der oplever mistrivsel. I Region Midtjylland er andelen af unge, der rapporterer, at de ikke oplever god trivsel og livskvalitet fordoblet i perioden fra 2013 til 2021 fra 15 til 30 % (Defactum 2021).

15.maj 2024
Side 2 af 4

Stigningen i mistrivsel blandt unge er et problem – ikke mindst for de unge selv, men det skaber også et pres på psykiatrien, i skole- og uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet og i familierne.

Problemforståelse

Der findes ikke enkle forklaringer på, hvorfor vi ser stigende mistrivsel blandt unge. I arbejdet med at forstå hvad der driver problemet og hvilke nye veje, vi kan gå, har projektledelsen involveret og været i dialog med omkring 200 unge, forskere og aktører, der hver dag gør en forskel for at fremme unges trivsel i praksis. Derudover har der været en kortlægning af forskning og projekter relateret til emnet. Baseret på data fra inddragelsesaktiviteter, forskning og faglige input arbejder vi ud fra, at de primære mekanismer, som vi skal skubbe til, hvis vi skal vende den negative udvikling i unges trivsel, er:

- Acceleration
- Præstation
- Psykologisering

Derudover har vi en opmærksomhed på, at de unges digitale liv, samfundsdiskursen om unge, som mange unge oplever som unuanceret og polariserende, samt pressede voksne i høj grad også er med til at forstærke problemet.

I august 2023 vedtog Byrådet byrådsindstillingen vedr. Det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel, herunder den nuværende problemforståelse af det vilde problem, samt at der udvikles prøvehandlinger indenfor de tre spor:

- Spor 1: De unge mestrer livet
- Spor 2: Unges mentale sundhed og trivsel som et fælles anliggende
- Spor 3: Trivsel i skole og uddannelse

Hvor vi er nu

Som opfølgning på byrådsbeslutningen om de tre spor, har projektgruppen afholdt en række involveringsaktiviteter med unge i alderen 15-25 år, ngo'er, kultur- og erhvervsliv samt uddannelsesinstitutioner for at udfolde og konkretisere de tre spor og pege i retning af en mission og konturer af prøvehandlinger. Vi har i arbejdet haft fokus på at finde frem til, hvad de unge og alle de aktører, der arbejder med unge, finder vigtigt med afsæt i de tre spor.

Mission: Fælles om unges mentale sundhed og trivsel

Vores mission er, at alle unge i fremtiden trives, og vi er fælles om unges mentale sundhed og trivsel. De unge vil opleve at blive hørt og set som dem, de er. De unge vil i fremtiden have redskaberne til at komme igennem svære perioder af ungdomslivet. Det er blevet nemt at snakke med venner og

familie om behovet for hjælp og støtte, og de unge oplever at få hurtig hjælp, fordi de ved, hvor hjælpen og støtten er. Alle unge er en del af positive fællesskaber, hvor de mødes med andre unge om et fælles tredje. I fremtiden er skole- og uddannelsessystemet designet, så det fremmer trivsel for alle unge.

15.maj 2024
Side 3 af 4

Arbejdet med de vilde problemer kalder på forskellige løsninger, og at vi skal sætte ind på flere niveauer på samme tid. Med afsæt i involverings- og mobiliseringsarbejdet er der tre fokusområder, der skal laves prøvehandlinger indenfor, og som der er udviklet kommissorier for:

- Livsmestring og handlekraft
- Frirum og fællesskaber
- Gentænk udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelser

Fokusområderne blev drøftet og kvalificeret med byrådspolitikerne på byrådets temadrøftelse d. 6. marts 2024. De tre kommissorier er ikke konkrete arbejdsplaner, men retninger for, hvordan vi kan indfri missionen om at være fælles unges mentale sundhed og trivsel. Missionen og kommissorierne skal udfoldes i samarbejde med de aktører, der har forandringskraft, og dem, der skal involveres i at skabe nye prøvehandlinger.

Kommissorierne er udfoldet i det vedhæftede bilag.

Næste skridt i processen

Som det fremgår af kommissorierne, er der konkrete prøvehandlinger, der igangsættes nu, og der tegnes konturerne af prøvehandlinger, der kan igangsættes senere. Foruden dette er der gang i en række initiativer og handlinger, der kobles og er knyttet til arbejdet med det vilde problem, men som ikke drives af projektledelsen for det vilde problem. F.eks. afføder de mobiliserings- og involveringsaktiviteter projektledelsen har afholdt, at unge og andre aktører mødes, og derigennem opstår indsatser og aktiviteter uden for kommunalt regi.

Kommissorierne indeholder to konkrete prøvehandlinger, der igangsættes nu. Det drejer sig om:

1. Ungeforankret kommunikation om hjælp og støtte til unge selv relateret til Livsmestring og handlekraft.
2. Brobygning mellem unge i udskoling/ungdomsuddannelse og unge fra socialfaglige uddannelser, relateret til Frirum og fællesskaber

Ad 1) Ungeforankret kommunikation igangsættes nu, da det er et udtalt behov blandt de unge, og fordi der politisk er et ønske om at styrke kommunikationen om allerede eksisterende tilbud om hjælp og støtte til unge. Der vil i arbejdet blive udviklet prøvehandlinger sammen med de unge. Vi har lige nu et samarbejde med studerende fra hhv. VIA, Aarhus

Erhvervsakademi samt Studenterrådet AU om at styrke ung-til-ung kommunikation.

15.maj 2024
Side 4 af 4

Ad 2) Social brobygning til frirum og fællesskaber mellem unge i udskoling/ungdomsuddannelse og unge fra socialfaglige uddannelser igangsættes nu, da der allerede er interesse fra flere aktører, blandt andet UngiAarhus, VIA University College, Studenterrådet på AU, Aarhus Universitet og Social Sundhed, for at samarbejde om at udvikle et brobygningskoncept.

Projektledelsen for det vilde problem vil herudover i samarbejde med andre interne og eksterne aktører, fonde og unge udvikle yderligere prøvehandlinger med udgangspunkt i de tre kommissorier.

For at skabe varig forandring må mange aktører samarbejde og organisere sig om unges mentale sundhed og trivsel i en konstruktion, der rækker ud over kommunen og aktiverer og mobiliserer en større kreds. Formålet hermed er at sikre bred mobilisering og ejerskab, og dermed forankring udenfor kommunens organisatoriske rammer. Idéen er blevet drøftet i flere fora, blandt andet på byrådets temadrøftelse d. 6. marts 2024, og der udtrykkes generelt opbakning hertil. Det er aktuelt under juridisk afklaring, hvordan konstruktionen i praksis bliver muligt. Arbejdet med og i den organisatoriske konstruktion, vil supplere arbejdet beskrevet i de tre kommissorier.

Det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel

19. marts 2024
Side 1 af 12

Byrådet besluttede med budget 2023 at arbejde med Unges mentale sundhed og trivsel som et af de seks vilde problemer. I august 2023 vedtog Byrådet byrådsindstillingen vedr. det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel, herunder den nuværende problemforståelse af det vilde problem, samt at der udvikles prøvehandlinger indenfor de tre spor:

- Spor 1: De unge mestrer livet
- Spor 2: Unges mentale sundhed og trivsel som et fælles anliggende
- Spor 3: Trivsel i skole og uddannelse

Som opfølgning på byrådsbeslutningen har der været afholdt en række involveringsaktiviteter med en bred række af aktører for at udfolde og konkretisere de tre spor og pege i retning af missioner og konturer af prøvehandlinger i det videre arbejde. Mere end 200 aktører har været involveret – unge selv og andre vigtige aktører, der har betydning for unges trivsel. Derudover har der været politiske temadrøftelser, der har kvalificeret og sat retning for det videre arbejde. I arbejdet har der desuden været stort fokus på at sikre sammenhæng til de initiativer, der er målrettet at styrke og fremme unges mentale sundhed og trivsel, herunder særligt Ungepakken, hvor der er afsat 5 mio. kroner årligt fra 2023-2025 til initiativer målrettet ungetrivsel.

Retning for det videre arbejde

Vores mission er, at alle unge i fremtiden trives, og vi er fælles om unges mentale sundhed og trivsel. De unge vil opleve at blive hørt og set som dem, de er. De unge vil i fremtiden have redskaberne til at komme igennem svære perioder af ungdomslivet. Det er blevet nemt at snakke med venner og familie om behovet for hjælp og støtte, og de unge oplever at få hurtig hjælp, fordi de ved, hvor hjælpen og støtten er. Alle unge er en del af positive fællesskaber, hvor de mødes med andre unge om et fælles tredje. I fremtiden er skole- og uddannelsessystemet designet, så det fremmer trivsel for alle unge.

Arbejdet med de vilde problemer kalder på forskellige løsninger, og at vi skal sætte ind på flere niveauer på samme tid. Med afsæt i involverings- og mobiliseringsarbejdet er der tre fokusområder, der skal laves prøvehandlinger indenfor, og som der er udviklet kommissorier for:

- Livsmestring og handlekraft
- Frirum og fællesskaber
- Gentænk udkolingen og overgangen til ungdomsuddannelser

De tre kommissorier er ikke konkrete arbejdsplaner, men retninger for, hvordan vi kan indfri missionen om at være fælles unges mentale sundhed

Børn og Unge

Administration og Rådgivning
Aarhus Kommune

Sekretariat-Rådhuset

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 41 87 29 30

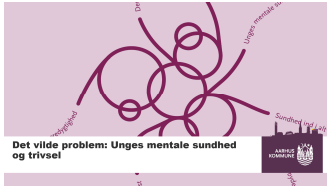
Sagsbehandler:
Marie Herborg Krogh
Jacob Nørmølle

og trivsel. Missionen og kommissorierne skal udfoldes i samarbejde med de aktører, der har forandringskraft, og dem, der skal involveres i at skabe nye prøvehandlinger. I udviklingen af prøvehandlinger skal vi bevæge os nysgerrigt mellem det, de unge efterspørger samt det, der giver mening fagligt. Vi skal flette faglighed og fokus på værdi.

19. marts 2024
Side 2 af 12

For at skabe varig forandring må mange aktører samarbejde og organisere sig om unges mentale sundhed og trivsel i en konstruktion, der rækker ud over kommunen og aktiverer og mobiliserer en større forandringskraft i vores by og nationalt. Det er aktuelt under juridisk afklaring, hvordan dette i praksis bliver muligt. Når dette er afklaret, udarbejdes et kommissorie for konstruktionen 'Fælles om unges mentale sundhed og trivsel', som skal bestå af de unge selv, repræsentanter fra civilsamfund, uddannelsesinstitutioner, virksomheder, ngo'er, regionale fora mv, som får en afgørende rolle i beslutningerne om, hvad der skal prøves af og arbejdes med for at modvirke tendensen med stigende mistrivsel blandt unge i Aarhus.

Fokusområde: Livsmestring & handlekraft

Baggrund, formål og afgrænsning

Baggrunden er, at de unge efterspørger viden og redskaber til at klare sig igennem svære perioder. De vil gerne nedbryde tabuer og mindske præstationspres, der eksisterer fysisk, men også på digitale platforme og sociale medier. De unge efterspørger information om hjælp og støtte på de kanaler, de er på og fra andre unge og ærlige fortællinger om svære perioder i ungdomslivet. Derudover ønsker mange unge hjælp, støtte og nærvær fra andre i de nære omgivelser (forældre, venner og andet netværk). Omvendt ved de nærmeste ikke altid, hvordan de hjælper bedst.

Formålet med fokusområdet er at sikre, at unge oplever at have redskaberne til at komme igennem svære perioder af ungdomslivet ved at styrke kommunikationen om hjælpe- og støttemuligheder til unge selv, forældre, andre nære omgivelser og den praktiserende læge og til at navigere i en digitaliseret verden. Det er vigtigt, at de unge selv og relationer tæt på kender til hjælpe- og støttemuligheder.

Afgrænsning

Målgruppen er unge mellem 15-25 år. Indenfor denne målgruppe vil der være brug for at målrette kommunikationsindsatsen yderligere. Strategien er vidensopbygning hos de unge gennem differentieret kommunikation.

Mål og succeskriterier

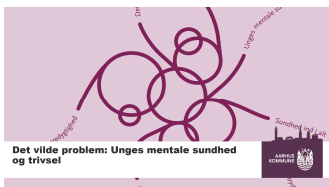
Målene for den forandring, vi ønsker at lykkes med, er:

- De unge ved, hvor de kan få hjælp og støtte og oplever, at de har redskaber til at håndtere svære perioder i ungdomslivet.
- De unge ved, hvordan de kan hjælpe venner, der oplever en svær periode i deres liv.
- Forældre ved, hvordan de kan hjælpe unge, der oplever en svær periode i deres liv.
- De unge guides videre til relevant hjælp og støtte, når de har søgt hjælp hos deres praktiserende læge.

For at lykkes er der brug for, at der udvikles prøvehandlinger indenfor:

- Ungeforankret kommunikation om hjælp og støtte til unge selv
 - Når de unge møder personlige fortællinger fra unge, som selv har gjort deres erfaringer med svære perioder i ungdomslivet, gør det kommunikationen relaterbar og er med til at aftabusere at spørge om hjælp.
- Kommunikation til forældre og andre nære relationer om muligheder for hjælp & støtte til unge
 - Der er brug for at opbygge viden og kendskab til eksisterende hjælpe- og støttemuligheder til unge blandt forældre og andre nære relationer.
- Styrket samarbejde med praktiserende om hjælp og støtte til unge
 - Mange unge fortæller, at de opsøger deres praktiserende læge, men siger også, at de kan føle sig misforstået og afvist, når de søger hjælpen her. På den anden side oplever flere praktiserende læger, at de ofte bliver døren, de unge kommer ind ad, men at hjælpen måske skal findes et andet sted end hos lægen – fx relationer, uddannelse, fællesskaber mv.

Aktiviteter og opgaver

Ungeforankret kommunikation

Det bliver en del af opgaven at skabe kommunikationsindsatsen sammen med de unge, og finde svarene sammen med dem og andre aktører tæt på de unge. I udviklingen af konceptet, skal der være blik for efterfølgende forankring, så der er mulighed for et bæredygtigt koncept.

Der vil være brug for at:

- Styrke kommunikationsindsats på ungedrevne kommunikationskanaler, fx gennem nyhedsmedier og sociale medier.
- Udvikle et koncept, faciliteret af unge, som tager ud på skoler og uddannelsesinstitutioner og inddrager unge i talks/workshops/foredrag/pop-up tilbud etc., som giver viden om mistrivsel og skaber dialog mellem de unge selv.
- Fremme mobiliseringen af unge f.eks. ungeambassadørkorps, der kan tage med rundt på skoler/uddannelser. Dette kan ses i forlængelse af Ungepanelet, der er oprettet i forbindelse med Ungefirum Aarhus og firumspuljen.

Kommunikation til forældre og andre nære relationer

Der vil være brug for at:

- Styrke kommunikationsindsats målrettet forældre og nære relationer f.eks. webinarer, talks, kampagner i det offentlige rum.
- Lave forløb målrettet forældre i udskoling og opstart på ungdomsuddannelse om vigtige emner i ungdomslivet.

Styrket samarbejde med praktiserende læge

Der vil være brug for at

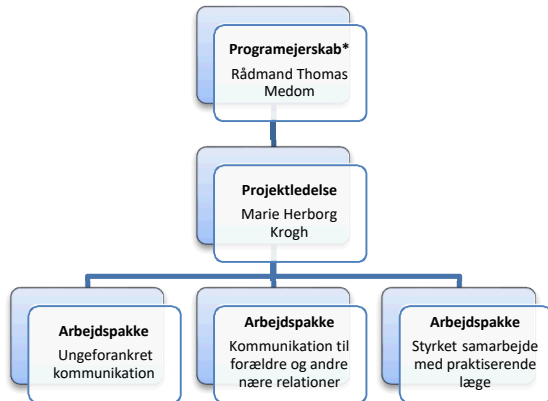
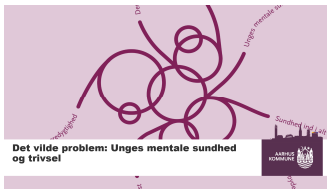
- Undersøge, hvordan vi kan styrke kontaktpunktet hos den praktiserende læge, når unge i begyndende mistrivsel søger hjælp.

Arbejdets organisering

Projektet organiseres ved, at der igangsættes arbejdsplaner omhandlende hvert fokusområde.

Programejerskab og beslutningskompetencen ligger ved Rådmanden for Børn og Unge Thomas Medom.

Projektleder for det vilde problem sikrer fremdrift med arbejdet med at lave prøvehandlinger i hver arbejdsplan. Hver arbejdsplan har en tovholder og dertilhørende arbejdsgruppe.

* Beslutningskompetencen for det vilde problem ligger ved Rådmanden for MBU, men det vurderes fra sag til sag i hvilket omfang øvrige magistratsafdelinger inddrages. Projektleder for det vilde problem sikrer tæt samarbejde om relevante prøvehandlinger med alle interessenter internt i Aarhus Kommune såvel som eksternt.

Snitflader til aktører og eksisterende initiativer

Relevante aktører

- Unge, elevråd, Børn og Ungebyrådet, forældre, lærere, AKT-og inklusionsvejledere, UngiAarhus, studievejledere, UU-vejledere, faglige organisationer, frivillige foreninger, Borgerservice mfl.

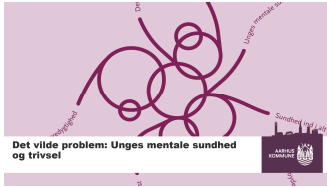
Oplagte samarbejdsflader til eksisterende initiativer/indsatser:

- [Aarhus Ung](#)
- [Socialkompass.dk](#)
- [Social Space](#)
- [Forside - SEIN \(seinmag.dk\)](#)
- [GENLYD - Bliv en del af et fællesskab \(genlydaarhus.dk\)](#)
- Anbefalinger fra analysen vedr. trivselsindsatser på børne- og ungeområdet jf. budgetforlig 2024
- Lovkrav om lettilgængelige behandlingstilbud.

Proces og Tidsplan

Arbejdspakke 1, Ungeforankret kommunikation, igangsættes i april med nedenstående procesplan:

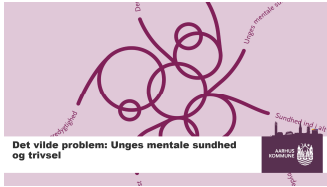
- April 2024-juli 2024
 - Udforskning af ungemålgruppens behov, herunder også behov i kontaktpunktet med den praktiserende læge.
 - Udvikling og test af prototyper blandt unge, som gør os klogere på, hvordan kommunikation af eksisterende tilbud om hjælp og støtte kan målrettes unge.
 - Afdække eksisterende anledninger i de unges hverdag, hvor trivselsdialogen og viden om hjælp og støtte kan implementeres.
 - Fortsat mobilisering af unge fx gennem Ungepanelet/Frirumspanelet
- August -december 2024

<ul style="list-style-type: none"> ○ Prøvehandlinger igangsættes. ● Primo 2025 <ul style="list-style-type: none"> ○ Læringsopsamling <p>Arbejdspakke 2, Kommunikation til forældre mv, igangsættes ultimo 2024 og indledes med udforskning af behov blandt forældregruppen og udvikling og test af prototyper, som gør os klogere på kommunikation af hjælp og støtte</p> <p>Arbejdspakke 3, Samarbejde med praktiserende læge, igangsættes ultimo 2024 og indledes med møder med Kommunalt lægefagligt udvalg (KLU) om problemstillingen og afsøgning af mulige samarbejder. Derudover vil research lavet i forbindelse med arbejdsplan 1 blive inddraget med henblik på at kunne udvikle en indsats, der guider unge godt videre til relevant hjælp og støtte, hvis de har opsøgt den praktiserende læge.</p>
<p>Økonomi/ressourcer</p>
<p>Der skal løbende tages stilling til økonomi og ressourcebrug i relation til indsatser relateret til udvikling af arbejdsplanerne. Nogle udgifter vil f.eks. være udvikling af nye kommunikationsindsatser i form af medarbejderressourcer,</p> <p>Der vil være forskellige mulige finansieringskilder, der kan indtænkes i arbejdet: Midler afsat i regi af de vilde problemer til prøvehandlinger og midler afsat til mobilisering af samarbejdet med civilsamfundet i den fælles Ungepakke. Derudover vil det være oplagt at undersøge muligheden for at søge finansiering til indsatser hos fonde og eksisterende samarbejdspartnere fx Ebbefos Fonden.</p>
<p>Evaluering og opfølgning</p>
<p>De tre arbejdsplaner afsluttes med en læringsopsamling på de igangsatte prøvehandlinger. Disse danner grundlag for en samlet opfølgning på de tre fokusområder samt en drøftelse af, hvad der skal iværksættes som længerevarende kommunikationsindsatser.</p>

Fokusområde: Frirum og fællesskaber

<p>Baggrund, formål og afgrænsning</p>
<p>Baggrund:</p> <p>De unge lægger vægt på betydningen af positive fællesskaber, hvor man gør noget aktivt og noget meningsfuldt sammen med andre. De efterspørger præstationsfrie (og fysiske) fællesskaber, hvor man kan være den man er, fordi de oplever, at de skal præstere på mange arenaer. Mange unge lægger vægt på betydningen af, at fællesskaberne er faciliterede, finder sted i den fysiske verden og er trygge rum, hvor man kan være den man er. Flere unge peger på, at de digitale platforme og sociale medier kan fjerne noget af nærværet i de fysiske fællesskaber. De efterspørger, at der er nogen, der tager hånd om, at fællesskaberne opstår, og at man som ung kan finde vej ind i et fællesskab.</p> <p>Der findes i dag mange mulige fællesskaber og tilbud til de unge. Der er også flere mentorordninger, der har til formål at støtte de unge.</p>

Desværre oplever flere unge, at det kan være svært at finde vej ind i et fællesskab, særligt når man står i et skifte/overgang til noget andet fx mellem grundskole og ungdomsuddannelse, mellem ungdomsuddannelse og sabbatår, fra sabbatår til uddannelse, fra uddannelse til arbejdsmarked osv. Flere unge efterspørger at spejle sig i relevant livserfaring i de fællesskaber, de indgår i.

Formål

Formålet er at sikre, at alle unge oplever at være en del af positive fællesskaber, hvor de mødes med andre unge om et fælles tredje i fysiske fællesskaber. Det ønsker vi at arbejde med gennem en ligeværdig og systematisk brobygning mellem unge. Det er ambitionen med brobygningen, at den har to ligeværdige målgrupper, som gensidigt får noget ud af brobygningen, og at det er en indsats, der eksisterer på tværs af overgangene i de unges liv. Ved at blive hjulpet ind i fællesskaber gennem brobygninger, vil de unge føle en mindre grad af ensomhed og udsathed, særligt i overgangene i livssituationer.

Mål og succeskriterier

Der skal udvikles prøvehandlinger, der fremmer unges deltagelsesmuligheder i frirum og fællesskaber gennem brobygning til fællesskaber.

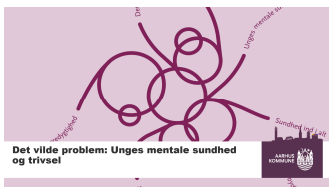
Den første prøvehandling ønsker vi at målrette til unge, der viser begyndende tegn på mistrivsel i udskolingen, i overgangen til ungdomsuddannelsen eller på ungdomsuddannelsen, og som har lyst til og mod på at blive koblet med en ung, der er under socialfaglig uddannelse, f.eks. pædagog-, lærer-, socialrådgiver- og psykologuddannelsen. Ligeværdigheden består her af i, at den ene gruppe får støtte og følgeskab til fællesskaber, mens de studerende får praksisnær og studierelevant erfaring.

Målene for den forandring, vi ønsker at lykkes med, er:

- At unge i begyndende mistrivsel bliver hjulpet og støttet til at blive en del af frirum og fællesskaber.
- At unge under f.eks. socialfaglig uddannelse får praksisnær og studierelevant erfaring tæt på og sammen med unge i udskolingen og i overgangen til ungdomsuddannelser.
- At bidrage med læring om, hvordan kommune og civilsamfund kan samarbejde, samt hvilke fordele og barrierer, vi oplever i samarbejdet.

Aktiviteter og opgaver

Der er lige nu dialog med UngiAarhus, der driver Mentorordning for unge fra 6. -10. klasse, konsulenter fra Frivillighed og Samskabelse i MBU samt med den landsdækkende NGO SocialSundhed. Aarhus Kommune har allerede en samarbejdsaftale med SocialSundhed om brobygning til foreningslivet. Aftalen er rettet mod borgere med ekstra behov for støtte og som har en tilknytning til kommunale forløb. Derudover har SocialSundhed gang i mange relevante samarbejder med hhv. Aalborg Kommune og Socialstyrelsen om indsatser på ungeområdet. Der er ligeledes interesse fra VIA University College og Aarhus Universitet til en eventuel prøvehandling, fordi prøvehandlingen også kan adressere det vigende optag på de social- og sundhedsfaglige professionsuddannelser (fremtidens arbejdsstyrke), det stigende frafald undervejs, og det virkelighedsskok mange unge oplever, når de lander i deres første job.

På baggrund af den igangværende dialog, skal der udvikles et brobygningskoncept.

Arbejdets organisering

Projektet organiseres ved, at der igangsættes arbejdsplaner omhandlende hvert fokusområde.

Programvejledelse og beslutningskompetencen ligger ved Rådmanden for Børn og Unge Thomas Medom.

Projektleder for det vilde problem sikrer fremdrift med arbejdet med at lave prøvehandlinger i hver arbejdsplan. Hver arbejdsplan har en tovholder og dertilhørende arbejdsgruppe.

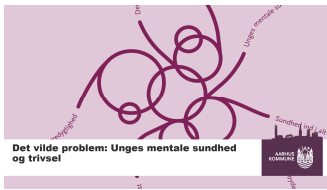

* Beslutningskompetencen for det vilde problem ligger ved Rådmanden for MBU, men det vurderes fra sag til sag i hvilket omfang øvrige magistratsafdelinger inddrages. Projektleder for det vilde problem sikrer tæt samarbejde om relevante prøvehandlinger med alle interessenter internt i Aarhus Kommune såvel som eksternt.

Snitflader til aktører og eksisterende initiativer

Aktører

- UngiAarhus, Mentorordning
- Relevante ressourcepersoner der hvor de unge er: forældre, AKT-lærere på skolerne, klasselæreren, UU-vejledere, studievejledere på ungdomsuddannelser, sundhedsplejersker mv.
- SocialSundhed
- VIA
- AU
- Studenterrådet AU

Oplagte samarbejdsflader til eksisterende initiativer/indsatser

- SocialSundhed
- UngiAarhus' Mentorordning
- RedBarnet Ungdom – Barnets ven
- HF Fundamentet

Proces og Tidsplan

April – august 2024:

- Udvikling af et brobygningskoncept mellem unge, der har brug for ekstra støtte i en periode af deres liv, og studerende fra relevante uddannelser, der fx kunne fokusere på kortere eller længerevarende følgeskab med unge til fællesskaber samt råd og vejledning til unge om muligheder for hjælp og støtte. I udviklingen af konceptet, skal der være blik for efterfølgende forankring, så der er mulighed for et bæredygtigt koncept.
- Undersøge eksisterende anledninger i de unges hverdag, hvor brobygningskonceptet kunne blive bragt i spil f.eks. AKT-lærere på skolerne, klasselæreren, forældre, UU-vejledere, studievejledere på ungdomsuddannelser, mv.

September 2024:

- Afprøvning af brobygningskoncept

Januar 2025:

- Læringsopsamling og skaleringsmuligheder.

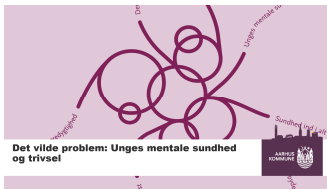
Økonomi/ressourcer

Der skal løbende tages stilling til økonomi og ressourcebrug i relation til indsatser relateret til 'Frirum og fællesskaber'. Der vil være økonomiske udgifter forbundet til fx udvikling brobygningskoncept og afprøvning. Andre omkostninger vil relatere sig til medarbejderressourcer.

Der vil være forskellige mulige finansieringskilder, der kan indtænkes i arbejdet: Midler afsat i regi af de vilde problemer til prøvehandling og midler afsat til mobilisering af samarbejdet med civilsamfundet i den fælles Ungepakke. Derudover vil det være oplagt at undersøge muligheden for at søge finansiering til indsatser hos fonde og eksisterende samarbejdspartnere fx Ebbefos Fonden.

Evaluering og opfølgning

I primo 2025 vil der være læringsopsamling samt efterfølgende en drøftelse af skaleringsmuligheder. Prøvehandlingen kan give læring, der kan bringes i spil ift. brobygning i andre overgange fx fra uddannelse til jobstart.

Fokusområde: Gentænk udkolingen og overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser

Baggrund og afgrænsning

Baggrund:

I samtaler med unge og fra forskning giver flere unge udtryk for, at det særligt er pres relateret til uddannelse, der påvirker deres trivsel negativt. Karakterpres, høje forventninger til præstation, italesættelse af fremtidsvalg, forventningen om at komme hurtigt igennem med et nyttigt mål for øje og ingen plads til pauser. Flere unge peger på, at der i takt med, at de bliver ældre, bliver mindre fokus på trivsel i uddannelse og mere fokus på faglige krav.

Formål

Formålet med '*Gentænk udkolingen og overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser*' er at styrke trivsel, erfaringsdannelse og livsmestring i udkolingen og i overgangen til ungdomsuddannelse.

Mål og succeskriterier

Arbejdet vil gå på to ben: Interessevaretagelse nationalt for at fremme strukturer, som mindsker præstation og acceleration samt nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning.

Mål

- De unge oplever, at trivsel og faglighed går hånd i hånd i udkolingen og ungdomsuddannelse.
- De unge oplever, at karakterer følges op med af feedback.
- De unge oplever, at de har indflydelse og medbestemmelse ift. deres skoledag.
- De unge oplever, at de får indsigt og udsyn til arbejdsliv og fællesskaber.
- De unge oplever, at alle uddannelsesvalg er lige rigtige.
- De unge oplever at blive støttet i at træffe fremtidsvalg.

Aktiviteter og opgaver

Interessevaretagelse nationalt for at mindske præstation og acceleration i skole- og uddannelsessystemet (er allerede i gang)

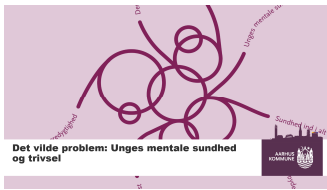
I dette spor arbejdes der videre med de tiltag, der allerede politisk er sat i gang i Aarhus Kommune, og der skal findes folkeskoler, der har lyst til at udfordre rammerne i folkeskolelovgivningen:

- Prøveformer og prøvetryk
- Frisættelse
- En fleksibel skole

Nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning:

I dette spor er der brug for at udforske lokalt, hvordan der kan arbejdes med:

- Nye former for feedback med fokus på mundtlig overlevering og dialog om udvikling
- Styrket samarbejde mellem erhvervsliv og skolen
- Elevindflydelse og medbestemmelse
- Styrkelse af elevernes personlige kompetencer
- Vejledning til unge om uddannelsesvalg
 - o mere vejledning om uddannelsesvalg og hjælp til at træffe fremtidsvalg

- bedre og bredere indsigt i, hvordan et arbejdsliv kan se ud. Fx flere besøg ud af huset, afprøvning af jobs, flere praktikker mv.
- Tid og nærvær fra voksne til dialog om fremtidsvalg og beslutninger

Arbejdets organisering

Programejerskab og beslutningskompetencen ligger ved Rådmanden for Børn og Unge Thomas Medom, men det vurderes sag til sag i hvilket omfang øvrige magistratsafdelinger inddrages.

Der er allerede flere aktiviteter i gang, både i forhold til interessevaretagelse nationalt samt nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning. Stillingtagen til arbejdets organisering afventer, at disse processer er længere i forløbet. Dermed er der mulighed for at lave en organisering, der er mest mulig afstemt med det aktuelle behov og de aktuelle forhold.

I arbejdet er det vigtigt at involvere de unge selv, lærere og andre relevante aktører i at udforske og afprøve, hvordan vi kan styrke trivsel, erfaringsdannelse og livsmestring i udskolingen og i overgangen til ungdomsuddannelse. I udviklingen af prøvehandling skal vi bevæge os nysgerrigt mellem det, de unge efterspørger samt det, der giver mening fagligt. Vi skal flette faglighed og fokus på værdi.

Snitflader til aktører og eksisterende initiativer

Aktører:

- Unge i udskolingen, forældre, erhvervs- og kultur- og fritidsliv
- Lokale elevråd, Børn og Unge-byrådet, Senaterne
- Lærere, ledelse på folkeskoler
- UngiAarhus
- PUF

Oplagte samarbejdsflader til eksisterende initiativer/indsatser

- Den nye skole i Gellerup
- Opfølgende samtaler i udskolingen
- Trivselssamtaler på udvalgte ungdomsuddannelser
- Ebbefos fonden og trivselsprojekter
- Oplæg/temamøder målrettet forældre og de unge selv
- Kommunal 10. klasse (Vestergård10, Future10 – TECH, Eud10)
- Udsyn mod arbejdsliv
- Erhvervsplaymaker-indsatsen
- HPX – En attraktiv og praksisfaglig ungdomsuddannelse
- Folkeskoleudspil
- Trivselskommissionen
- Samspil

Proces og Tidsplan

Der er allerede flere aktiviteter i gang, både i forhold til Interessevaretagelse nationalt samt nytænkning indenfor den eksisterende folkeskolelovgivning.

Stillingtagen til igangsættelse afventer, at disse processer er længere i forløbet.

Økonomi/ressourcer

Der skal løbende tages stilling til økonomi og ressourcebrug i relation til indsatser.

Der vil være forskellige mulige finansieringskilder, der kan indtænkes i arbejdet: Midler afsat i regi af de vilde problemer til prøvehandlinger og midler afsat til mobilisering af samarbejdet med civilsamfundet i den fælles Ungepakke. Derudover vil det være oplagt at undersøge muligheden for at søge ekstern finansiering til indsatser hos fonde og eksisterende samarbejdspartnere fx Ebbefos Fonden.

Evaluering og opfølgning

Der vil blive taget stilling til evaluering og opfølgning, når det er afklaret, hvornår der kan igangsættes prøvehandlinger.

redygtighed

Det

Unges mentale su

Sundhed ind i alt

Orientering til Børn og Unge-udvalget: Arbejdet med det vilde problem unges mentale sundhed og trivsel

D.29. maj 2024

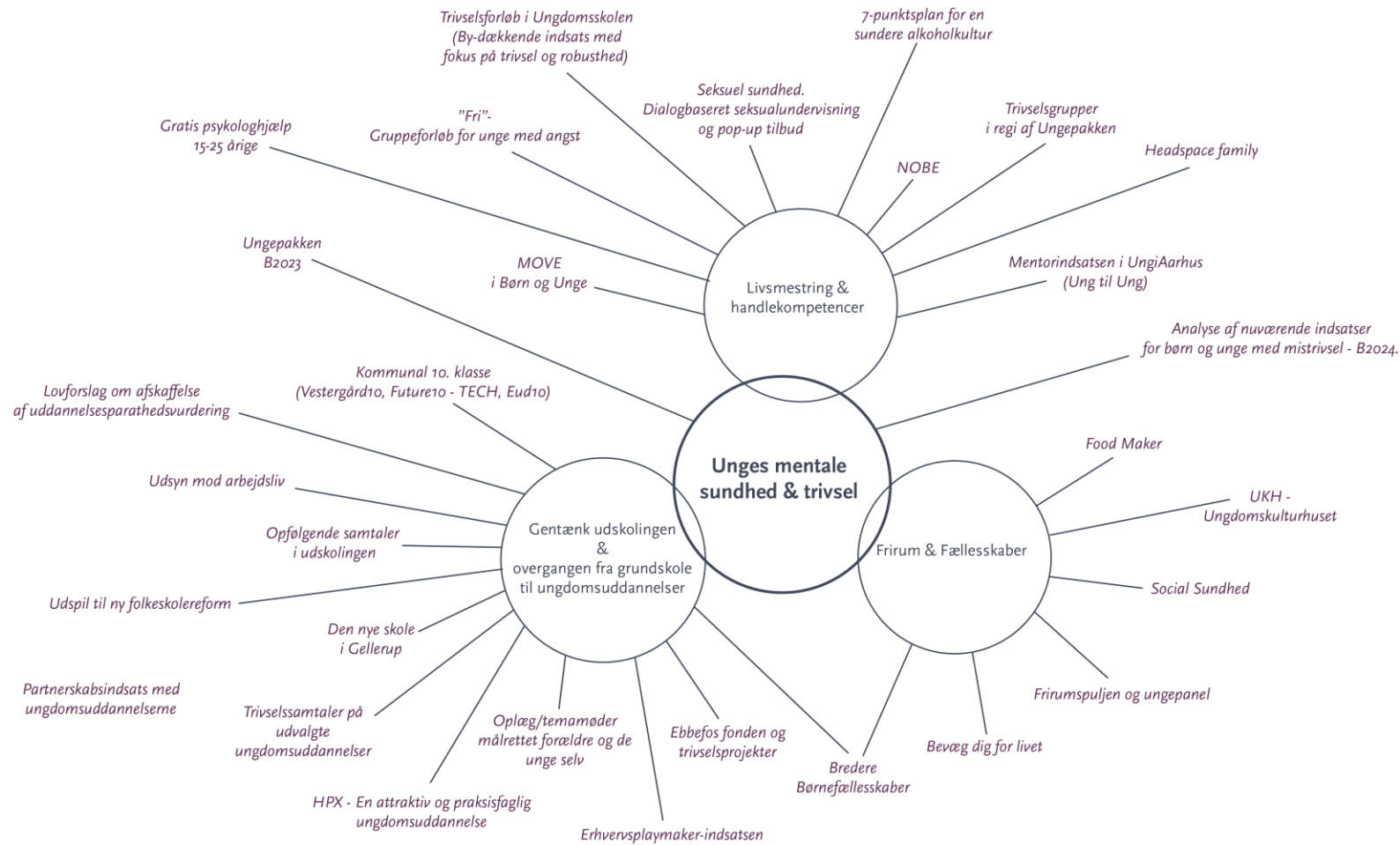
st

byde

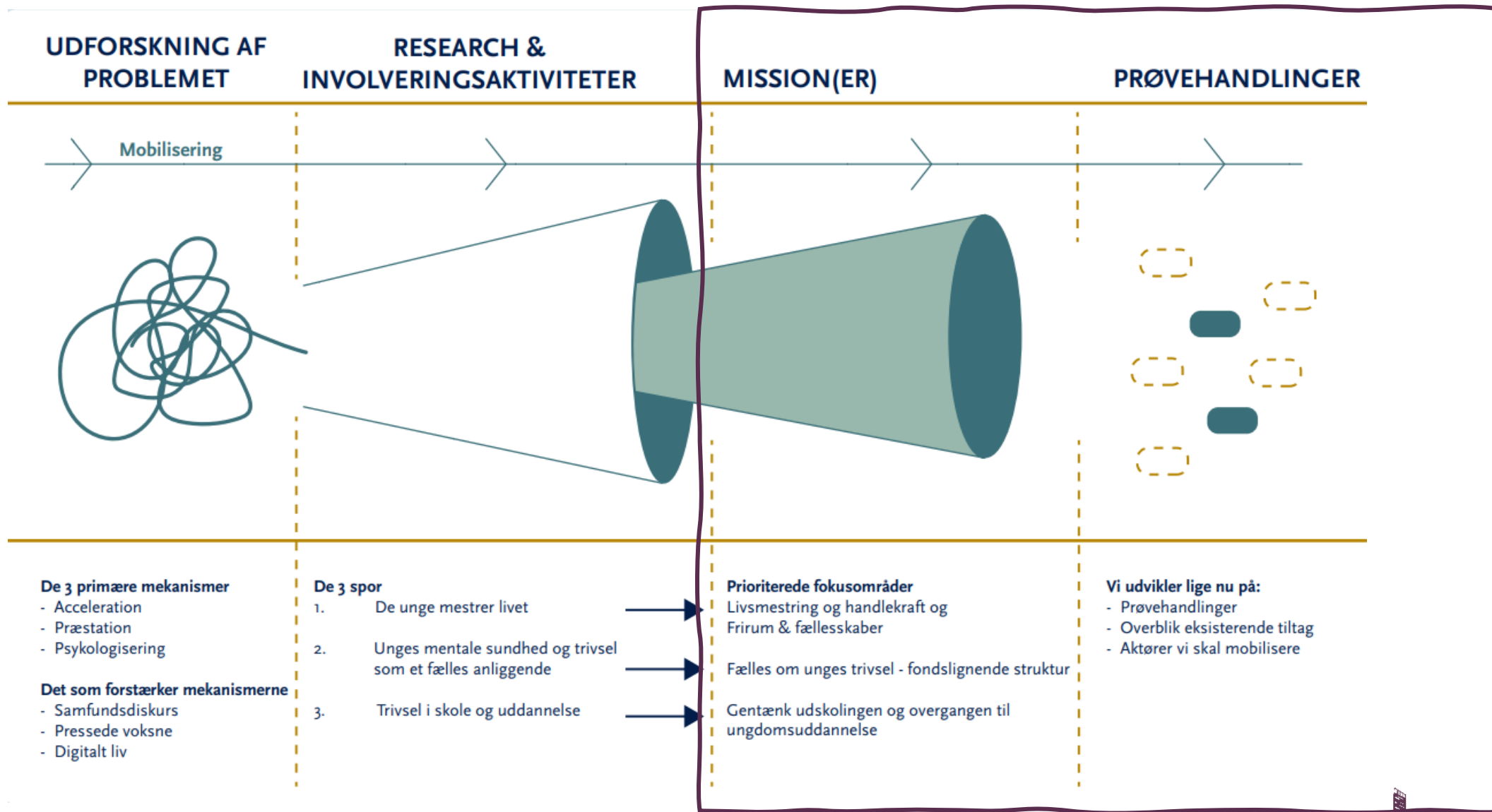
**Vi ser en markant stigning i
antallet af unge, der
oplever at mistrives**

Vi gør allerede rigtig meget, og det har vi blik for og bygger videre på

Fra problemforståelse til mission(er) og prøvehandlinger

Vores nuværende mission

I fremtiden er vi fælles om unges mentale sundhed og trivsel. Alle unge trives og er en del af positive frirum og fællesskaber. Unge oplever at blive set som dem, de er. De har indflydelse på de beslutninger, der påvirker dem. I fremtiden har unge redskaberne til at komme igennem svære perioder af ungdomslivet, fordi det er nemt at snakke med venner og familie om behovet for hjælp og støtte, og fordi hjælp og støtte er lettilgængelig. I fremtiden er skole-og uddannelsessystemet designet, så det fremmer trivsel for alle unge.

De næste skridt

- Livsmestring og handlekraft
 - Frirum og fællesskaber
 - Gentænk udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelser
- Prøvehandling, samarbejder og katalysator

Punkt 3: Halvårlig orientering til Børn og Unge-udvalget om status på kvalitetstilsynet (HBL)

Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Lervad Lundø og Jens Møller Hald

Beslutningsmemo

16. maj 2024
Side 1 af 2

Emne **Halvårlig orientering til Børn og Unge-udvalget om status på kvalitetstilsynet**
Til Rådmandsmøde den 21. maj 2024

Børn og Unge

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har fremsat punktet med henblik på stillingtagen til forslag om skriftlig orientering til udvalget om status på kvalitetstilsynet på skoleområdet.

Børn og Unge-udvalget er tidligere blevet stillet i udsigt, at udvalget hvert halve år orienteres om status på kvalitetstilsynet, herunder skoler i tilsynet. Den aktuelle orientering vil således ligge i forlængelse af tidligere statusorienteringer.

Sidste status var den 1. november 2023, hvor der blev givet en mundtlig orientering, som lå umiddelbart før temadrøftelsen 'Fælles om fremtidens folkeskole', så der på temadrøftelsen kunne trækkes på viden fra dette punkt.

Det foreslås, at den nuværende orientering bliver skriftlig, idet der ikke i samme omfang som sidst er skelsættende ny udvikling eller nye rammer på området.

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 23 38 01 33

Sagsbehandler:
Jens Møller Hald

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At rådmanden drøfter og godkender udkast til skriftlig orientering om status på kvalitetstilsynet med henblik på optagelse på udvalgs møde den 29. maj 2024.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

I orienteringen gives et overblik over skoler i tilsyn 2023/24, hvor der lægges vægt på udviklingen siden sidste orientering. Der er pr dags dato ikke ændringer i forhold til skoler i tilsyn, men styrelsen er pt i gang med at revurdere to af tilsynssagerne.

STUK har i december 2023 orienteret om, at en ny skole falder ud i screeningen for 'bekymrende kvalitet'. Kommunen er ikke forpligtet til at foretage sig noget på baggrund af orienteringen, men forventes generelt at sætte fokus på arbejdet med kvaliteten og udviklingen af skoler med bekymrende kvalitet for at undgå vedvarende dårlig kvalitet.

16. maj 2024

Side 2 af 2

Herudover faldt fire skoler ud i screeningen for parallelsamfundsproblematikker på indikatoren om andelen af elever med ikke-vestlig baggrund. De fire skoler er dog ikke udtaget i tilsynet – til dels på baggrund af redegørelser fra skolen/forvaltningen.

I orienteringen gives endvidere en kort status på de to skoler på handlingsplan, herunder om de seneste styregruppemøder med STUK. Bemærk, at udvalget i januar modtog de afrapporteringsbilag, der blev sendt til STUK forud for styregruppemøderne. Bilagene blev lagt på som "lukkede bilag" – bl.a. af hensyn til, at de rummer fortrolige data fra de nationale overgangstest.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

-

5. Videre proces og kommunikation

Tidsplan:

Tidspunkt	Aktivitet
21. maj 2024	Rådmandsmøde
23. maj 2024	Fremsendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde
29. maj 2024	Børn og Unge-udvalgsmøde (skriftlig orientering)

Bilag:

- Halvårlig orientering om status på kvalitetstilsynet – forår 2024
- Bilag 1 – Vejledning om kvalitetstilsynet på det almene folkeskoleområde

Notat

16. maj 2024
Side 1 af 4

Til	Børn og Unge-udvalget
Til	Orientering
Kopi til	

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

Halvårlig orientering om status på kvalitetstilsynet, forår 2024

Baggrund

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) fører et lovpligtigt, nationalt kvalitetstilsyn med folkeskolerne, herunder skoler i Aarhus. Tilsynet med den faglige kvalitet skal bidrage til sikringen af de bedst mulige rammer for undervisning af børn og unge.

Formålet med kvalitetstilsynet er at give kommunalbestyrelsen det bedste grundlag for at arbejde med at løfte kvaliteten på de skoler, der har vedvarende kvalitetsudfordringer.

Som tidligere besluttet modtager Børn og Unge-udvalget en halvårlig status på kvalitetstilsynet. Nærværende skriftlige orientering om status på skoler i det nationale kvalitetstilsyn ligger i forlængelse af tidligere skriftlige og mundtlige orienteringer og drøftelser herom i Børn og Unge-udvalget bl.a. den 23. november 2022, den 29. marts 2023 og den 1. november 2023.

Medlemmerne af udvalget kan desuden med fordel orientere sig i Børne- og Undervisningsministeriets opdaterede beskrivelse af koncept for kvalitetstilsynet, herunder parallelsamfundstilsynet (se bilag 1).

Overblik over skoler i tilsyn 2023/24

Ud af 48 skoler i Aarhus er seks skoler aktuelt udtaget i det nationale kvalitetstilsyn (Ellehøjskolen, Søndervangskolen, Sødalskolen, Læssøesgades Skole, Vestergårdsskolen og Møllevangskolen). Heraf er fem af skolerne udtaget i det faglige kvalitetstilsyn, mens tre af skolerne er udtaget i parallelsamfundstilsynet. To af skolerne er på pålagt handlingsplan frem til skoleåret 2025/26 (Ellehøjskolen og Søndervangskolen).

En skole (Sødalskolen) er ultimo december 2023 identificeret af STUK som havende 'bekymrende kvalitet', hvilket er en kategori for skoler, som kan være i risiko for på sigt at blive udtaget til kvalitetstilsyn.

Hvis en skole har bekymrende kvalitet to eller flere skoleår i træk, vurderer styrelsen, om skolen har vedvarende dårlig kvalitet og dermed skal udtaget i kvalitetstilsynet. Der er lavet en aftale med STUK om, at en af ministeriets

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 23 38 01 33

Sagsbehandler:
Jens Møller Hald

læringskonsulenter giver faglig sparring til skolen i samarbejde med en konsulent fra forvaltningen.

16. maj 2024
Side 2 af 4

Styrelsen har endvidere gjort opmærksom på, at fire skoler (Tilst Skole, Hasle Skole, Vorrevangskolen og Skjoldhøjskolen) er faldet ud i screeningen for parallelsamfundsproblematikker på indikatoren om andelen af elever med ikke-vestlig baggrund. De fire skoler er dog ikke udtaget i tilsynet efter nærmere vurdering i STUK, herunder på baggrund af redegørelser fra skolerne i samarbejde med forvaltningen.

Status forår 2024	Udtaget i det faglige kvalitetstilsyn	Udtaget i parallelsamfundstilsynet	Skoler med 'bekymrende kvalitet'	Falder ud i screening, men ikke udtaget i tilsyn
Ellehøjskolen	X (H)	X		
Søndervangskolen	X (H)	X		
Sødalsskolen		X	X	
Læssøesgades Skole	X			
Vestergårdsskolen	X			
Møllevangskolen	X			
Tilst Skole				X
Hasle Skole				X
Vorrevangskolen				X
Skjoldhøjskolen				X

H=handlingsplan

Alle udtagne skoler arbejder indgående med kvalitetsudvikling på de områder, den enkelte skole er udtaget på. Forvaltningen, herunder Børn og Ungechefen, er tæt koblet til alle skoler med tilsynssager, og der gives forskellige former for faglig understøttelse efter aftale og behov. Samtidig tager de aktuelle skoleudviklingssamtaler for de seks tilsynsskoler også afsæt i grundlaget for udtagelse i de pågældende tilsynssager.

Det skal bemærkes, at alle tilsynssagerne er forskellige, og at skolerne er på forskellige stadier i tilsynsprocessen. To af skolerne har pt tilknyttet nationale læringskonsulenter fra STUK i rådgivningsforløb, mens flere af skolerne har været gennem etårige rådgivningsforløb med læringskonsulenterne.

Styrelsen er pt i gang med at revurdere tilsynssagerne for Læssøesgades Skole og Vestergårdsskolen, bl.a. på baggrund af nye data samt statusmøder med skolen/forvaltningen. Tilsynssagerne kan enten afsluttes, fortsættes eller eventuelt løftes til handlingsplansniveau. Status på tilsynet er dermed dynamisk, og ovenstående oversigt er udtryk for et øjebliksbillede.

I flere af tilsynssagerne opleves lang responstid fra styrelsens side i forhold til tilbagemeldinger på skriftlige svar, afrapporteringer og møder. Der er også tilfælde, hvor status og proces for den enkelte skole i tilsyn har været uafklaret i længere perioder (fx tilsynssagen for Læssøesgades Skole).

16. maj 2024
Side 3 af 4

Særligt om skolerne på handlingsplan

Handlingsplanerne for Ellehøjskolen og Søndervangskolen har en varighed af tre år fra skoleåret 2022/23 til og med skoleåret 2024/25, og det er sigtet, at der ved periodens udløb er sat en udvikling i gang, der bidrager til et langsigtet løft af skolerne for nuværende og fremtidige elever.

Som led i den ordinære, løbende opfølgning på handlingsplanerne følger STUK halvårligt op på fremdriften og målopfølgningen. Der er således afholdt styregruppemøder med STUK den 22. januar 2024. På møderne er det fremført til styrelsen, at skolerne fortsat udmønter de faglige handlingsplaner med tæt understøttelse fra forvaltningen.

De foreløbige data viser bl.a., at der er tegn på udvikling på nogle områder, mens der også er områder, hvor der ikke kan registreres fremgang. Effekterne af indsatserne har i den forbindelse endnu ikke haft tid til at slå fuldt igennem. Elevtallene på årgangene er små, og selv få elever kan flytte tallene i den ene eller anden retning.

Flere af målene og delmålene stiller store krav til fremgang i resultaterne, og der er således et gab, der skal indhentes på flere områder. Begge skolers elever præsterer dog fagligt på et niveau, der svarer til deres socioøkonomiske baggrundsforhold, når der ses på seneste karaktergennemsnittet for afgangseleverne i 2023.

STUK har bl.a. fokus på skolernes generelt udfordrede rammevilkår og elevsammensætning, og styrelsen er optaget af Aarhus Kommunes ambitioner og mulige indsatser i relation til en mere socialt blandet og mangfoldig elevsammensætning på skolerne, herunder fremtidsudsigterne for strategiske tiltag som fx skolehenviingspolitikken.

De næste styregruppemøder med STUK på Ellehøjskolen og Søndervangskolen er rammesat til august 2024.

Læs evt. mere om de af STUK og byrådet godkendte handlingsplaner for Ellehøjskolen og Søndervangskolen [her](#).

Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse

Det kan tilføjes, at der den 19. marts 2024 blev indgået aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse. Et af initiativerne i aftalen hand-

ler om et serviceeftersyn af kvalitetstilsynet, som igangsættes i skoleåret 2024/25.

16. maj 2024
Side 4 af 4

Det fremgår således af aftalen, at der er rejst kritik af kvalitetstilsynet fra folkeskolens parter, som efterspørger, at tilsynet nytænkes. Forligskredsen noterer sig, at Børne- og Undervisningsministeriet igangsætter et serviceeftersyn af kvalitetstilsynet med henblik på at forelægge anbefalinger for et nyt kvalitetstilsyn for forligskredsen. Serviceeftersynet skal undersøge mulighederne for at sanere i unødige kontrolopgaver, så et opdateret tilsyn bliver mindre ressourcekrævende for forvaltninger og skoler, samtidig med at kvalitetstilsynet fortsat skal identificere og gribe ind over for skoler med de største og mest vedvarende kvalitetsudfordringer.

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Bilag 1 -Vejledning til skoler og kommunale forvaltninger om kvalitetstilsynet på det almene folkeskoleområde

2023

HVAD ER KVALITETSTILSYNET?

Alle elever på landets folkeskoler skal opleve, at undervisningen og undervisningsmiljøet har en god kvalitet, som giver dem kundskaber og færdigheder og forbereder dem på videre uddannelse.

Folkeskolen er et kommunalt ansvar. Det er kommunalbestyrelsens ansvar at sikre en god kvalitet på kommunens skoler.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører et lovbestemt tilsyn med folkeskolers kvalitetsudvikling. Her vurderer styrelsen, hvilke skoler der har vedvarende dårlig kvalitet og derfor skal udtages i kvalitetstilsynet. Ved vedvarende dårlig kvalitet på en skole forstås, at det faglige niveau og/eller trivslen ud fra en helhedsvurdering i flere på hinanden følgende år ikke på tilfredsstillende måde svarer til det niveau, der må kræves i folkeskolen. I vurderingen af, om en skole udviser dårlig kvalitet, vil flere forhold indgå. Centralt vil være, om elevernes præstationer ifølge testresultater og prøveresultater lever op til de faglige mål, som er opstillet for undervisningen på de forskellige klassetrin. Hvis skolen afviger i forhold til, hvad der burde forventes ud fra landsgennemsnit og skolens elevsammensætning, vil det også kunne være et tegn på dårlig kvalitet.

Formålet med kvalitetstilsynet er at give kommunalbestyrelsen det bedste grundlag for at arbejde med at løfte kvaliteten på de skoler, der har vedvarende kvalitetsudfordringer. Kommunerne kan bruge kvalitetstilsynet til at vende den negative udvikling på et tidligt tidspunkt. Langt de fleste skoler i tilsyn opnår inden for ganske få år et kvalitetsløft, som er til gavn for både elever og personale på skolerne.

HVAD SKER DER, NÅR EN FOLKESKOLE UDTAGES I KVALITETSTILSYNET?

Når en folkeskole bliver udtaget i kvalitetstilsynet, får kommunen tilbud om et rådgivningsforløb, som kan hjælpe den i arbejdet med at forbedre kvaliteten for skolen. Styrelsens læringskonsulenter tilbyder konkret rådgivning med udgangspunkt i de konkrete udfordringer, som skolen står med.

Læringskonsulenterne arbejder videns- og datainformeret og kan understøtte skolen og forvaltningen med en analyse af skolens udfordringer og ressourcer og rådgive om indsatser, systematikker og målsætninger, der har elevernes læring og trivsel i fokus. Forvaltningen og skolen vurderer hvilke indsatser, de ønsker at gå videre med, og det er kommunen, der er ansvarlig for, om indsatserne har den fornødne effekt.

HVORDAN SKER UDTAGELSEN AF EN SKOLE I KVALITETSTILSYNET?

Styrelsen foretager årligt en vurdering af hvilke skoler, der har vedvarende dårlig kvalitet og derfor skal udtages i kvalitetstilsyn.

Kvalitetstilsynet på folkeskoleområdet tager udgangspunkt i de data, som kommunerne indberetter om faglige og trivselsmæssige resultater, og i data der giver indikationer på mulige parallelsamfundsproblematikker.

For de skoler, der skiller sig ud i data på faglige og trivselsmæssige resultater eller med indikationer på parallelsamfundsproblematikker, foretager styrelsen en konkret vurdering af de samlede oplysninger, som styrelsen har om skolen. Her inddrager styrelsen supplerende oplysninger om skolen såsom fraværdata, kompetencedækning og tilsynshistorik for blandt andet at vurdere, om der er tale om forbigående udslag for den enkelte skole og dermed ikke vedvarende dårlig kvalitet. I nogle tilfælde har styrelsen brug for flere oplysninger fra kommunen for at kunne foretage vurderingen og indhenter derfor disse i form af en skriftlig redegørelse eller ved et virtuelt møde med forvaltning og skole.

Kommunens samlede informationer udgør grundlaget for styrelsens vurdering. I vurderingen lægger styrelsen vægt på:

- Skolens udfordringer på faglige resultater, trivsel eller indikationer på parallelsamfundsproblematikker.
- Forvaltningen og skolens analyse af årsagerne til de kvalitetsmæssige udfordringer.
- Hvilke indsatser forvaltning og skole har sat i gang for at vende udviklingen. Særligt for parallelsamfundsproblematikker kigges på, hvordan der arbejdes med at forebygge, identificere og håndtere disse problematikker.
- I hvor høj grad resultaterne kan forklares med forbigående udsving eller særlige forhold.

Får en kommune udtaget en skole til tilsyn, vil det i brevet fra styrelsen fremgå, hvilke forhold der ligger til grund for udtagelsen, og kommunen vil få tilbudt et rådgivningsforløb med styrelsens læringskonsulenter målrettet de konkrete udfordringer.

HVORDAN FØLGES DER OP PÅ SKOLER I KVALITETSTILSYN?

Styrelsen foretager årligt en vurdering af, om skoler i kvalitetstilsynet fortsat har vedvarende dårlig kvalitet. Rådgivningsforløbet ved styrelsens læringskonsulenter forløber typisk over et helt skoleår, og herefter vil styrelsen i slutningen af hvert kalenderår følge op på skolens resultater. Opfølgningen tager

udgangspunkt i opdaterede data samt erfaringerne fra rådgivningsforløbet. Som led i opfølgningen kan styrelsen bede kommunen om yderligere informationer om skolens udvikling, herunder igangsatte og planlagte indsatser enten skriftligt og/eller ved et møde.

Hvis skolen har vendt den negative udvikling, og der er tegn på, at forbedringerne kan fastholdes, afsluttes tilsynet. Skoler, der stadig har udfordringer, fortsætter i tilsyn. Langt de fleste skoler får afsluttet kvalitetstilsynet efter et til tre skoleår på grund af forbedret kvalitet.

Skoler, der er udtaget til tilsyn på baggrund af parallelsamfundsproblematikker vurderes ud fra, om skolen og forvaltningens indsatser modsvarer skolens udfordringer.

Hvis styrelsen vurderer, at tilsynet skal fortsætte for en skole, der har været flere år i tilsyn, vil styrelsen gå i dialog med kommunen for at vurdere, om kommunen skal pålægges en sanktion.

HVILKE SANKTIONER KAN KOMMUNEN OPLEVE?

Kommunen kan pålægges at udarbejde en handlingsplan for en skole eller for skolevæsenet. Det vil som udgangspunkt ske ud fra en vurdering af flere forhold, fx:

- Tilsynets varighed,
- Skolens udfordringsbillede i data,
- Kommunale og lokale indsatser,
- Forvaltningens understøttelse af skolen og indsats for at vende udviklingen.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at udforme handlingsplanen, som styrelsen skal godkende. Efter omstændighederne kan der som led i en handlingsplan være grundlag for, at styrelsen pålægger kommunalbestyrelsen at arbejde efter at opnå bestemte mål og til at iværksætte bestemte indsatser. Det kan fx være pædagogiske tiltag, økonomiske tiltag, omprioritering af indsatser eller strukturelle tiltag så som ændring af skoledistrikter¹. Som led i kvalitetstilsynet har styrelsen indtil videre anvendt sanktionen pålæg af handlingsplan for et mindre antal kommuner.

Endelig kan styrelsen træffe beslutning om at nedlægge en folkeskole, hvis de fastsatte mål i handlingsplanen ikke er indfriet inden for en 3-årig periode. Det forudsætter, at andre mindre indgribende tiltag ikke er tilstrækkelige. Der vil være en proportionalitetsafvejning mellem skolens situation og udvikling og sanktionen. Denne sanktionsmulighed er endnu ikke bragt i anvendelse.

Kommunen vil blive partshørt forud for en eventuel sanktion.

HVAD ER SKOLER MED BEKYMRENDE KVALITET?

Det er vigtigt, at landets folkeskoler har en god kvalitet til gavn for eleverne, og at kvaliteten ikke bliver så udfordret, at kommuner får udtaget skoler i tilsyn. Det er derfor politisk besluttet, at styrelsen – som

¹ Lovforslag nr. L 60, der er fremsat den 4. oktober 2018 af daværende undervisningsminister, Folketingstidende 2018-19 (1. samling)

supplement til kvalitetstilsynet – årligt skal orientere kommunalbestyrelser om skoler med bekymrende kvalitet, som kan være i risiko for på sigt at blive udtaget til kvalitetstilsyn.

Kommunalbestyrelsen bliver orienteret, hvis en skole skiller sig ud på mindst én indikator for bekymrende kvalitet. Indikatorerne for bekymrende kvalitet er ikke helt tilsvarende det datagrundlag, som indgår i screeningen af skoler i kvalitetstilsynet. Derudover tages der udgangspunkt i skolens data fra seneste år, hvor der i kvalitetstilsynet anvendes data for en to-årig periode, da der skal være tale om vedvarende dårlig kvalitet.

Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at foretage sig noget på baggrund af orienteringen. Der kan dog være en god grund til alligevel at sætte fokus på kvalitetsudvikling af skolerne, så en negativ udvikling kan vendes hurtigt.

Hvis en skole har bekymrende kvalitet to eller flere skoleår i træk, vurderer styrelsen, om skolen har vedvarende dårlig kvalitet og dermed skal udtages i kvalitetstilsynet.

OVERSIGT OVER TILSYNSFORLØB

Marts-april (i skoleår, hvor skolen udtages):	Udtagelse af skolen i tilsyn – forud for udtagelse har styrelsen indhentet oplysninger fra kommunen
Maj-juni (i skoleår, hvor skolen udtages):	Opstart af rådgivningsforløb med styrelsens læringskonsulenter (tilbud)
August-juni (Efterfølgende skoleår):	Kommunen samarbejder med styrelsen om rådgivningsforløb
Slutningen af hvert kalenderår:	Styrelsen følger op på skolens resultater

HVAD SIGER LOVEN?

Reglerne om kvalitetstilsynet og skoler med bekymrende kvalitet findes i [Folkeskolelovens § 57 d.](#)

OVERSIGT OVER INDIKATORER I KVALITETSTILSYNET OG FOR SKOLER MED BEKYMRENDE KVALITET

Den årlige screening af data i kvalitetstilsynet og for skoler med bekymrende kvalitet sker på baggrund af en række indikatorer, der er udvalgt til at måle tegn på hhv. vedvarende dårlig kvalitet og bekymrende kvalitet. Skoler undersøges nærmere, hvis de skiller sig ud på grænseværdierne for nedenstående indikatorer.

Oversigt over indikatorer for kvalitetstilsynet og skoler med bekymrende kvalitet 2023/24

Indikator	Kvalitetstilsynet, jf. folkeskolelovens § 57 d, stk. 1*	Bekymrende kvalitet, jf. folkeskolelovens § 57 d, stk. 2*
Bundne prøver i 9. klasse	Skolen er blandt de laveste 10 pct. i resultaterne fra mindst tre ud af de fire bundne prøver i de seneste to skoleår i træk.	Skolen har under 5,8 i samlet karaktergennemsnit på de bundne prøver i det seneste skoleår.
Socioøkonomisk reference for bundne prøver i 9. klasse	Skolen har et samlet karaktergennemsnit, der er min. 0,5 karakterpoint under referencen (signifikant negativ) i de seneste to skoleår i træk.	Skolen har et samlet karaktergennemsnit, der er mindst 0,7 karakterpoint under referencen (signifikant negativ) i det seneste skoleår
Nationale test i dansk, læsning	<u>Alle skoler:</u> Under 50 pct. gode elever i de seneste to skoleår i træk Der måles på et samlet resultat for alle klassetrin.	<u>Kun skoler uden resultater for bundne prøver i 9. klasse:</u> Under 40 pct. gode elever i 6. klasse i det seneste skoleår
Nationale test i matematik	<u>Alle skoler:</u> Under 50 pct. gode elever i de seneste to skoleår i træk Der måles på et samlet resultat for alle klassetrin.	<u>Kun skoler uden resultater for bundne prøver i 9. klasse:</u> Under 40 pct. gode elever i 6. klasse i det seneste skoleår
Overgang til ungdomsuddannelse	Under 70 pct. af eleverne er overgået til ungdomsuddannelse (pr. 30. september året efter afslutning af 9. klasse) i de seneste to år i træk.	-
Trivsel	Skolen er blandt de laveste 10 pct. på alle fire trivselsindikatorer i det seneste skoleår, og skolen har haft et fald i alle fire trivselsindikatorer fra det foregående til det seneste skoleår.	-
Andelen af elever med ikke-vestlig baggrund	Skoler, som har en andel af elever med ikke-vestlig baggrund på mindst 30 pct. i begge de seneste to opgørelsesår.	
Andelen af elever fra udsatte boligområder	Skoler, som har en andel af elever på over 30 pct. i seneste opgørelsesår, som har været bosat i et udsat boligområde i mindst ét af de seneste tre år.	

Indikator	Kvalitetstilsynet, jf. folkeskolelovens § 57 d, stk. 1*	Bekymrende kvalitet, jf. folkeskolelovens § 57 d, stk. 2*
Andelen af elever med forældre uden for arbejdsmarked eller uddannelse	Skoler, som har en andel af elever, hvis forældre er uden tilknytning til arbejdsmarkedet og ikke er i gang med at tage en uddannelse, på over 40 pct. i begge de to seneste opgørelsesår. Procentsatsen svarer til én af indikatorerne i Social-, Bolig og Ældreministeriets opgørelser over udsatte boligområder.	
Andelen af elever, der ikke opnår mindst 02 i dansk i 9. klasseprøverne.	Skoler, som i begge de to seneste opgørelsesår har en andel af elever på over 10 pct., som ikke opnår mindst 02 i folkeskolens 9. klasseprøve i dansk.	
Elevfravær		Over 50 pct. af eleverne har over 10 pct. fravær i det seneste skoleår

* Der måles som udgangspunkt kun på elever i almenklasser (fraserteret specialklasser) i kvalitetstilsynet, dog undtaget indikatorerne for overgang til ungdomsuddannelse, trivsel og parallelsamfundsindikatorerne.

Punkt 4: Orientering om analyser fra budgetforliget 2024 (HBL)

Tid: 25 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Sharifa Andersen

Beslutningsmemo

14. maj 2024
Side 1 af 3

Emne **Orientering om analyser fra budgetforliget 2024**
Til Rådmandsmøde i Børn og Unge 21. maj 2024

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og Sundhed
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat punktet på dagsorden med henblik på orientering om og godkendelse af anbefalinger fra to analyser og ét oplæg fra budgetforlig 2024 samt orientering om det videre arbejde med implementering heraf.

Baggrund

I budgetforlig 2024 var børn og unges trivsel et centralt emne, og forligspartierne var enige om at prioritere midler til indsatser, som styrker børn og unges trivsel. I den forbindelse blev der i budgetforliget vedtaget at gennemføre følgende to analyser og et oplæg:

- Oplæg til behandling af børn og unge med psykiske udfordringer (*nu: Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel*)
- Analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel
- Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste

Oplægget og analyserne skal ses i sammenhæng med hinanden og "Samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel", som er indgået mellem de 19 midtjyske kommuner, PLO-Midtjylland og Region Midtjylland og tidligere er godkendt af byrådet.

Oplægget og analyserne er udarbejdet af tværmagistratslige arbejdsgrupper forankret i Koordinationsgruppen MSB/MBU, som refererer til Strategisk Styregruppe MSB/MBU.

Materialet er godkendt på chefmøde i MBU d. 8. maj og på direktionsmøde i MSB d. 14. maj. Parallelt med behandling på Rådmandsmøde i MBU er materialet fremsendt til Rådmandsmøde i MSB.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles,

- at rådmanden godkender de foreslåede anbefalinger fra de to analyser samt oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i mistrivsel

Sundhed, Fællesfunktionen

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Sag: EMN-2023-015813
Dokumentnummer:
9212150

Sagsbehandler:
Sharifa Andersen

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Det forventes, at etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud samt implementering af anbefalinger fra analyse af nuværende indsats til børn og unge i mistrivsel vil styrke indsatsen for børn og unge i mistrivsel og være med til at sikre en tidlig, koordineret og sammenhængende indsats på tværs af kommunen og indsats i regi af børne- og ungdomspsykiatrien.

14. maj 2024
Side 2 af 3

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel:

Regeringen har indgået aftale med KL og Danske Regioner om udmøntning af 310 mio. kr. årligt til den kommunale psykiatriindsats. I Aarhus Kommune forventes det at svare til ca. 18,6 mio. kr. årligt – heraf ca. 15 mio. kr. til behandlingstilbuddet til børn og unge i mistrivsel. Der vurderes derfor, at der for nuværende ikke vil være behov for yderligere finansiering af tilbuddet.

Analyse af nuværende indsats til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune:

Analysens anbefalinger skal koordineres og tænkes sammen med etableringen af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge. Da der tilføres nationale midler til etablering og drift af behandlingstilbuddet, vurderes det, at der for nuværende ikke er behov for yderligere finansiering til anbefalingerne for det videre arbejde med denne analyse.

Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste:

Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste viser, at der er et strukturelt underskud på området. Til orientering har MSB afsøgt potentielle investeringsmodeller på området, men det er ikke muligt at få disse til at løbe rundt økonomisk. Derfor anbefales det alternativt at igangsætte to prøvehandlinger med afsæt i analysens anbefalinger, som på nye måder arbejder med forebyggelse af, at flere forældre får behov for tabt arbejdsfortjeneste og dermed reducerer antallet af modtagere af tabt arbejdsfortjeneste. Der er pt. en proces i gang omkring udregning af økonomiske omkostninger ved at igangsætte prøvehandlingerne.

5. Videre proces og kommunikation

Analyserne og oplægget skal behandles på det fælles rådmandsmøde mellem MSB og MBU d. 3. juni 2024, hvorefter forligspartierne orienteres om analyserne, oplægget og anbefalingerne herfra. På det fælles rådmandsmøde præsenteres et overordnet oplæg til videre proces for arbejdet med oprettelse af et lettilgængeligt behandlingstilbud.

Aarhus Kommunes Sundhedsstyregruppen samt Børn og Unge-udvalget i den tværsektorielle Aarhusklynge vil blive orienteret om anbefalingerne fra analyserne og oplægget samt blive inddraget i arbejdet med etablering af det kommunale behandlingstilbud efter godkendelse på rådmandsmøderne.

14. maj 2024
Side 3 af 3

Bilag

Oplægget og analyserne samt dertilhørende anbefalinger fremgår af bilag 1, 3 og 4. Bemærk at bilag 2, A - B alene skal ses som supplerende uddybning af bilag 1: Analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel.

- **Bilag 1:** Analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel – anbefalinger (pixi)
- **Bilag 2:** Supplerende materiale: Analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel – baggrundsnotat
 - **Bilag A:** Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune
 - **Bilag B:** Skema - indsatser til børn og unge med mistrivsel
- **Bilag 3:** Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel
- **Bilag 4:** Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste

**ANALYSE AF NUVÆRENDE INDSATSER
TIL BØRN OG UNGE I MISTRIVSEL**

ANBEFALINGER

FORMÅL

Antallet af børn og unge i mistrivsel er steget gennem de seneste år. Dette gør sig gældende for børn og unge i Aarhus Kommune og på landsplan.

Derfor har Aarhus Byråd med budgetforlig 2024 – 2027 besluttet, at magistratsafdelingerne Børn og Unge, Sociale Forhold og Beskæftigelse, Sundhed og Omsorg samt Kultur og Borgerservice i fællesskab skal lave en analyse af nuværende indsatser i Aarhus Kommune for gruppen af børn og unge i mistrivsel med henblik på at **sikre sammenhæng, undgå overlap** og at **opnå størst mulig effekt af indsatserne**.

ANALYSENS ANBEFALINGER SKAL:

- Sikre koordinerede rettidige indsatser, så flere børn og unge får en tilpasset, tidlig og sammenhængende indsats.
- Sikre, at flest mulige børn og unge får en effektiv indsats og kommunen bruger sine ressourcer bedst muligt til gavn for målgruppen.

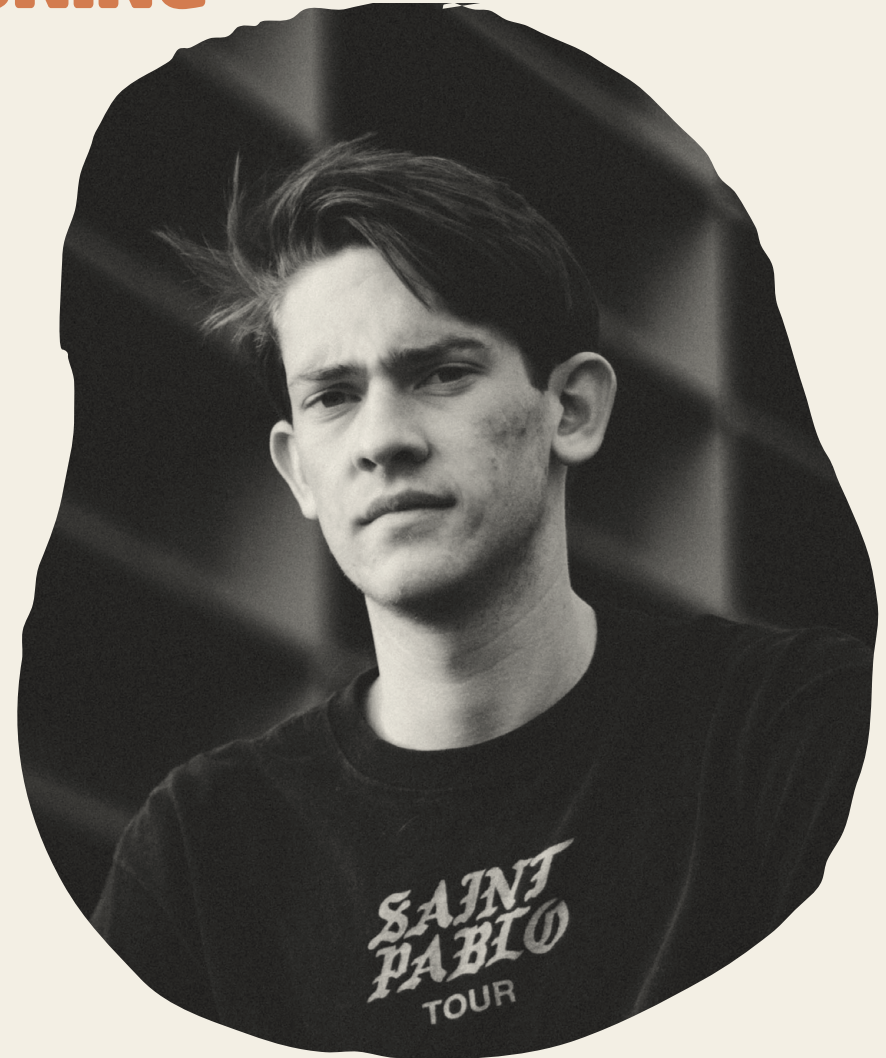
Herudover skal anbefalingerne:

- Understøtte implementering af Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel, der er indgået med Region Midtjylland, herunder Sundhedsstyrelsens anbefalinger om graduerede indsatser for børn og unge i psykisk mistrivsel (forløbsprogrammerne).
- Belyse hvilke eksisterende kommunale indsatser der opfylder – eller er tæt på at opfylde – kravene til et let-tilgængeligt kommunalt behandlingstilbud, og som dermed er relevante for etablering af behandlingstilbuddet.

RAMMESÆTNING OG AFGRÆNSNING

- Analysen dækker indsatser til børn og unge i mistrivsel i alderen 0-30 år, med særligt fokus på indsatserne til børn og unge op til 18 år.
- Analysen omfatter alle målrettede indsatser på tværs af magistratsafdelingerne MBU, MSB, MSO og MKB.
- Alt det generelle forebyggende og trivselsfremmende arbejde, som udføres dagligt for alle børn og unge, og som er afgørende for alle børns og unges trivsel, er således ikke en del af denne analyse.
- Partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører om børns og unges trivsel indgår også i analysen for at give et fyldestgørende billede af alle tilgængelige indsatser til målgruppen.

1 TIDLIG INDSATS

Indsats i analysen for børn og unge mellem 0-18 år og derover

• Alternative læringsarenaer	HUSRUM	Ung i Aarhus mentorordning
• Barber squad (MYOB, Mind Your Own Business)	Café Smilet	Overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse
• Coop Crew	Dalgasskolen	Behovsbesøg og besøgs-pakker til spæd- og småbørn 0-6 år
• Get2Sport i Gellerup / ACFC	De Splittergale	Behovssamtaler med sundhedsplejersken til skoleelever
• Ungdomsskolens trivselsindsats og læringsforløb	Det Blå Sted	Børnesamtaler
• U/15 lommepenge	Det Grønlandske Hus	Åben rådgivning ift. Angst og ængstelighed hos børn og unge
• Fedt for Fight	Gallo Huset	Depressionsforløb
• Seksuel sundhed på ungdomsuddannelser	Gallo Skolen	Stressforløb
• UngeFrirum Aarhus	Kofoed Skole	Gratis Psykologhjælp til Unge
• Foreningsudvikling	Livsværket Gellerup	Åben anonym rådgivning
• Foreningsmentor	Social Sundhed	Kursusforløb for forældre og søskende, Early Bird, Rådgivningsforløb, Støttekontakt
• Medlemstilskud til foreninger, som laver aktiviteter for medlemmer med handicap eller særlige behov.	Red Barnet – Barnets ven	Tuba
• Samarbejdsaftale Specialsport.dk	Gallo Kriserådgivning	Muhabet
• Fritidspas Plus	SIND Aarhus-Samsø	Sabaah
• Fed Ferie og Lørdagsleg	Pulje - Styrket psykisk robusthed	SIND Pårørende-rådgivning
• Fritidspas	Sex og Sumfund	Headspace
• Åben Fleksibel Rådgivning	Mødrehjælpen	LIVA Rehab
• STU. Den grønne STU og Lyngåskolen.	Ny mor i Danmark	Sorggrupper
• Vuggestedet. Gravid til 3 år.	Børns Vilkår	Virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 år
• Åben telefonrådgivning, E-læringsprogrammer, Mindfulness	GENSTART - et vejlednings-tilbud hos UU Aarhus	Fagligt netværk for selvskade
• HOME-Start	Alleskolen - 15-17 år	
• Kvindehuset	Min Vej - Et vejledningsforløb	
• Hjerneskadeforening	High Five	
• ANTV		

2 UDDYBENDE VURDERING OG INDSATS

ADBB- Styrket indsats i overgangen fra hjem til dagtilbud til spæd- og småbørn der udviser tegn på social tilbagetrækning og/eller andre sociale vanskeligheder

Hypnoterapi-forløb ved Børn og Unge-læger

Tværgående Trivselsteam

Tværgående Team mod mobning

FRI-angstgrupper for unge

BRUS og Familieorienteret rusmiddelbehandling

Ambulant, Ungecenter Social og Fællesskaber

Generel råd og vejledning v/ fremskudte rådgivere på forskellige matrikler

Invest in Play (iiP) Forældregruppe. En opgradering af De Utrolige År (DUÅ)

PMTO-forældregrupper

Generel familiebehandling

Indsats mod Vold

Kombi-tilbuddet

SES/SOB (skilsmisse-indsats)

Traumehandlingsteamet

GRO (Grænser-Relationer-Overgreb)

Tryghedsagenterne

Aflastning Egebækken og Aflastning Oasen

STU

Børn, Unge og Sorg

Center for Seksuelt Misbrugte Midt Nord

Reden Aarhus

Specialdagtilbud

Specialklasser

Nest

3 UDREDNING, DIAGNOSTIK OG BEHANDLING

Rådgivning og vejledning ved Børn og Unge-lægerne

Basisteam

Respekt for Grænser

Botilbud under Ungecenter Døgn og Støtte, herunder Katrinebjerg, Skansen, Turbo og Kløvedal.

Døgninstitutionen Ydungården

Mini-institutionerne Solbrinken, Sølyst og Toften

Døgnafdelingerne Lysningen, Skovkanten og Toppen

Familie og Netværk og Atlas Familie Indsats (AFI)

BAGGRUND: **ANBEFALING** **1**

BAGGRUND: ANBEFALING 1**1 Det anbefales, at der løbende sikres overblik over indgange og ventelister til de enkelte indsatser i Aarhus Kommune**

Analysen viser, at der mangler et samlet overblik over indsatser til målgruppen. Et overblik, som løbende vedligeholdes. Dette gælder både de kommunale indsatser og partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører til målgruppen. Ligeledes mangler der et samlet overblik over målgruppen som helhed og hvilke børn og unge, der står på venteliste til hvilke indsatser.

Det manglende overblik over indsatser og ventelister kan skabe en tilfældighed i, hvilken indsats et barn eller ung tilbydes og hvornår. Dette skaber en ulige adgang til tilbuddene. Ligeledes gør det manglende overblik over både målgruppe og indsatser, at barnet/den unge muligvis ikke får den mest målrettede indsats, fordi der mangler kendskab til de relevante indsatser i kommunen.

UDDYBNING: ANBEFALING

For at sikre koordinerede rettidige indsatser, så flere børn og unge får en tilpasset, tidlig og sammenhængende indsats, anbefales det:

1 At der løbende sikres overblik over indgange og ventelister til de enkelte indsatser i Aarhus Kommune

- Overblikket skal være dynamisk, så det altid er opdateret med oplysninger om de enkelte indsatser i kommunen, herunder bl.a. data om målgruppe, metode, visitation og venteliste.
- Udarbejdelsen af det dynamiske overblik skal indgå i udviklingen af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud. Overblikket er nødvendigt for at lykkes med behandlingstilbuddet og vil samtidig give indsigt i målgruppens udvikling. Eventuelle overlap mellem indsatserne - eller mangler - vil samtidig blive tydeligere, når en fokuseret og flerfaglig medarbejdergruppe skal skabe overblik over og henvise til de forskellige indsatser.

BAGGRUND: **ANBEFALING** **2**

2 Det anbefales, at evalueringspraksis og effektmåling i indsatserne styrkes

Analysen viser, at det er forskelligt og tilfældigt, hvordan indsatserne evalueres, og om der bliver evalueret på værdien for barnet/den unge. Der ses ikke nogen sammenhæng mellem indsatsens volumen, eller hvor indgribende indsatsen er, og om hvorvidt indsatsen evalueres. Indsatser drevet af civilsamfundsaktører evalueres kun i meget begrænset omfang.

Resultatet af ovenstående er, at der mangler viden om kvaliteten og værdien af indsatserne, og dermed om der er behov for at justere og udvikle indsatserne for at imødekomme behovene hos målgruppen. Dette peger på, at der er behov for at styrke evalueringspraksis og effektmåling i indsatserne generelt.

UDDYBNING: ANBEFALING **2**

For at sikre, at flest mulige børn og unge får en effektiv indsats, og kommunen bruger sine ressourcer bedst muligt til gavn for målgruppen, anbefales det:

2 At evalueringspraksis og effektmåling i indsatserne generelt styrkes

- Det er afgørende, at evalueringspraksis styrkes, så vi kender værdien af og løbende kan udvikle indsatserne. Ressourceforbruget til evaluering bør dog opvejes mod indsatsens volumen og målgruppe, ligesom muligheden for at måle indsatsens effekt/værdi bør tages i betragtning. Det foreslås, at der udvikles en "minimumsmodel" for evalueringspraksis til styrkelse af kvaliteten af de forskellige tilbud. Dette anbefales også at gælde for partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører, som kun i begrænset omfang evaluerer indsatser.
- Det anbefales i den forbindelse at vurdere om indsatser, der ikke opnår den ønskede effekt/værdi, bør justeres for at optimere resultatet for målgruppen.
- Med etablering af det kommunale behandlingstilbud vil der komme et øget fokus på at følge op på indsatsernes effekt og værdi for barnet/den unge. Samlingen af flerfaglige medarbejderkompetencer i behandlingstilbuddet vil bidrage til at kvalificere hvilke indsatser, der er effekt- eller værdifulde til bestemte målgrupper samt hvilke indsatser, der muligvis ikke virker efter hensigten.

BAGGRUND:
ANBEFALING **3**

BAGGRUND: ANBEFALING 3**3 Det anbefales, at der sker afklaring og udvikling af systematisk samarbejde mellem indsatserne, så der sikres sammenhæng og koordinering i det enkelte barns forløb**

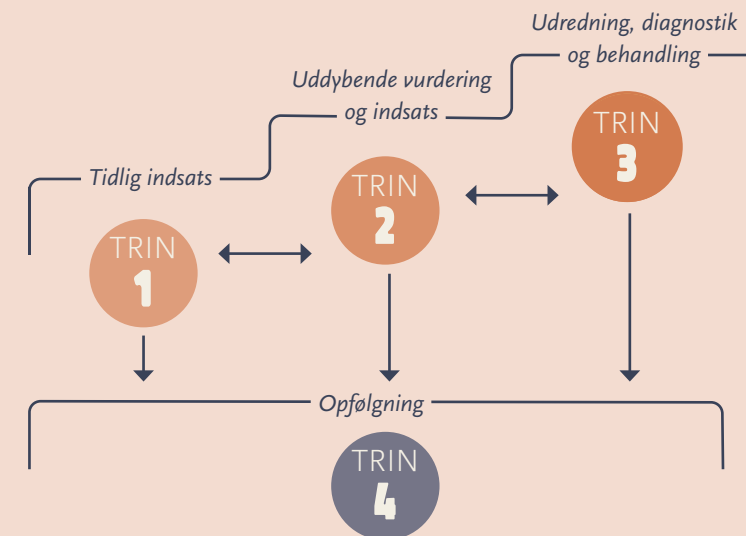
Flere indsatser angiver, at de så vidt mulig samarbejder, henviser til og koordinerer med andre relevante samarbejdspartnere, men dette sker uden en systematisk og forpligtende praksis mellem indsatserne, hvorfor opgaven bliver personafhængig. For at sikre implementering af Samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel* og af graduerede indsatser er der derfor behov for udvikling af forpligtende samarbejder mellem de relevante indsatser både på tværs af kommunen og på tværs af sektorer.

- * Samarbejdsaftalen er indgået med Region Midtjylland, og indeholder bl.a. Sundhedsstyrelsens anbefalinger om graduerede indsatser for børn og unge i psykisk mistrivsel (forløbsprogrammerne)

**UDDYBNING:
ANBEFALING 3**

UDDYBNING: ANBEFALING 3**For at understøtte implementering af Samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel anbefales det:****3 At der sker en afklaring og udvikling af samarbejder mellem indsatserne, så der sikres sammenhæng og koordinering i det enkelte barns forløb**

- Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud vil der ske en øget grad af graduering af de enkelte indsatser samt udvikling af forpligtende samarbejder mellem de relevante indsatser både på tværs af kommunen og sektorer.
- Behandlingstilbuddet skal være med til at sikre, at det er de enkelte indsatser, der har ansvaret for at koordinere – ikke familien.

Model for samarbejde om børn og unge i mistrivsel (trinmodellen)

BAGGRUND:
ANBEFALING

4 Det anbefales, at der arbejdes videre med at udvikle og kvalificere indsatserne samt skabe systematisk sammenhæng og mindre overlap med særligt fokus på indsatser omhandlende angst, skolefravær, ADHD og autisme.

Analysen viser, at der kan være potentiale i at udvikle, kvalificere og skabe større sammenhæng mellem indsatser til angst, skolefravær, ADHD og autisme. Mange børn modtager en eller flere indsatser i forhold til disse problematikker, men der er kun i meget begrænset omfang klare retningslinjer og procedurer for samarbejde og henvisning mellem indsatserne ved eventuelle overgange. Ligeledes viser analysen, at der ikke systematisk følges op på kvaliteten af indsatserne.

UDDYBNING: ANBEFALING

UDDYBNING: ANBEFALING 4

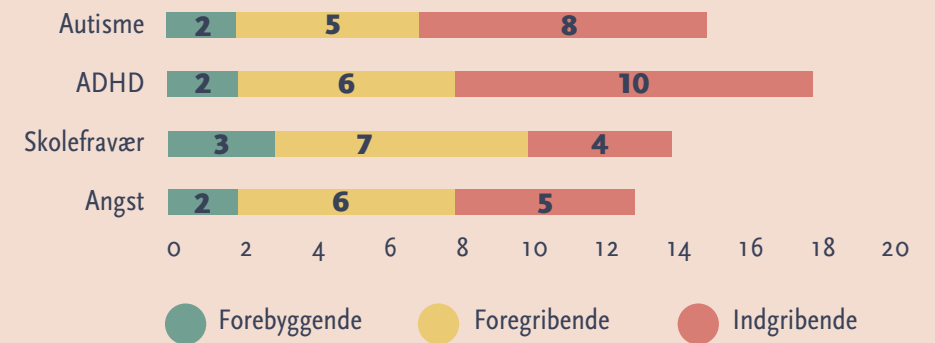
For at sikre koordinerede rettidige indsætter, så flere børn og unge får en målrettet og gradueret indsats af høj kvalitet, anbefales det:

4

At der arbejdes videre med at udvikle og kvalificere indsætterne samt skabe systematisk sammenhæng og mindre overlap med særligt fokus på indsætter omhandlende angst, skolefravær, ADHD og autisme.

- En øget grad af udvikling af og koordinering mellem indsætter særligt inden for ovenstående problematikker skal sikre, at barnet/den unge får en målrettet og rettidig indsats af høj kvalitet med ”de gode overgange”.
- Ovenstående skal suppleres med en tydeligere procedure for henvisning til og mellem indsætter.

Indsætter der arbejder med problematikkerne autisme, ADHD, skolefravær og/eller angst

BAGGRUND:
ANBEFALING **5**

BAGGRUND: ANBEFALING 5

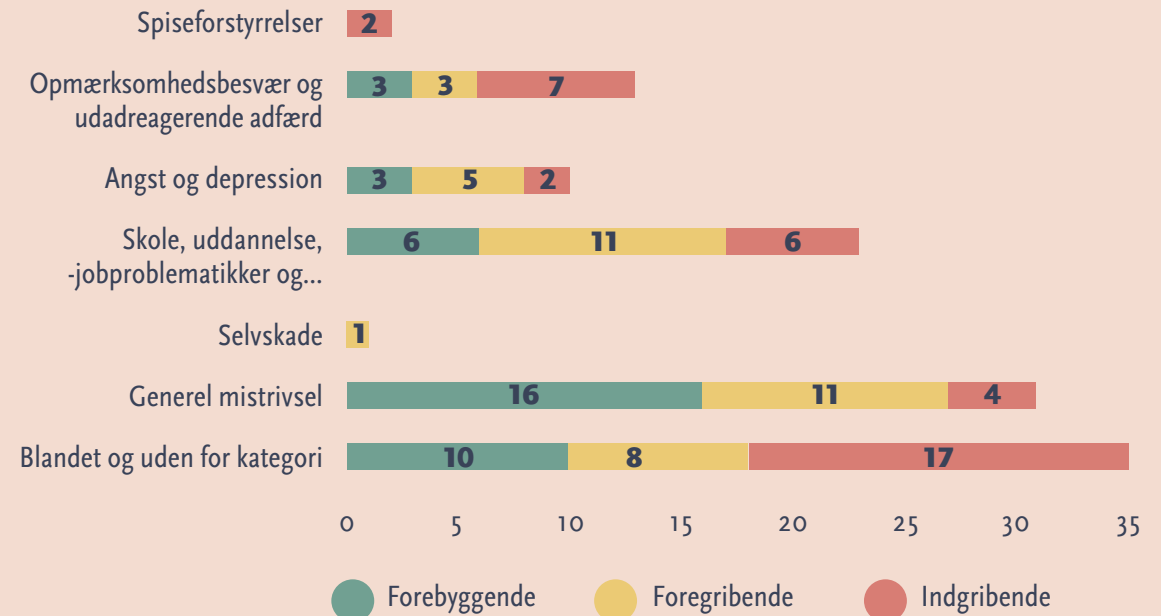
5 Det anbefales, at indsatsen for børn og unge med spiseforstyrrelser og selvskade styrkes

Analysen viser, at der ikke findes tilstrækkelige indsatser målrettet problematikkerne **spiseforstyrrelser og selvskade**.

Generelt dækkes de øvrige mistrivselproblematikker, som der sættes fokus på i Psykiatriaftalen:

- Opmærksomhedsbesvær og udadreagerende adfærd
- Angst og depression
- Skoleproblematikker
- Generel mistrivsel
- Blandet/ikke kategoriseret

Mistrivselproblematikker opgjort i tematikker jf. psykiatriaftalen m.fl.

**UDDYBNING:
ANBEFALING 5**

UDDYBNING: ANBEFALING 5

For at understøtte implementering af Samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel anbefales det:

5 At indsatsen til børn og unge med spiseforstyrrelser og selvska-
de styrkes

- Det foreslås, at der, i forbindelse med udviklingen af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud, udvikles indsatser, som imødekommer behovene hos børn og unge med spiseforstyrrelser og selvska-
- Det foreslås ligeledes, at det generelle sundhedsfremmende og –forebyggende arbejde på området styrkes (evt. via det tværsektorielle selvska-

FIRE BÆRENDE PRINCIPPER FOR DET KOMMUNALE BEHANDLINGSTILBUD

Der er udarbejdet nationale faglige rammer for behandlingstilbuddet, der bl.a. udstikker rammerne for organiseringen og det faglige indhold.

1 Synlighed og let adgang

Børn, unge og deres familier skal kende til tilbuddet og skal selv kunne kontakte tilbuddet – også uden henvisning

2 Hjælp til at finde den rette hjælp

Ved en forsamtale skal det afklares, om barnet/den unge er i målgruppen for tilbuddet. Hvis ikke, skal barnet/den unge guides til en anden relevant indsats i skolen, i kommunen eller i civilsamfundet

3 Behandling af høj kvalitet

Hvis barnet/den unge er i målgruppen, vil medarbejderne i dialog med familien tilrettelægge behandlingen. Afklaringen af behandlingsbehovet og behandlingen baseres på evidensbaserede metoder og manualer

4 Sammenhæng og koordination

Behandlingen i tilbuddet skal kobles til barnet/den unges hverdagsliv, og der skal sikres sammenhæng i indsatserne omkring barnet og familien på tværs af kommunens øvrige indsatser, læge og børne- og ungdomspsykiatrien

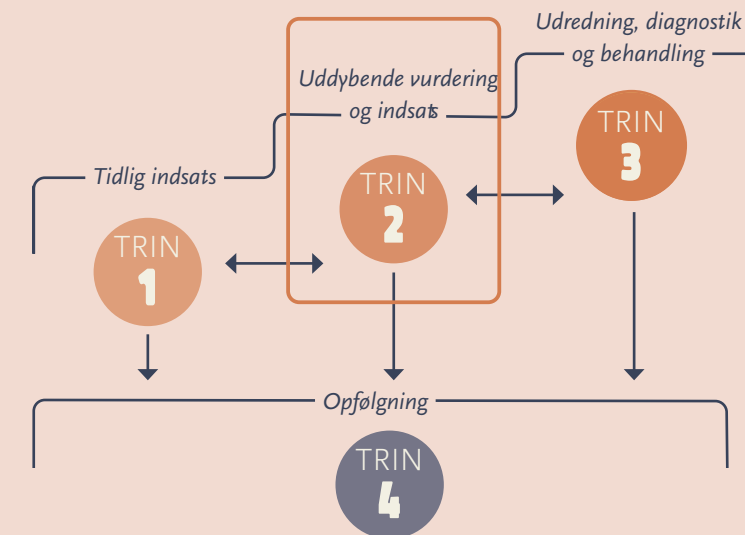

MÅLGRUPPEN FOR ET KOMMUNALT BEHANDLINGSTILBUD

Målgruppen for tilbuddet er børn og unge med symptomer på psykisk mistrivsel, som har behov for en indsats på trin 2 i modellen. Dette trin er placeret mellem en tidlig indsats i nærmiljøet (trin 1) og udredning, diagnostik og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien (trin 3).

Behandlingsindsatsen på trin 2 skal målrettes børn og unge med let til moderat nedsat funktionsniveau grundet eksempelvis bekymring, tristhed, forstyrrede tanker om krop og mad, adfærdsvanskeligheder, selvskade, tvangstanker og -handlinger samt uro og uopmærksomhed.

Målgruppe for behandlingstilbuddet

Målgruppen for tilbuddet er børn og unge i alderen fra børnehaveklasse (5-6 år) til og med 17 år.

Note: Antallet af børn og unge i målgruppen, der vil benytte tilbuddet, estimeres af Sundhedsstyrelsen til at være ca. 5 % af en årgang

1 TIDLIG INDSATS**2 UDDYBENDE VURDERING OG INDSATS****3 UDREDNING, DIAGNOSTIK OG BEHANDLING**

Overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse
 Behovssamtaler med sundhedsplejersken til skoleelever
 Åben rådgivning ift. Angst og ængstelse hos børn og unge
 Gratis Psykologhjælp til Unge
 Kursusforløb for forældre og søskende, Early Bird, Rådgivningsforløb, Støttekontakt
Tuba
SIND Pårørende-rådgivning
 Fagligt netværk for selvskade

Hypnoterapi-forløb ved Børn og Unge-læger
 FRI-angstgrupper for unge
 BRUS og Familieorienteret rusmiddelbehandling
 Ambulant, Ungecenter Social og Fællesskaber
 Generel råd og vejledning v/fremskudte rådgivere på forskellige matrikler
 Invest in Play (iiP) Forældregruppe. En opgradering af De Utrolige År (DUÅ).
 PMTO-forældregrupper
 Generel familiebehandling
 Kombi-tilbuddet
 SES/SOB (skilsmisse-indsats)
 Traumehandlingsteamet GRO (Grænser-Relationer-Overgreb)
 Tryghedsagenterne

Back2School
 Cool Kids / Chilled (i det følgende blot kaldet Cool Kids).
 Familieindsats med Ventil

Rådgivning og vejledning ved Børn og Unge-lægerne
 Basisteam
 Botilbud under Ungecenter Døgn og Støtte, herunder Katrinebjerg, Skansen, Turbo og Kløvedal.
 Familie og Netværk og Atlass Familie Indsats (AFI)

Indsatser der kan indgå i et kommunalt behandlingstilbud

I analysen har der været fokus på at skabe et overblik over mulige relevante indsatser, der kan indgå i behandlingstilbuddet både her og nu og på sigt.

Figuren til venstre viser en oversigt over de kommunale indsatser, som kan tænkes ind i udviklingen og etableringen af behandlingstilbuddet.

Indsatserne opfylder principperne om at arbejde evidens- og manualbaseret og med målgruppen af børn og unge mellem 5-18 år.

Ikke alle de viste indsatser har på nuværende tidspunkt åben adgang for alle, men gennem indgangen i det kommunale behandlingstilbud sikres én åben, direkte adgang, hvorfra der kan henvises videre til øvrige relevante indsatser.

Anbefalingernes forankring i et kommunalt behandlingstilbud

Det forventes, at tre af analysens anbefalinger vil blive imødekommet gennem etablering af behandlingstilbuddet, ligesom de er en vigtig forudsætning for at lykkes med behandlingstilbuddet

- **Anbefaling 1: Sikring af et løbende overblik over indgange og ventelister til de enkelte indsatser i Aarhus Kommune**

Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud sikres et samlet, dynamisk overblik over tilgængelige indsatser og ventelister, så børn og unge evt. kan henvises til anden relevant, målrettet indsats i kommunen. Eventuelle overlap mellem indsatserne eller mangler vil samtidig blive tydeligere, når en fokuseret og flerfaglig medarbejdergruppe skal skabe overblik over og henvise til de forskellige indsatser.

- **Anbefaling 2: Styrkelse af evalueringspraksis og effektmåling i indsatserne**

Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud vil der komme styrket fokus på at følge op på indsatsernes effekt og værdi for barnet/den unge. Samlingen af flerfaglige medarbejderkompetencer i behandlingstilbuddet vil bidrage til at kvalificere hvilke indsatser, der er effekt- eller værdifulde til bestemte målgrupper samt hvilke indsatser, der muligvis ikke virker efter hensigten.

- **Anbefaling 3: Afklaring og udvikling af systematisk samarbejde mellem indsatserne, så der sikres sammenhæng og koordinering i det enkelte barns forløb**

Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud vil der ske en øget grad af graduering af de enkelte indsatser samt udvikling af forpligtende samarbejder mellem de relevante indsatser på tværs af både kommunen og sektorer. Behandlingstilbuddet skal være med til at sikre, at det er de enkelte indsatser, der har ansvaret for at koordinere – ikke familien.

De tre anbefalinger lægger således op til løsninger, der kommer til at indgå som en del af opgaveløsningen i det lettilgængelige kommunale behandlingstilbud.

ANALYSE AF NUVÆRENDE INDSATSER TIL BØRN OG UNGE I MISTRIVSEL

BAGGRUNDSNOTAT

Indhold

Indledning og læsevejledning	3
Formål med analysen	4
Målet med analysens anbefalinger	4
Rammesætning og afgrænsning for analysen	6
Konklusion	7
Konklusioner på analysen for anbefaling 1, 2 og 3 – fokus på overblik, sammenhæng og kvalificering af indsatser	7
Konklusioner på analysen for anbefaling 3 og 5 – fokus på specifikke indsatser og implementering af Samarbejdsaftalen	8
Analysens resultater og anbefalinger	10
Anbefaling 1 – Overblik over indgange og ventelister	10
Anbefaling 2 – Styrket evalueringspraksis	11
Baggrund for anbefaling 2	12
Anbefaling 3 – Udvikling af samarbejder mellem indsatser	13
Baggrund for anbefaling 3	13
Anbefaling 4 – Styrket fokus på indsatser mod angst, skolefravær, ADHD og autisme	14
Baggrund for anbefaling 4	14
Anbefaling 5 – Styrkelse af indsatser mod spiseforstyrrelser og selvskade	15
Baggrund for anbefaling 5	15
Det videre arbejde med etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud	17

Bilag A:

Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune

Bilag B:

Skema - indsatser til børn og unge med mistrivsel

Indledning og læsevejledning

Dette baggrundsnotat er en uddybning af pixien "*Analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel: Anbefalinger*". Notatet indeholder baggrunden for og uddybning af analysens resultater og anbefalinger. Baggrundsnotatet og tilhørende bilag skal således bidrage til at nuancere og underbygge pointer og anbefalinger i pixien.

I afsnittet "*Formål med analysen*" beskrives analysens baggrund og det politiske opdrag.

I afsnittet "*Målet med analysens anbefalinger*" beskrives, hvordan analysen og anbefalingerne skal bidrage til implementering af "*Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel*" samt det videre arbejde med etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud.

I afsnittet "*Rammesætning og afgrænsning*" beskrives, hvordan analysen er blevet udarbejdet.

I afsnittet "*Konklusion*" præsenteres en kort opsummering af analysens samlede konklusioner og de i alt 5 anbefalinger. Anbefaling 1, 2 og 3 omhandler de overordnede anbefalinger til kommunens indsatser og partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører. Anbefaling 4 og 5 omhandler kvalificering af indsatser samt arbejdet med implementering af Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel.

I afsnittet "*Analysens resultater og anbefalinger*" gennemgås analysens konklusioner og hvilke anbefalinger, der følger af konklusionerne.

I afsnittet "*Det videre arbejde med etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud*" beskrives, hvordan analysen danner grundlag for det videre arbejde med etablering af behandlingstilbuddet. Af afsnittet fremgår hvilke mistrivselssindsatser, der er relevante i forbindelse med etablering af behandlingstilbuddet. Læs mere i "*Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel*".

I analysen indgår *tilbud*, der i et borgerperspektiv yder en *indsats* ift. barnet og den unges udfordringer. *Indsats* og *tilbud* er som begreber forbundne, men for læsevenlighedens skyld er der i analysen kun brugt begrebet *indsats*.

Formål med analysen

Med en stigende bekymring for antallet af børn og unge i mistrivsel har byrådet besluttet at prioritere en række tiltag i det seneste budgetforlig. Tiltag, som både berører det almene og det specialiserede område. Udover beslutning om tilførsel af ressourcer til området vedtog forligspartierne, at der skulle gennemføres en analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune.

Formålet med analysen er at nå frem til anbefalinger, der skal forbedre og styrke indsatser for målgruppen. Det værdimæssige grundlag for arbejdet med analysen er Børne- og ungepolitikken og tilgangen i Bredere Børnefællesskaber samt Relationel Velfærd, som betyder, at børnene (og familierne) skal mødes med relevante indsatser, hvor de er, uanset udfordring.

Analysen bidrager med overblik over kommunens indsatser inden for området, så kommunen kan leve op til følgende:

- 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed 2022 (herefter psykiatriplanen) og Lovforslag om ændring af Sundhedsloven 2024
- Barnets Lov 2024
- Sundhedsaftale 2019-2023
- Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel (læs mere om samarbejdsaftalen i næste afsnit).

Analysens resultater indgår ligeledes i *"Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel"* og skal, som tidligere nævnt, ses i sammenhæng med etablering af behandlingstilbuddet jf. psykiatriplanen. Endelig skal analysens anbefalinger også ses i sammenhæng med *"Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste"*, ligeledes vedtaget med budget 2024.

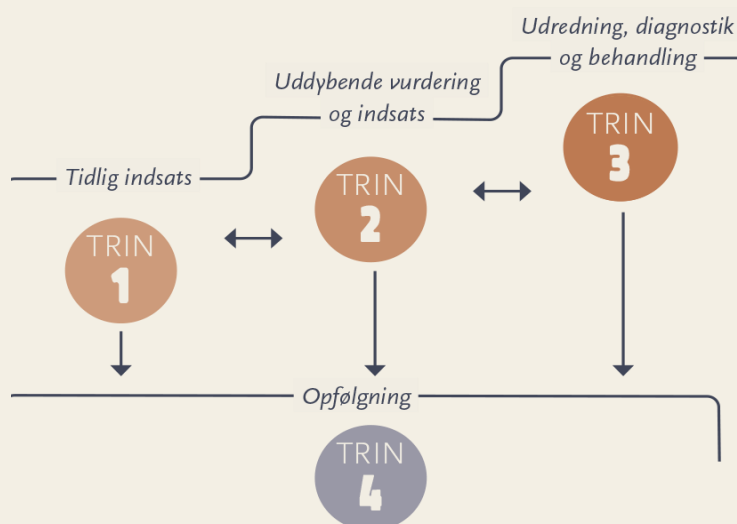
Målet med analysens anbefalinger

Analysens anbefalinger skal sikre koordinerede rettidige indsatser, så flere børn og unge får en tilpasset, tidlig og sammenhængende indsats. Samtidig skal anbefalingerne fra analysen være med til at sikre, at kommunen bruger sine ressourcer bedst muligt til gavn for alle børn og unge.

Herudover skal anbefalingerne understøtte implementering af Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel. Samarbejdsaftalen er indgået mellem de 19 midtjyske kommuner, PLO-Midtjylland og Region Midtjylland og skal bidrage til implementering af Sundhedsstyrelsens forløbsprogrammer. Forløbsprogrammerne dækker problematikkerne ADHD, angst og depression samt spiseforstyrrelser.

Forløbsprogrammerne er baseret på en model for graduerede indsatser (trinmodellen) til målgruppen af børn og unge i psykisk mistrivsel i let til svær grad. Trinmodellen består af fire trin og er illustreret ved figur A nedenfor. Formålet med graduerede indsatser er at sikre, at indsatsen justeres efter barnets/den unges behov, så barnet/den unge støttes på det lavest mulige indsatstrin.

Figur A: Model for graduerede indsatser (trinmodellen)

Trinmodellen skal ses i sammenhæng med alle de generelle forebyggende og sundhedsfremmende indsatser i kommunen til gavn for alle børn og unges sundhed og trivsel. Disse kan ses som et "trin 0" i trinmodellen – det vil sige et indsatstrin, som går *forud* for en indsats indplaceret på trinmodellen. Læs mere uddybende om de enkelte trin på trinmodellen i bilag A på side 20.

Implementeringen af Sundhedsstyrelsens forløbsprogrammer forudsætter, at Aarhus Kommune tilbyder en række dækkende og sammenhængende trivselsindsatser inden for de nævnte problematikker, hvilket denne analyse skal bidrage til at belyse. Herudover forudsættes et styrket samarbejde mellem Aarhus Kommune, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling (BUA) samt almen praksis, så børn, unge og deres familier oplever et sammenhængende forløb af høj kvalitet, hvor indsatserne er rettidige og koordinerede mellem parterne ud fra børnene og de unges behov.

Endelig skal samarbejdsaftalen sikre, at der skabes tydelige kommunikationsveje mellem kommunen og almen praksis. Dette etableres gennem indkøb af et elektronisk korrespondancemodul, som de praktiserende læger kan anvende i forbindelse med deres samarbejde med PPR og BUA. Der skal desuden udvikles vejledning for anvendelse af korrespondancemodulet.

Som nævnt indledningsvist indgår analysens resultater også i "Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel" og skal ses i sammenhæng med etablering af behandlingstilbuddet jf. psykiatriplanen.

I analysen har der været fokus på at skabe et overblik over, hvilke eksisterende kommunale indsatser der opfylder – eller er tæt på at opfylde – kravene til et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud, og som dermed er relevante for etablering af behandlingstilbuddet. Heri ligger bl.a., at indsatserne skal arbejde med manual- og evidensbaserede metoder samt have en åben adgang for alle. Samtidig forventes det, at tre af analysens anbefalinger vil blive imødekommet gennem etablering af behandlingstilbuddet, ligesom de er en vigtig forudsætning for at lykkes med behandlingstilbuddet. Dette belyses i afsnittet ”*Det videre arbejde med etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud*”.

Rammesætning og afgrænsning for analysen

- **Målgruppe:** Analysen dækker indsatser til børn og unge i mistrivsel i alderen 0-30 år, med særligt fokus på indsatserne til børn og unge op til 18 år.
- **Dataindsamling:** Datagrundlaget for analysen udgøres af systematisk indsamlede oplysninger om indsatserne fra alle relevante afdelinger i MSB, MKB, MSO og MBU. Oplysningerne er indsamlet i første kvartal i 2024 via en fælles skabelon (se bilag B) med det formål at sikre ensartethed i besvarelsene. Derudover er der indsamlet oplysninger om partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører fra de fire magistratsafdelinger.
- **Fokus på målrettede indsatser:** Analysen omfatter både indsatser på niveau 1, 2 og 3 i trinmodellen men har et særligt fokus på indsatser, som arbejder målrettet med børn og unge i mistrivsel.
- **Generelle trivselsfremmende tiltag:** Det generelle forebyggende og trivselsfremmende arbejde, som udføres dagligt for alle børn og unge, er ikke en del af denne analyse. Det inkluderer fx det daglige arbejde i dagtilbud, i klasselokalerne og i klubberne. Dette arbejde er afgørende for alle børn og unges trivsel, men som nævnt retter fokus for denne analyse sig mere specifikt mod målrettede indsatser, der sigter mod at foregribe eller håndtere mere bekymrende mistrivsel.
- **Partnerskabsaftaler med civilsamfundet:** Kommunens partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører om børn og unges trivsel indgår som en del af analysen i overblikket over mistrivselsproblematikker og indsatser knyttet hertil. Se figur 3 i bilag A for overblik over alle partnerskabsaftaler. Formålet med at inkludere partnerskabsaftalerne er at give et komplet billede af alle indsatser, der er tilgængelige for målgruppen. Det har dog ikke været muligt at gå så tæt på indholdet i partnerskabsaftalerne i analysen, som ved kommunens egne indsatser.

- **Data om økonomi:** Der er ikke udarbejdet en samlet analyse af det økonomiske effektiviseringspotentiale i indsatserne, da dette vil kræve en mere dybdegående gennemgang af data om indsatserne, end det har været muligt at indsamle inden for rammerne for denne analyse. Endelig viser besvarelserne omkring indsatsernes økonomi, at der vil være behov for at udvikle en fælles model for opgørelse af økonomien i de enkelte indsatser, hvis der skal udarbejdes en meningsfuld afdækning og sammenligning af udgiftsniveauet i de enkelte indsatser. Det er således ikke for nuværende muligt at lave sammenligninger for udgiftsniveauet mellem de forskellige indsatser og dermed kunne vurdere det økonomiske potentiale ved eventuelle ændringer.
- **Samlet datagrundlag:** Der er i forbindelse med analysen indsamlet oplysninger om 153 indsatser. Heraf kunne 30 indsatser ikke kategoriseres som trivselsindsatser og er derfor fjernet fra opgørelsen (se figur 2 i bilag A for oversigt over disse indsatser).

Dette betyder, at der indgår **123 indsatser i analysen**, se figur 1 i bilag A. Ud af de 123 indsatser er to indsatser en ”gruppering” af flere indsatser inden for LAB-loven¹ og STU² fordelt med 81 indsatser under LAB-loven og 46 indsatser under STU. I analysen tæller de to grupperinger kun som to indsatser³.

Ud af de 123 indsatser er der 20 indsatser, som alene tilbydes til unge over 18 år og 103 indsatser, som tilbydes til børn og unge mellem 0-18 år og derover.

Konklusion

Konklusioner på analysen for anbefaling 1, 2 og 3 – fokus på overblik, sammenhæng og kvalificering af indsatser

Analysen viser, at der mangler et generelt overblik over indgange til de mange forskellige trivselsindsatser, om der er ventetid på indsatserne samt hvilke børn og unge, der står på venteliste til hvilke indsatser. Det manglende samlede overblik kan medføre en tilfældighed i, hvilken indsats et barn tilbydes og hvornår, ligesom det bliver vanskeligere at sikre en målrettet, sammenhængende og koordineret indsats for barnet. Analysen peger på, at dette overblik over (eventuelle åbne) indgange,

¹ Lov om aktiv beskæftigelsesindsats

² Særligt Tilrettelagt Uddannelse

³ Indsatser efter LAB-loven og STU sidestilles som almene forebyggende indsatser ligesom Brede Børnefællesskaber, Relationel Velfærd m.fl. Dog er specifikke indsatser, der er målrettet børn og unge under 18 år, medtaget.

ventelister og gruppen af børn og unge med behov for en indsats bliver en forudsætning for etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud.

Analysen viser, at det er meget varierende, om der udføres evaluering eller anden form for opfølgning på indsatsernes effekt eller værdi for børn og unge. Resultatet heraf er, at der mangler systematisk viden om kvaliteten af indsatserne, herunder om der er behov for at justere og udvikle indsatserne for at imødekomme behovene hos målgruppen.

Analysen viser, at der er behov for mere systematisk samarbejde og koordinering mellem indsatser ved overgange.

Konklusioner på analysen for anbefaling 4 og 5 – fokus på specifikke indsatser og implementering af Samarbejdsaftalen

Analysen viser, at flere indsatser så vidt muligt samarbejder med, henviser til eller koordinerer med andre relevante indsatser og samarbejdspartnere omkring det enkelte barns indsats (se figur 4 i bilag A). Dette sker dog uden en systematisk og forpligtende praksis for samarbejdet samt vidensdeling på tværs, som kan være med til at kvalificere indsatserne. For at sikre implementering af Samarbejdsaftalen og graduerede indsatser af høj kvalitet er der således behov for udvikling af forpligtende systematiske samarbejder og koordinering mellem indsatserne ved overgange, i særlig grad for indsatser målrettet problematikkerne angst, skolefravær, ADHD og autisme. Behovet for systematisk samarbejde, vidensdeling og koordinering mellem indsatserne ved overgange er afgørende både på tværs af kommunen og på tværs af sektorer.

Analysen viser, Aarhus Kommune kan tilbyde relevante indsatser inden for flere af de syv mistrivselproblematikker, som nævnes i psykiatriplanen. Det fremgår dog af analysen, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilstrækkelige indsatser målrettet spiseforstyrrelser og selvskade.

På baggrund af disse konklusioner fra analysen foreslås det at arbejde videre med følgende fem anbefalinger:

Anbefaling 1)

Det anbefales, at der løbende sikres overblik over indgange og ventelister til de enkelte indsatser i Aarhus Kommune

Anbefaling 2)

Det anbefales, at evalueringspraksis og effektmåling i indsatserne generelt styrkes

Anbefaling 3)

Det anbefales, at der sker en afklaring og udvikling af systematiske samarbejde mellem indsatserne, så der sikres sammenhæng og koordinering i det enkelte barns forløb

Anbefaling 4)

Det anbefales, at der arbejdes videre med at udvikle og kvalificere indsatserne samt skabe systematisk sammenhæng og mindre overlap med særligt fokus på indsatser omhandlende angst, skolefravær, ADHD og autisme

Anbefaling 5)

Det anbefales, at indsatsen i forhold til børn og unge med spiseforstyrrelser og selvskade styrkes

Analysens resultater og anbefalinger

I det følgende gennemgås analysens konklusioner og hvilke anbefalinger, der følger af konklusionerne.

Anbefaling 1

– Overblik over indgange og ventelister

1) Det anbefales, at der løbende sikres overblik over indgange og ventelister til de enkelte indsatser i Aarhus Kommune

- Overblikket skal være dynamisk, så det altid er opdateret med oplysninger om de enkelte indsatser i kommunen, herunder bl.a. data om målgruppe, metode, visitation og venteliste.
- Udarbejdelsen af det dynamiske overblik bør indgå i udviklingen af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud. Overblikket er nødvendigt for at lykkes med behandlingstilbuddet og vil samtidig give indsigt i målgruppens udvikling.
- Eventuelle overlap mellem indsatserne – eller mangler – vil samtidig blive tydeligere, når en fokuseret og flerfaglig medarbejdergruppe i behandlingstilbuddet får til opgave at skabe overblik over og henvise til de forskellige indsatser.

Baggrund for anbefaling 1

Analysen viser, at der ved udgangen af marts 2024 findes 75⁴ kommunale indsatser og 46 partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører, der arbejder målrettet med børn og unge i mistrivsel. Hovedparten af disse indsatser er organisatorisk placeret i MSB og MBU, mens en mindre andel er placeret i MSO og MKB (figur 1 og 3 i bilag A).

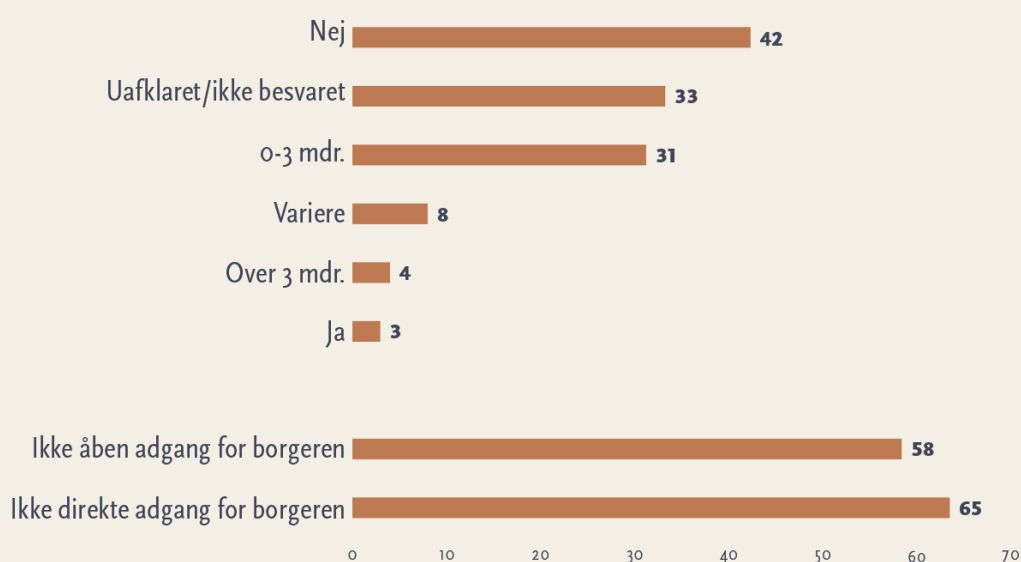
Analysen viser, at der mangler et overblik over hvilke børn og unge i mistrivsel, der står på venteliste til hvilke indsatser, herunder om de fortsat har behov for indsatsen. Det manglende overblik over både indsatser, målgruppe og venteliste kan medføre en tilfældighed i, hvilken indsats et barn eller ung tilbydes og hvornår. Overblikket er dermed nødvendigt for at sikre koordinerede rettidige indsatser, så flere børn og unge får en tilpasset, tidlig og sammenhængende indsats. Overblikket er desuden en forudsætning for etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud, hvor kendskab til kommunens indsatser og indgange er en forudsætning for at lykkes,

⁴ Der tages forbehold for, at det i forbindelse med dataindsamlingen ift. kommunale indsatser ikke har været muligt at efterprøve, om der er kommet besvarelser fra samtlige relevante indsatser.

herunder viden om hvorvidt der er åben adgang for borgeren – dvs. at borgeren kan henvende sig uden forudgående visitation til indsatsen.

Af figur B nedenfor fremgår en oversigt over eventuel ventetid ved indsatser, samt om der er åben adgang for borgeren. Figuren viser, at der er ventelister til nogle indsatser, men det er med de tilgængelige data ikke muligt at få et samlet overblik over, om den åbne adgang gør, at nogle børn og unge muligvis står på venteliste til flere indsatser, om de ikke længere har behov for indsatsen, eller om nogen har stået på venteliste i meget lang tid. Et samlet overblik over gruppen af børn og unge, der står på venteliste til forskellige indsatser i kommunen ville samtidig bidrage med viden om, hvorvidt efterspørgslen imødekommes.

Figur B: Oversigt over adgang for borgeren og oplyst ventetid

Anbefaling 2

– Styrket evalueringspraksis

2) Det anbefales, at evalueringspraksis og effektmåling i indsatserne generelt styrkes

- Ressourceforbruget til evaluering bør dog opvejes mod indsatsens størrelse og målgruppe, ligesom muligheden for at måle indsatsens effekt bør tages i betragtning. Det foreslås, at der udvikles en "minimumsmodel" for evalueringspraksis til styrkelse af kvaliteten af de forskellige indsatser – det vil sige en model som angiver, hvilke elementer, man som minimum skal evaluere i en indsats. Dette anbefales også at gælde for partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører, som kun i meget begrænset omfang evaluerer indsatser.

- Det anbefales at undersøge, om nogle indsatser ikke opnår den ønskede effekt, så der kan foretages nødvendige justeringer for at optimere resultatet for målgruppen.
- Med etablering af det kommunale behandlingstilbud vil der komme et øget fokus på at følge op på indsatsernes effekt og værdi for barnet/den unge. Samlingen af flerfaglige medarbejderkompetencer i behandlingstilbuddet vil ligeledes bidrage til at kvalificere hvilke indsatser, der er effekt- eller værdifulde til bestemte målgrupper samt hvilke indsatser, der muligvis ikke virker efter hensigten.

Baggrund for anbefaling 2

Analysen viser, at det er meget varierende, om der udføres evaluering eller anden form for opfølgning på indsatsernes effekt eller værdi for børn og unge. For partnerskabsaftaler med civilsamfundsaktører viser opgørelsen, at kun én ud af 41 indsatser har en evalueringspraksis. Der ses ingen sammenhæng mellem indsatsens størrelse, eller hvor indgribende en indsats er ift., om der evalueres, jf. figur C. Resultatet heraf er, at der mangler viden om kvaliteten af indsatserne, herunder om der er behov for at justere og udvikle indsatserne for at imødekomme behovene hos målgruppen. En stærk og systematisk evalueringspraksis i indsatserne er derfor afgørende for at sikre, at flest mulige børn og unge får en effektiv indsats, for at kende værdien af og for løbende at kunne udvikle indsatserne.

Figur C: Evalueringspraksis

	TRIN 1	TRIN 1,5	TRIN 2	TRIN 2,5	TRIN 3	I ALT
Intern opfølgning	13 indsatser	2 indsatser	7 indsatser	2 indsatser	3 indsatser	27
Registrering	2 indsatser					2
Evidensbaseret m. intern opfølgning		3 indsatser	2 indsatser		3 indsatser	8
Evalueringspraksis	6 indsatser	7 indsatser	11 indsatser	4 indsatser	2 indsatser	30
Ikke besvaret	26 indsatser	7 indsatser	2 indsatser			36

Anbefaling 3

– Udvikling af samarbejder mellem indsatser

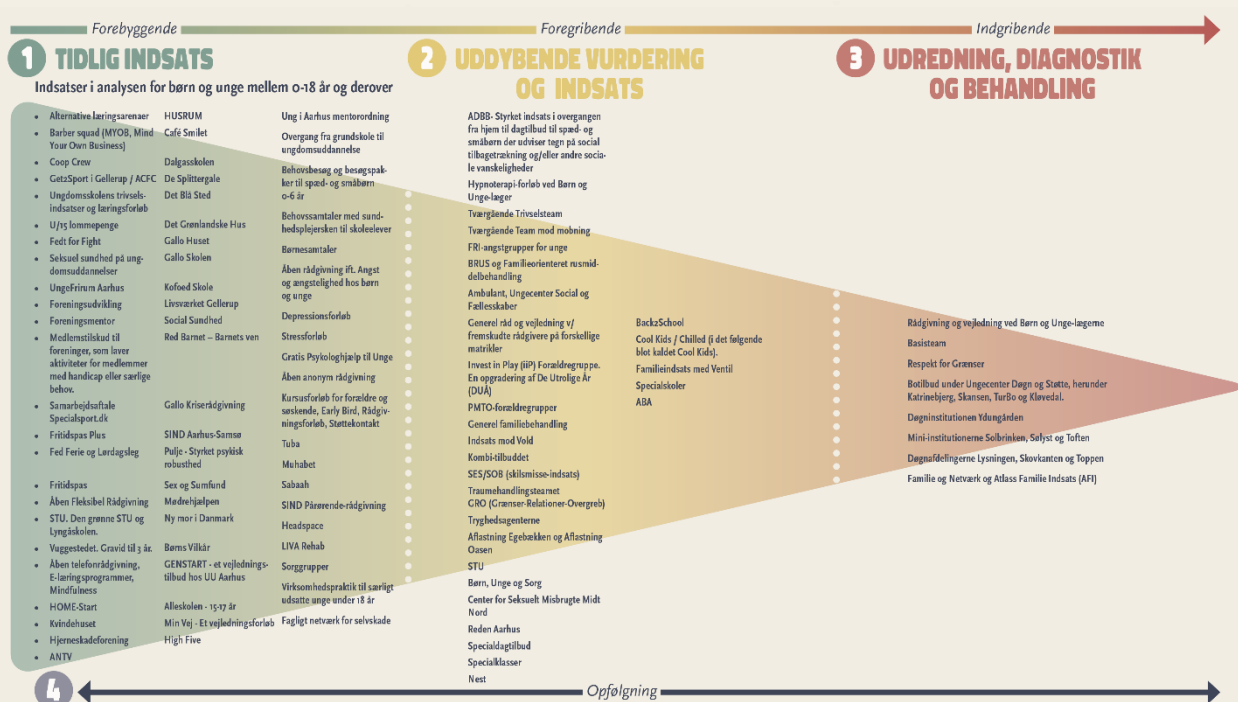
3) Det anbefales, at der sker en afklaring og udvikling af systematisk samarbejde mellem indsatserne, så der sikres sammenhæng og koordinering i det enkelte barns forløb

- Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud vil der ske en øget grad af graduering af de enkelte indsatser samt udvikling af forpligtende samarbejder mellem de relevante indsatser både på tværs af kommunen og sektorer.
- Behandlingstilbuddet skal være med til at sikre, at det er de enkelte indsatser, der har ansvaret for at koordinere – ikke familien.

Baggrund for anbefaling 3

Fordelingen af indsatser, i forhold til hvor indgribende de er, følger generelt trinene i trinmodellen. Det vil sige, at der findes flest indsatser på trin 1, færre på trin 2 og færrest på trin 3, jf. figur D nedenfor. Umiddelbart indikerer det en hensigtsmæssig fordeling af indsatserne i forhold til antallet af børn og unge, der må forventes at have behov for en indsats på hhv. trin 1, trin 2 og trin 3. Dette siger dog ikke noget om, i hvilken grad der koordineres og samarbejdes systematisk mellem indsatserne.

Figur D: Indsatser i analysen for børn og unge mellem 0-18 år og derover

Note: Indsatser i figur D er kategoriseret ud fra forløbsprogrammernes graduerede indsatser i trinmodellen og illustreret med kommunens arbejde med forebyggende, foregribende og indgribende indsatser.

Flere indsatser angiver, at de så vidt muligt samarbejder med, henviser til eller koordinerer med andre relevante indsatser og samarbejdspartnere (se figur 4 i bilag A). Dette sker dog uden en systematisk og forpligtende praksis for samarbejde mellem indsatserne.

For at sikre implementering af Samarbejdsaftalen og graduerede indsatser er der således behov for udvikling af forpligtende samarbejder mellem de relevante indsatser både på tværs af kommunen og på tværs af sektorer. Ved at sikre graduerede indsatser er det målet, at indsatsen kan justeres efter barnets/den unges behov, så barnet støttes bedst muligt og på det lavest mulige indsatstrin.

Anbefaling 4

– Styrket fokus på indsatser mod angst, skolefravær, ADHD og autisme

4) Det anbefales, at der arbejdes videre med at udvikle og kvalificere indsatserne samt skabe systematisk sammenhæng og mindre overlap med særligt fokus på indsatser omhandlende angst, skolefravær, ADHD og autisme.

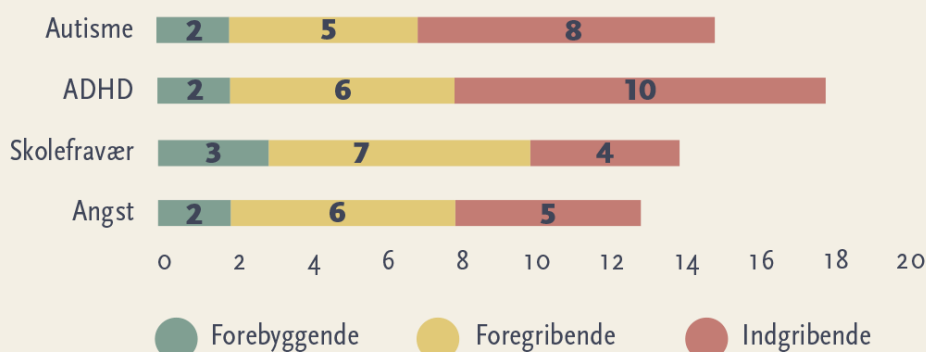
- Det betyder, at der skal arbejdes med klarere retningslinjer og procedure for samarbejde og henvisning mellem de relevante indsatser i forhold til de nævnte udfordringer.
- Det betyder også, at der skal være et styrket fokus på videndeling på tværs af indsatserne med henblik på sikring af høj kvalitet i indsatserne.

Baggrund for anbefaling 4

Analysen viser, at der er potentiale i at udvikle, kvalificere og skabe større sammenhæng mellem indsatserne med særligt fokus på indsatser målrettet angst, skolefravær, ADHD og autisme. Mange børn og unge, der oplever psykisk mistrivsel, modtager en eller flere indsatser i forhold til disse fire problematikker. Læs mere herom i "*Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste*".

Indsatserne ift. disse problematikker er i flere tilfælde organisatorisk placeret i forskellige magistratsafdelinger, ligesom en del indsatser arbejder med flere forskellige problematikker på samme tid, se figur E. Det er uklart i hvilket omfang, indsatserne koordineres eller supplerer hinanden i praksis, herunder i hvilket omfang der er kendskab til hinandens indsatser. Netop kendskabet til og koordinering med de andre indsatser er afgørende i forhold til at kunne udvikle og graduere indsatsen, så den løbende tilpasses til barnets eller den unges situation og problematik, og så der er sammenhæng i indsatsen – også ved overgange.

Figur E: Indsatser der arbejder med problematikkerne autisme, ADHD, skolefravær og/eller angst

Note: En indsats kan arbejde med flere forskellige problematikker. Fx arbejder Basisteam i MBU både med angst, autisme og ADHD.

Anbefaling 5

– Styrkelse af indsatser mod spiseforstyrrelser og selvskade

5) Det anbefales, at indsatsen til børn og unge med spiseforstyrrelser og selvskade styrkes

- Det foreslås, at der – i forbindelse med udviklingen af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud – udvikles indsatser, som imødekommer behovene hos børn og unge med spiseforstyrrelser og selvskade jf. psykiatriplanen og Samarbejdsaftale for børn og unge i psykisk mistrivsel.
- Det foreslås, at det generelle sundhedsfremmende og -forebyggende arbejde på området styrkes (eventuelt via det tværsektorielle selvskadeteam).

Baggrund for anbefaling 5

I de faglige rammer for et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud, STIME og psykiatriplanen refereres til følgende syv kategoriseringer af mistrivselssproblematikker:

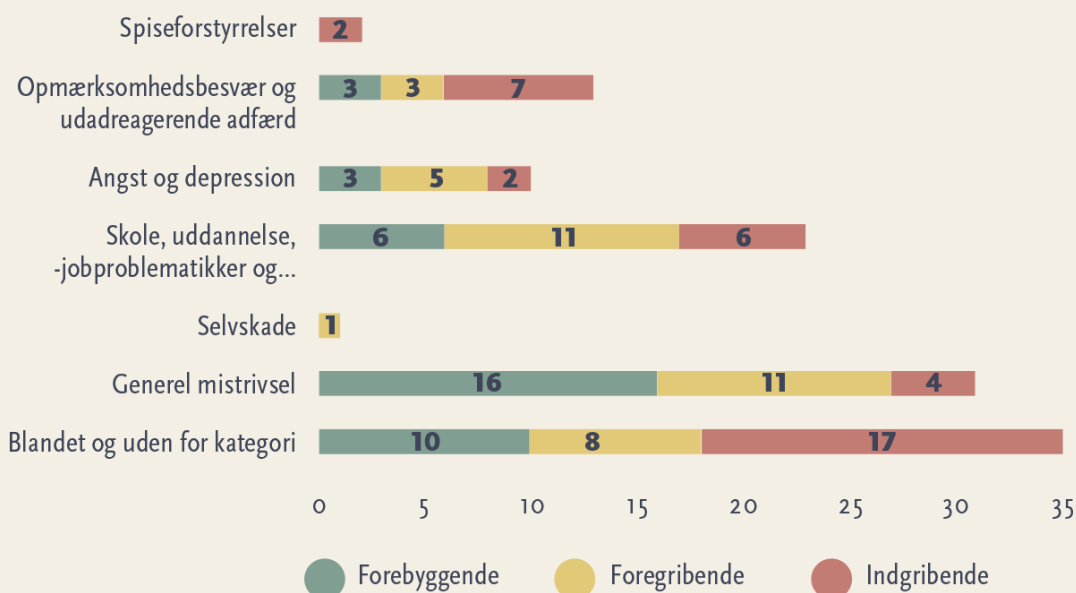
- Spiseforstyrrelser og lignende mistrivselssproblematikker
- Opmærksomhedsbesvær og udadreagerende adfærd
- Angst og depression

- Skoleproblematikker
- Selvskade m.m.
- Generel mistrivsel
- Blandet/ikke kategoriseret

Analysen viser, Aarhus Kommune umiddelbart er godt dækket ind ift. at kunne tilbyde relevante indsatser inden for en række af ovenstående mistrivselproblematikker, jf. figur F nedenfor. Dette gælder både ift. antal tilgængelige indsatser og ift. at kunne tilbyde graduerede indsatser jf. trinmodellen og kategoriseringen af indsatser i forebyggende, foregribende og indgribende. Se figur 5-11 i bilag A for en opgørelse over indsatser inden for hver problematik.

Det fremgår dog af analysen og figur F, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilstrækkelige indsatser målrettet spiseforstyrrelser og selvskade. Der er derfor behov for at styrke den kommunale indsats inden for disse problematikker.

Figur F: Mistrivselproblematikker opgjort i tematikker jf. psykiatرياftalen m.fl.

Note: N=121 hvoraf 1 ikke har svaret udfyldende til at blive kategoriseret. Indsatser kan godt dække flere problematikker

Det videre arbejde med etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud

I analysen har der været fokus på at skabe et overblik over mulige relevante kommunale indsatser, der kan indgå i behandlingstilbuddet både her og nu og på sigt. Af figur G fremgår indsatser, som kan tænkes ind i udviklingen og etableringen af et kommunalt behandlingstilbud. Indsatserne befinder sig på hhv. trin "1,5"⁵, trin 2 og trin 3 i trinmodellen og opfylder principperne om at arbejde evidens- og manualbaseret og med målgruppen af børn og unge mellem 5-18 år. Ikke alle de viste indsatser har på nuværende tidspunkt åben adgang for alle, men gennem etablering af et kommunalt behandlingstilbud sikres én åben, direkte adgang, hvorfra der kan henvises videre til øvrige relevante indsatser.

Det forventes, at tre af analysens anbefalinger vil blive imødekommet gennem etablering af behandlingstilbuddet, ligesom de er en vigtig forudsætning for at lykkes med behandlingstilbuddet:

- **Anbefaling 1: At der løbende sikres overblik over indgange og ventelister til de enkelte indsatser i Aarhus Kommune**
 - Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud skal sikres et samlet, dynamisk overblik over tilgængelige indsatser og ventelister, så børn og unge eventuelt kan henvises til anden relevant, målrettet indsats i kommunen. Eventuelle overlap mellem indsatserne eller mangler vil samtidig blive tydeligere, når en fokuseret og flerfaglig medarbejdergruppe skal skabe overblik over og henvise til de forskellige indsatser.
- **Anbefaling 2: At evalueringspraksis og effektmåling i indsatserne styrkes**
 - Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud vil der komme styrket fokus på at følge op på indsatsernes effekt og værdi for barnet/den unge. Samlingen af flerfaglige medarbejderkompetencer i behandlingstilbuddet vil bidrage til at kvalificere hvilke indsatser, der er effekt- eller værdifulde til bestemte målgrupper samt hvilke indsatser, der muligvis ikke virker efter hensigten.

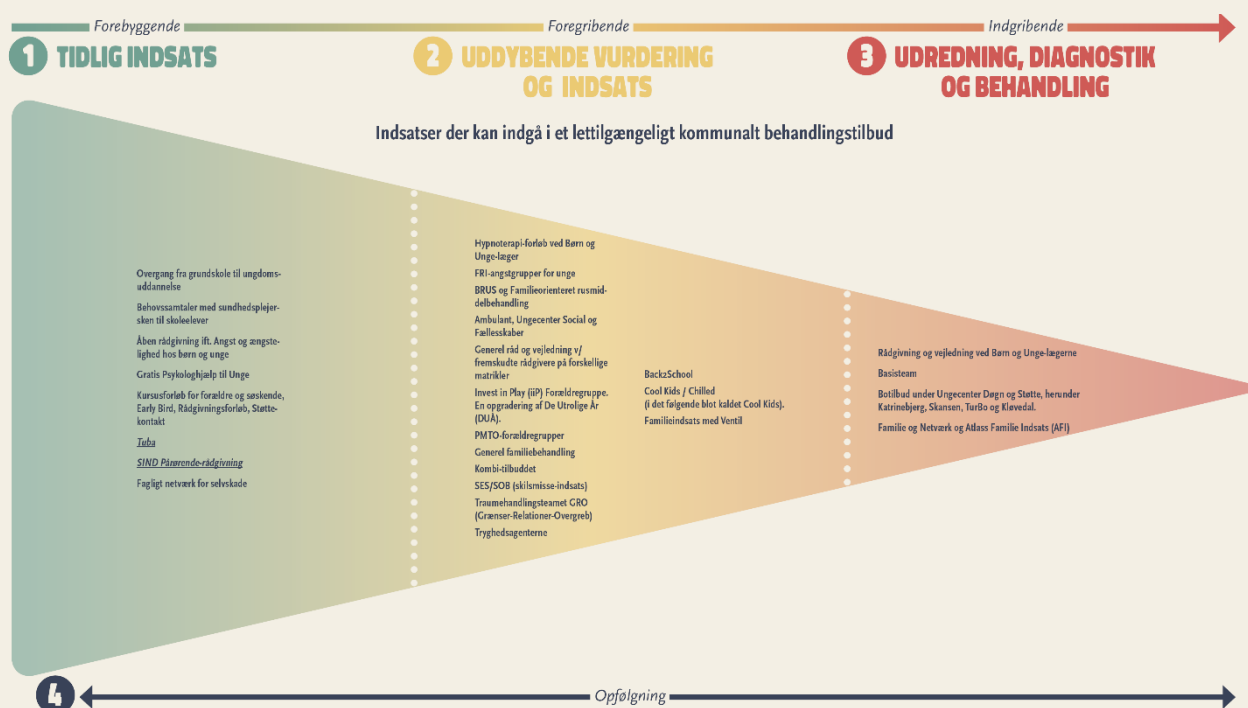
⁵ Med trin 1,5 refereres der til indsatser, som er tæt på at opfylde principperne om at arbejde evidens- og manualbaseret og med målgruppen af børn og unge mellem 5-18 år og dermed kunne indgå i et lettilgængeligt, kommunalt behandlingstilbud.

- **Anbefaling 3: At der sker afklaring og udvikling af systematisk samarbejde mellem indsatserne, så der sikres sammenhæng og koordinering i det enkelte barns forløb**

→ Gennem etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud vil der ske en øget grad af graduering af de enkelte indsatser samt udvikling af forpligtende samarbejder mellem de relevante indsatser på tværs af både kommunen og sektorer. Behandlingstilbuddet skal være med til at sikre, at det er de enkelte indsatser, der har ansvaret for at koordinere – ikke familien.

De tre anbefalinger lægger således op til løsninger, der kommer til at indgå som en del af opgaveløsningen i det lettilgængelige kommunale behandlingstilbud. Derfor skal denne analyse ses i tæt sammenhæng med *"Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel"*.

Figur G: Indsatser der kan indgå i et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud

Analysen har vist, at Aarhus Kommune i udstrakt grad har kompetencer og tilbud relevante for etablering af et lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud, og analysens resultater anviser hvilke forhold, der skal arbejdes yderligere med for at nå i mål.

Det videre arbejde med at afklare forankring, organisering samt fysisk placering af behandlingstilbuddet beskrives nærmere i *"Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel"*.

BILAG A

Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge
i mistrivsel i Aarhus Kommune

Figur 1: Analysepopulation

ANALYSEPOPULATION - 123 INDSATSER OG TILBUD							
MBU	Alternative lærings-arealer (Praksisskolen, Melletrummet, Klubskolen, Håndholdte indsatser)	MBU/MSB	Tværgående Trivselsteam	MSB	BRUS og Familieorienteret rusmiddelbehandling	MSB	Cafe Smilet
MBU	Barber squad (MYOB, Mind Your Own Business)	MBU/MSB	Fagligt netværk for selvskade	MSB	Gratis Psykologhjælp til Unge	MSB	Center for Seksuelt Misbrugte Midt Nord
MBU	Coop Crew	MBU/MKB	High Five	MSB	Åben Fleksibel Rådgivning	MSB	Dalgasskolen
MBU	GetzSport i Gellerup / ACFC	MKB	Foreningsudvikling	MSB	Ambulant, Ungecenter Social og Fællesskaber	MSB	De Splittergale
MBU	Ung i Aarhus mentorordning	MKB	Foreningsmentor	MSB	Generel råd og vejledning v/fremskudte rådgivere på forskellige matrikler	MSB	Det Blå Sted
MBU	Ungdomsskolens trivselsindsatser og læringsforløb	MKB	Medlemstilskud til foreninger, som laver aktiviteter for medlemmer med handicap eller særlige behov. Obs. indsatsen er en forsøgsordning fra 2024-202	MSB	Botilbud under Ungecenter Døgn og Støtte, herunder Katrinebjerg, Skansen, Turbo og Kløvedal.	MSB	Det Grønlandske Hus
MBU	U/15 lommepegeindsats	MKB	Samarbejdsaftale med Specialsport.dk	MSB	SORAS	MSB	Fundamentet
MBU	ADBB - Styrket indsats i overgangen fra hjem til dagtilbud til spæd- og småbørn der udviser tegn på social tilbagetrækning og/eller andre sociale vanskeligheder	MKB	Fritidspas Plus	MSB	Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) Den grønne STU og Lyngåskolen.	MSB	Gallo Huset
MBU	Rådgivning og vejledning ved Børn og Unge-lægerne	MKB	Fed Ferie og Lørdagsleg	MSB	Invest in Play (iiP) Forældregruppe. En opgradering af De Utrolige År (DUÅ).	MSB	Gallo Skolen
MBU	Overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse	MKB	Fritidspas	MSB	PMTO-forældregrupper	MSB	Hamlet
MBU	Hypnoterapi-forløb ved Børn og Unge-læger	MSO	FRI-angstgrupper for unge	MSB	Generel familiebehandling	MSB	Kofoed Skole
MBU	Basisteam	MSO	Depressionsforløb	MSB	Indsats mod Vold	MSB	Livsværkstedet Gellerup
MBU	Behovsbesøg og besøgs-pa-ker til spæd- og småbørn 0-6 år	MSO	Seksuel sundhed på ungdomsuddannelser	MSB	Kombi-tilbuddet	MSB	Muhabet
MBU	Behovssamtaler med sundhedsplejersken til skoleelever	MSO	Stressforløb	MSB	SES/SOB (skilsmisse-indsats)	MSB	Plexus
MBU	Fedt for Fight	MSO	UngeFrirum Aarhus Som gennem Frirumpuljen og Udvikler til fritidsfællesskaber for unge understøtter etablering, de unges deltagelse og udbredelse af flere præstationsfrie fællesskaber og frirum i de unges hverdag – der hvor de unge færdes, og som de unge selv er med til at definere og forme	MSB	Traumehandlingsteamet GRO (Grænser-Relationer-Overgreb)	MSB	Reden Aarhus
MBU	Back2School			MSB	Vuggestedet. Gravid til 3 år.	MSB	Sabaah

Oversigt fortsætter på næste side

Oversigt fortsat fra foregående side

MBU	Børnesamtaler	MSB	Åben anonym rådgivning	MSB	SIND Pårørende-rådgivning
MBU	Cool Kids / Chilled (i det følgende blot kaldet Cool Kids).	MSB	Døgninstitutionen Ydun-gården	MSB	Sindslidende Vilkår
MBU	Åben rådgivning ift. Angst og ængstelighed hos børn og unge	MSB	Familieindsats med Ventil	MSB	Social Sundhed
MBU	Tværgående Team mod mobning	MSB	Tryghedsagenterne	MSB	Red Barnet - Barnets ven
MBU	Respekt for Grænser	MSB	Mini-institutionerne Sol-brinken, Sølyst og Tofte	MSB	Headspace
MBU	Sex og Sumfund	MSB	Aflastning Egebækken og Aflastning Oasen	MSB	LIVA Rehab
MBU	Mødrehjælpen	MSB	Døgnafdelingerne Lysnigen, Skovkanten og Toppen	MSB	Gallo Kriserådgivning
MBU	Sorggrupper	MSB	Familie og Netværk og Atlass Familie Indsats (AFI)	MSB	SIND Aarhus-Samsø
MBU	Ny mor i Danmark	MSB	Kursusforløb for forældre og søskende, Early Bird, Rådgivningsforløb, Støttekontakt	MSB	Mødrehjælpen
MBU	Børns Vilkår	MSB	Åben telefonrådgivning, E-læringsprogrammer, Mindfulness	MSB	Pulje - Styrket psykisk robusthed
MBU	Specialbørnehaver	MSB	LAB (VOP) uden genganger	MSB	Cafe Monroe
MBU	Specialklasser	MSB	LAB (VOP) med gengangere	MSB	Dusinet
MBU	Specialskoler	MSB	LAB eksterne	MSB	Ungetilbuddet
MBU	ABA	MSB	LAB interne	MSB	UngIFokus
MBU	NEST	MSB	STU	MSB	Tidlig Koordineret indsats
		MSB	Børn, Unge og Sorg	MSB	Hjem, Job og Helhed
		MSB	HOME-Start	MSB	HUUS
		MSB	Kvindehuset	MSB	Space
		MSB	Hjerneskadeforeningen	MSB	GENSTART - et vejlednings-tilbud hos UU Aarhus
		MSB	Tuba	MSB	Alleskolen - 15-17 år
		MSB	ANTV	MSB	Min Vej - Et vejlednings-forløb
		MSB	HUSRUM	MSB	Virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 år
		MSB	Cafe Parasollen - UngCafe		

Figur 2: Tilbud og indsatser der ikke er medtaget i analysepopulation

INDSATSER OG TILBUD DER IKKE INDGAR I ANALYSE					
MBU	Saleem film & dialog	MBU	Musik i tide	MBU	Aarhus Skoleskak
MBU	Den Gamle By	MBU	Dramecentrum (Filuren i Skolen)	MBU	Big Bang Konference
MBU	Skole/kirkesamarbejde	MBU	Teater-refusion pulje	MBU	Skills
MBU	Aarhus teater	MBU	Mono	MBU	Feriekoloni Ahl Strand
MBU	Aarhus billed- og Medie-skole	MBU	Børn spiller for børn	MBU	Skrallebang Aarhus Musikskole
MBU	Aarhus Symfoniorkester	MBU	Naturhistorisk Museum	MBU	Teaterkontaktlærer (Teater-gruppe 38)
MBU	Aarhus Jazz Orkester	MBU	Naturfagmaraton	MBU	Edison
MBU	Festugearrangementer	MBU	Fritidspas Plus	MBU	First Lego League
MBU	World Music Center	MBU	Hasle Bakker	MBU	Skolepatuljer
MBU	Sangkraft Aarhus	MBU	Dansk Skoleskak	MBU	Børne og Ungebyrådet

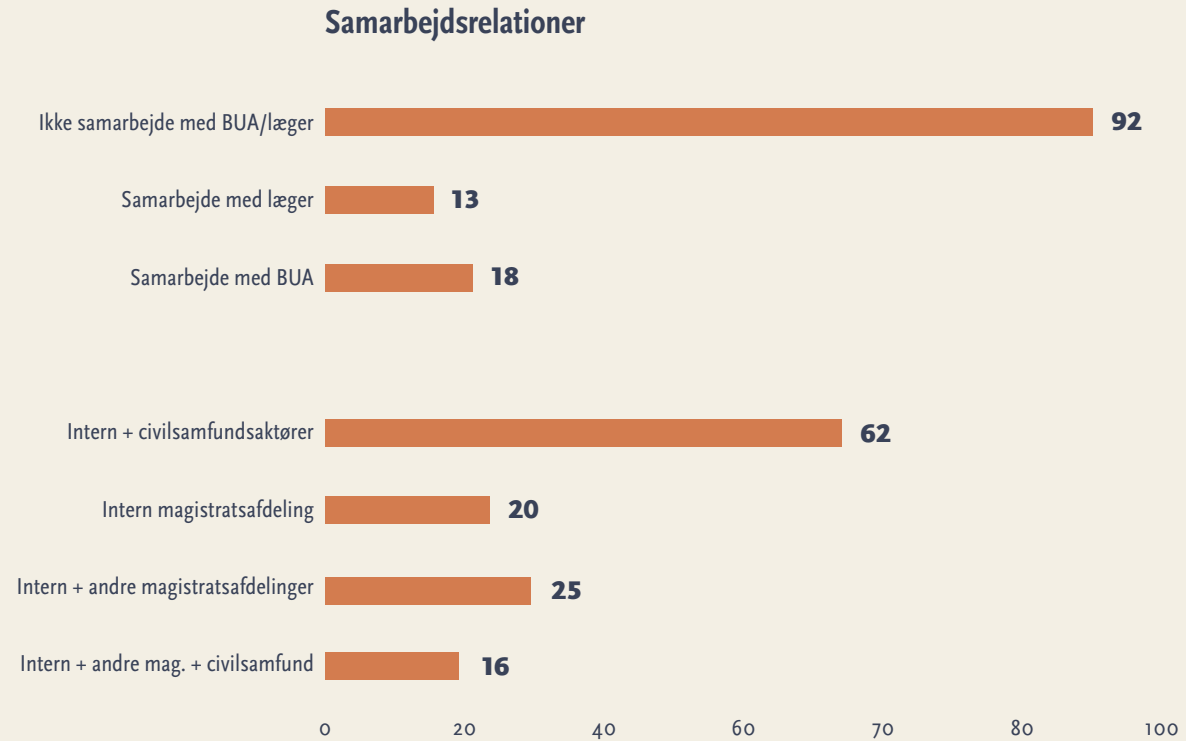
Note:

N = 30 indsatser der er indsamlet materiale for, men som ikke indgår i analysen, da indsatserne ikke er kategoriseret som trivselsindsatser

Figur 3: Civilsamfundsaktører der indgår i analysen

CIVILSAMFUNDSAKTØRER DER INDGAR I ANALYSEN					
MSO	Seksuel sundhed på ungdomsuddannelser	MBU	Dalgasskolen	MSB	Social Sundhed
MKB	Medlemstilskud til foreninger, som laver aktiviteter for medlemmer med handicap eller særlige behov.	MBU	De Splittergale	MSB	Red Barnet - Barnets ven
MKB	Samarbejdsaftale med Specialsport.dk	MSB	Det Blå Sted	MSB	Headspace
MSB	LAB (VOP) uden gengangere	MSB	Det Grønlandske Hus	MSB	LIVA Rehab
MSB	LAB eksterne	MSB	Fundamentet	MSB	Gallo Kriserådgivning
MSB	STU	MSB	Gallo Huset	MSB	SIND Aarhus-Samsø
MSB	Børn, Unge og Sorg	MSB	Gallo Skolen	MSB	Mødrehjælpen
MSB	HOME-Start	MSB	Hamlet	MSB	Pulje - Styrket psykisk robusthed
MSB	Kvindehuset	MSB	Kofoed Skole	MBU	Sex og Sumfund
MSB	Hjerneskadeforeningen	MSB	Livsværkstedet Gellerup	MBU	Mødrehjælpen
MSB	Tuba	MSB	Muhabet	MBU	Sorggrupper
MSB	ANTV	MSB	Plexus	MBU	Ny mor i Danmark
MSB	HUSRUM	MSB	Reden Aarhus	MKB/MBU	Børns Vilkår
MSB	Cafe Parasollen - UngCafe	MSB	Sabaah	MSB	High Five
MSB	Cafe Smilet	MSB	SIND Pårørende-rådgivning	MSB	Sindslidende Vilkår
MSB	Center for Seksuelt Misbrugte Midt Nord				

Figur4: Opgørelse samarbejdskonstellationer

Figur 5: Problematik “Spiseforstyrrelser” sammenholdt med om indsatsen/tilbuddet er forebyggende, foregribende eller indgribende og hvilken aldersgruppe, indsatsen/tilbuddet dækker

PROBLEMATIK: Spiseforstyrrelser		ALDER 0- 18+																			BAGGRUNDSDATA						
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget
Fedt for Fight	MBU Sundhed																					1	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	600.000
Generel familiebehandling	MSB																					2	Nej	Ja	Ja	Evalueringsspraksis	En del af Dagbehandlingen samlede budget

Note: For højre kolonne med budgettal, er budgettal med rød notemærkning enten en del af puljebestilling eller en del af en afdelings samlede budget.

Figur 6: Problematik “Opmærksomhedsbesvær og udadreagerende adfærd” sammenholdt med om indsatsen/tilbuddet er forebyggende, foregribende eller indgribende og hvilken aldersgruppe indsatsen/tilbuddet dækker

PROBLEMATIK: Opmærksomhedsbesvær og udadreagerende adfærd		ALDER 0- 18+																			Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evalueringspraksis	Budget
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18						
STU, Den grønne STU og Lyngåskolen.	MSB, UJU																				1	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	16.000.000
Invest in Play (iiP) Forældregruppe	MSB Børnecentret, Dagbehandling																				2	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	38.100.000
PMTO-forældregrupper	MSB																				2	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	38.100.000
Generel familiebehandling	MSB																				2	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	38.100.000
Aflastning Egebækken og Aflastning Oasen	MSB, BFF																				2	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	48.900.510
Døgnaft. Lysningen, Skovkanten, Toppen	MSB, BFF																				3	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	27.100.000
Familie og Netværk og Atlass Familie Indsats (AFI)	MSB, BFF																				3	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	22.900.000
Kursusforløb, Early Bird, Rådgivningsforløb, Støttekontakt	MSB, BFF																				1,5	Nej	Ja	Ja	Evidens - intern opfølgning	Uafklaret

Punkt 4, Bilag 4: Bilag A - Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune.pdf

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget	
Åben telefonrådgivning, E-læringsprogrammer, Mindfulness	MSB, BFF																						1	Ja	Ja	Nej	Ikke besvaret	Uafklaret
Specialbørnehaver	MBU, PPR																						2,5	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret
Specialklasser	MBU, PPR																						2	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	Uafklaret
Specialskoler	MBU, PPR																						2,5	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret
Nest	MBU, PPR																						2	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret

Note: For højre kolonne med budgettal, er budgettal med rød notemarkering enten en del af puljebestilling eller en del af en afdelings samlede budget.

Figur 7: Problematik “Angst og depression” sammenholdt med om indsatsen/tilbuddet er forebyggende, foregribende eller indgribende og hvilken aldersgruppe indsatsen/tilbuddet dækker

PROBLEMATIK: Angst og depression		ALDER 0- 18+																			BAGGRUNDSDATA						
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evalueringspraksis	Budget
Hypnoterapi-forløb ved Børn og Unge-læger	MBU Sundhed						1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				2	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	800.000
Cool Kids / Chilled	MBU PPR						1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				2,5	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	2.000.000
Åben rådgivning ift. Angst og ængstelighed	MBU PPR	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1,5	Ja	Ja	Ja	Evalueringspraksis	200.000
FRI-angstgrupper for unge	MSO															1	1	1	1			2	Nej	Nej	Ja	Evalueringspraksis	787.000
Depressionsforløb	MSO																				1	1,5	Ja	Nej	Ja	Evalueringspraksis	1.800.000
Generel familiebehandling	MSB				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		2	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	3.8100.000
Muhabet	Civilsamfundsaktør MSB, UJU																				1	1,5	Ja	Nej	Nej	Ikke besvaret	1.118.977
Headspace	Civilsamfundsaktør MSB, UJU												1	1	1	1	1	1	1			1,5	Ja	Nej	Nej	Ikke besvaret	825.840

Note: For højre kolonne med budgettal, er budgettal med rød notemarkering enten en del af puljebestilling eller en del af en afdelings samlede budget.

Punkt 4, Bilag 4: Bilag A - Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune.pdf

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget	
Tværgående Trivselsteam	MBU og MSB								■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				2	Ja	Ja	Nej	Evaluerings-praksis	1.860.0000	
Tværgående Team mod mobning	MSB								■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				2	Ja	Ja	Nej	Evaluerings-praksis	55.000	
Generel råd og vejledning v/frem-skudte rådgivere på forskellige matrikler	MSB															■	■	■	■			2	Nej		Ved ikke/ikke besvaret	Evaluerings-praksis	Uafklaret	
Generel familiebe-handling	MSB				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■			2	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	38.100.000
STU	MSB																■	■	■	■	■	3	Nej	Ja	Nej	Ikke besvaret	38.100.000	
Headspace	Civilsam-fundsaktør MSB													■	■	■	■	■	■	■	■	1,5	Ja		Nej	Ingen opfølgning	825.840	
GENSTART - et vejledningstilbud hos UU Aarhus	MSB																■	■	■	■	■	1	Nej		Nej	Intern opfølgning	500.000	
Alleskolen - 15-17 år	MSB																■	■	■			1	Nej		Nej	Intern opfølgning	5.000.000	
Min Vej - Et vejledningsforløb	MSB																■	■	■			1	Nej		Nej	Intern opfølgning	Uafklaret	
Virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 år	MSB																■	■	■	■		1,5	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	500.000	
Specialklasser	MBU, PPR								■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		2	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	Uafklaret	
Specialskoler	MBU, PPR								■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2,5	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret	
Nest	MBU, PPR								■	■	■	■	■	■	■	■	■					2	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret	

Note: For højre kolonne med budgettal, er budgettal med rød notemærkning enten en del af puljebevilling eller en del af en afdelings samlede budget.

Figur 9: Problematik “Selvskade” sammenholdt med om indsatsen/tilbuddet er forebyggende, foregribende eller indgribende og hvilken aldersgruppe indsatsen/tilbuddet dækker

PROBLEMATIK: Selvskade		ALDER 0- 18+																			BAGGRUNDSDATA						
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget
Fedt for Fight	MBU MSB BUA																					1,5	Nej	Nej	Nej	Intern opfølgning	125.000

Figur 10: Problematik “Generel mistrivsel” sammenholdt med om indsatsen/tilbuddet er forebyggende, foregribende eller indgribende og hvilken aldersgruppe indsatsen/tilbuddet dækker

PROBLEMATIK: Generel mistrivsel		ALDER 0- 18+																			Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluerings- praksis	Budget	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18							18+
GetzSport i Gellerup / ACFC	MBU	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		1	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	Uafklaret
Ung i Aarhus mentorordning	MBU												■	■	■	■	■					1,5	Nej	Ja	Nej	Evaluerings- praksis	3.100.000
Ungdomsskolens trivselsindsatser og læringsforløb	MBU												■	■	■	■	■					1	Nej	Ja	Nej	Evaluerings- praksis	1.300.000
ADBB - Styrket indsats i overgangen fra hjem til dagtilbud til spæd- og småbørn der udviser tegn på social tilbagetrækning og/ eller andre sociale vanskeligheder	MBU	■	■	■	■																	2	Nej	Ja	Ja	Evaluerings- praksis	1.000.000
Rådgivning og vejledning ved Børn og Unge-lægerne	MBU	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	3	Ja	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	2.100.000
Overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse	MBU														■	■	■	■	■			1,5	Ja	Ja	Ja	Evaluerings- praksis	1.000.000
Hypnoterapi-forløb ved Børn og Unge-læger	MBU						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■						2	Nej	Ja	Ja	Evaluerings- praksis	800.000
Behovsbesøg og besøgsplaner til spæd- og småbørn 0-6 år	MBU	■	■	■	■	■	■															1,5	Nej	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	3.500.000

Punkt 4, Bilag 4: Bilag A - Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune.pdf

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evalueringspraksis	Budget
Behovssamtaler med sundhedsplejersken til skoleelever	MBU																					1,5	Ja	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	2.200.000
Børnesamtaler	MBU																					1,5	Ja	Ja	Nej	Evalueringspraksis	2.880.000
Seksuel sundhed på ungdomsuddannelser	MSO																					1	Nej	Nej	Ja	Evalueringspraksis	500.000
UngeFrirum Aarhus	MSO																					1	Nej	Nej	Ja	Evalueringspraksis	2.000.000
Foreningsudvikling	MKB																					1	Ja	Ikke relevant	Nej	Ikke besvaret	2.500.000
Foreningsmentor	MKB																					1	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	70.000
Samarbejdsaftale med Specialsport.dk	MKB																					1	Ja	Ja	Nej	Registrering	150.000
Fritidspas Plus	MKB																					1	Nej	Nej	Nej	Evalueringspraksis	1.250.000
Fed Ferie og Lørdagsleg	MKB																					1	Ja	Ja	Nej	Ikke besvaret	20.000
Fritidspas	MKB																					1	Nej	Nej	Ja	Registrering	3.400.000
Gratis Psykologhjælp til Unge	MSB																					1,5	Ja	Nej	Ja	Evalueringspraksis	4.155.582
Generel råd og vejledning v/fremskudte rådgivere på forskellige matrikler	MSB																					2	Nej		Ved ikke/ikke	Intern opfølgning	
Generel familiebehandling	MSB																					2	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	38.100.000

Punkt 4, Bilag 4: Bilag A - Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune.pdf

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget
Åben anonym rådgivning	MSB	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	1,5	Ja	Ja	Nej	Intern opfølgning	38.100.000
Børn, Unge og Sorg	Civilsamfundsaktør MSB	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Ja	Ja	Nej	Ikke-besvaret	525.802
Kvindehuset	Civilsamfundsaktør MSB	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	1	Ja	Nej	Nej	Ikke-besvaret	1.275.502
HUSRUM	Civilsamfundsaktør MSB																	■	■	■	■	1	Ja	Nej	Nej	Ikke-besvaret	841.284
Red Barnet - Barnets ven	Civilsamfundsaktør MSB						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■					1	Ja	Ja	Nej	Ikke-besvaret	525.802
Headspace	Civilsamfundsaktør MSB													■	■	■	■	■	■	■	■	1,5	Ja	Nej	Nej	Ikke-besvaret	825.840
Sex og Sumfund	Civilsamfundsaktør MBU														■	■	■	■	■	■	■	1	Ja	Nej	Nej	Intern opfølgning	258.000
Mødrehjælpen	Civilsamfundsaktør MBU	■	■	■	■																	1	Ja	Ja	Nej	Ikke-besvaret	56.000
High Five	Civilsamfundsaktør MBU - MKB									■	■	■	■	■	■	■	■	■				1	Nej	Nej	Nej	Ikke-besvaret	?
Børns Vilkår	Civilsamfundsaktør MBU						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	1	Ja	Nej	Nej	Intern opfølgning	400.000

Note: For højre kolonne med budgettal, er budgettal med rød notemærkning enten en del af puljebevilling eller en del af en afdelings samlede budget.

Figur 11: Problematik “Blandet og uden for kategorisering” sammenholdt med om indsatsen/tilbuddet er forebyggende, foregribende eller indgribende og hvilken aldersgruppe indsatsen/tilbuddet dækker

PROBLEMATIK: Blandet og uden for kategorisering		ALDER 0- 18+																			Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18						
Basisteam	MBU																				3	Nej	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	4.100.000
Respekt for Grænser	MBU																				2	Ja	Ja	Ved ikke/ikke	Intern opfølgning	
Fritidspas Plus	MKB																				1	Nej	Nej	Nej	Evaluerings-praksis	1.250.000
Fritidspas	MKB																				1	Nej	Ja	Nej	Registrering	340.000
BRUS og Familieorienteret rusmiddelbehandling	MSB																				2	Ja	Ja	Ja	Evaluerings-praksis	7.503.347
Ambulant, Ungecenter Social og Fællesskaber	MSB																				2	Ja og nej	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	44.500.000
Botilbud under Ungecenter Døgn og Støtte, herunder Katrinebjerg, Skansen, TurBo og Kløvedal.	MSB																				3	Nej	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	44.600.000
Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) Den grønne STU og Lyngåskolen.	MSB																				1	Nej	Ja	Ja	Evaluerings-praksis	16.000.000
Generel familiebehandling	MSB																				2	Nej	Ja	Ja	Evaluerings-praksis	38.100.000
Indsats mod Vold	MSB																				2	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	38.100.000

Punkt 4, Bilag 4: Bilag A - Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune.pdf

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget	
Kombi-tilbuddet	MSB	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Ved ikke/ikke	Intern opfølgning	38.100.000
SES/SOB (skilsmisseindsats)	MSB							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	38.100.000
Traumehandlingsteamet GRO (Grænser-Relationer-Overgreb)	MSB				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	38.100.000
Vuggestedet. Gravid til 3 år.	MSB	■	■	■	■	■																	1	Ja og nej	Ja	Ved ikke/ikke	Intern opfølgning	21.300.000
Døgninstitutionen Ydungården	MSB				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■						3	Nej	Ja	Nej	Evalueringspraksis	12.798.360
Familieindsats med Ventil	MSB				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■						2,5	Nej	Ja	Ved ikke/ikke	Evalueringspraksis	11.691.680
Tryghedsagenterne	MSB	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Ved ikke/ikke	Intern opfølgning	1.874.448
Mini-institutionerne Solbrinken, Sølyst og Toften	MSB	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	3	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	20.527.000
Aflastning Egebækken og Aflastning Oasen	MSB	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	48.900.510
Døgnafdelingerne Lysningen, Skovkanten og Toppen	MSB						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	3	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	27.100.000
Familie og Netværk og Atlass Familie Indsats (AFI)	MSB						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	3	Nej	Ja	Ja	Evalueringspraksis	22.900.000
Kursusforløb for forældre og søskende, Early Bird, Rådgivningsforløb, Støttekontakt	MSB						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	1,5	Nej	Ja	Ja	Evidens intern opfølgning	Uafklaret

Punkt 4, Bilag 4: Bilag A - Figurer til analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel i Aarhus Kommune.pdf

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18+	Trinmodel	Direkte adgang	Forældre	Evidens	Evaluering	Budget
Åben telefonrådgivning, E-læringsprogrammer, Mindfulness	MSB							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		1	Ja	Ja	Nej	Ikke besvaret	Uafklaret
STU	MSB																■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	38.600.000
HOME-Start	MSB	■	■	■	■	■	■	■	■													1	Ja	Ja	Ja	Ikke besvaret	746.728
Hjerneskadeforeningen	Civilsamfundsaktør MSB																	■	■	■	■	1	Ja	Ja	Nej	Ikke besvaret	969.050
Tuba	Civilsamfundsaktør MSB															■	■	■	■	■	■	1,5	Ja	Nej	Ja	Ikke besvaret	839.556
Pulje - Styrket psykisk robusthed	Civilsamfundsaktør MSB																■	■	■	■	■	1	Ja	Nej	Nej	Ikke besvaret	650.000
Sorggrupper	Civilsamfundsaktør MBU	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	1,5	Ja	Ja	Nej	Ikke besvaret	Uafklaret
Ny mor i Danmark	Civilsamfundsaktør MBU	■	■	■	■	■	■	■														1	Nej	Ja	Nej	Ikke besvaret	15.000
Specialbørnehaver	MBU, PPR	■	■	■	■	■	■															2,5	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret
Specialklasser	MBU, PPR							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Nej	Intern opfølgning	Uafklaret
Nest	MBU, PPR				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret
ABA	MBU, PPR				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2,5	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret
Specialskoler	MBU, PPR						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2,5	Nej	Ja	Ja	Intern opfølgning	Uafklaret

Note: For højre kolonne med budgettal, er budgettal med rød notemarkering enten en del af puljebevilling eller en del af en afdelings samlede budget.

UDDYBNING AF TRINMODELLEN OG GRADUEREREDE INDSATSER

TRIN

1 TIDLIG INDSATS

- Kommunen foretager – evt. i samarbejde med almen praksis eller anden relevant kompetence – en faglig vurdering af barnet/den unge og tager på den baggrund stilling til, om barnet/den unge og familien har behov for en kommunal indsats samt igangsætter og varetager indsatsen ved identificeret behov.
- Kommunen og evt. almen praksis iværksætter en uddybende vurdering og indsats (trin 2), hvis den iværksatte indsats ikke har den forventede effekt.

TRIN

2 UDDYBENDE VURDERING OG INDSATS

- Hvis indsatserne på trin 1 ikke er tilstrækkelige, foretager Aarhus kommunen – evt. i samarbejde med almen praksis eller anden relevant kompetence – en uddybende, faglig vurdering og på den baggrund viderefører eller revurderer den socialfaglige, psykologiske og/eller pædagogiske indsats for barnet/den unge.
- Kommunen, almen praksis m.v. henviser til Børne- og Ungdomspsykiatrien (BUA) eller privatpraktiserende speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri (trin 3), hvis den iværksatte indsats ikke har den forventede effekt.

TRIN

3 UDREDNING, DIAGNOSTIK OG BEHANDLING

- BUA eller privatpraktiserende speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri foretager en vurdering, af hvorvidt barnet/den unge har behov for udredning og diagnosticering. Vurderingen og evt. udredning formidles til relevante aktører (kommune, almen praksis).
 - Såfremt det vurderes, at der ikke er behov for udredning og diagnosticering, formidles dettes til relevante aktører (kommune/almen praksis), og der tages fælles stilling til det videre forløb.
 - Såfremt der er behov for udredning og diagnosticering, formidles diagnosens indhold, den iværksatte behandling, barnets behov og resultater til forældre, kommunen og almen praksis.
 - Der foretages i alle tilfælde en vurdering af barnets behov.
- BUA eller privatpraktiserende speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri har det fulde behandlingsansvar, såfremt barnet/den unge vurderes at have et behov for udredning/diagnosticering.

TRIN

4 OPFØLGNING

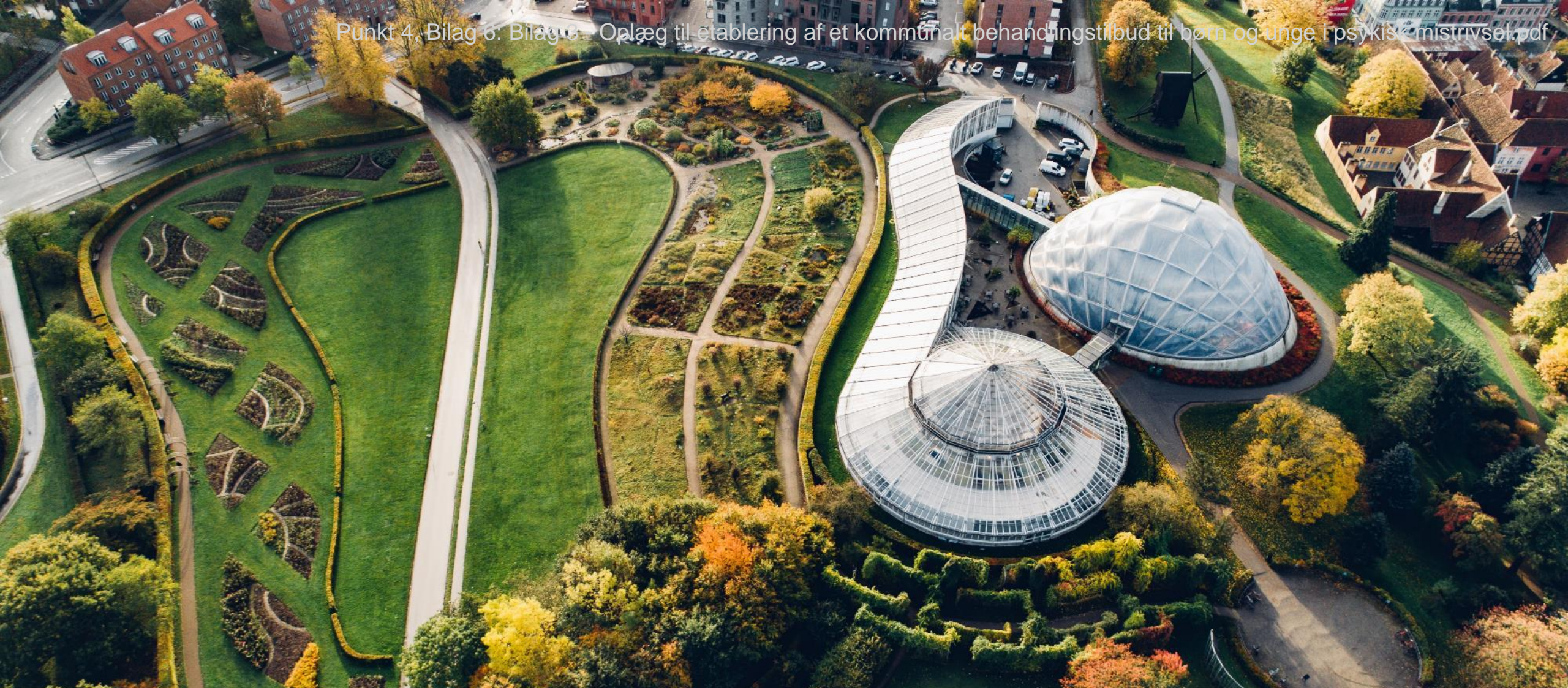
- Kommunen vurderer løbende i samarbejde med relevante fagprofessionelle omkring barnet/den unges behov for opfølgende indsatser mhp. at mestre hverdagslivet. Der indgås aftale mellem BUA, Almen praksis eller privatpraktiserende speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri og evt. videreførelse af og opfølgning på farmakologisk behandling.

Baggrundsoplysninger	
Hvem har udfyldt skemaet?	
Hvad hedder tilbuddet/indsatsen?	
Hvilken magistratsafdeling hører tilbuddet/indsatsen under?	
Hvor foregår tilbuddet/indsatsen fysisk?	
Hvornår blev tilbuddet oprettet?	
Hvorfor blev tilbuddet oprettet?	<i>Var det på baggrund af lovgivning, en politisk beslutning, en faglig vurdering i afdelingen mm.</i>
Om tilbuddet/indsatsen	
Hvilken målgruppe er tilbuddet/indsatsen planlagt til?	<i>Herunder aldersgruppe, køn, etnicitet mm.</i>
Hvilken målgruppe bruger reelt tilbuddet/indsatsen?	<i>Herunder aldersgruppe, køn, etnicitet mm.</i>
Antal forventede deltagere/forløb i tilbuddet/indsatsen om året	
Antal faktiske deltagere/forløb i tilbuddet/indsatsen om året	
Hvor lang tid går der i gennemsnit fra henvendelse til, at tilbuddet/indsatsen kan påbegyndes?	
Beskrivelse af tilbuddet/indsatsen	<i>Form, organisering af tilbuddet/indsatsen, varighed af forløb, osv.</i>
	Ja <i>Beskriv evt. hvilke metoder:</i>

Har tilbuddet/indsatsen samarbejde med andre aktører? Sæt kryds	Ja	Hvis ja, beskriv venligst hvilke aktører – fx andre tilbud/indsatser i kommunen, frivillige organisationer, praktiserende læger, Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling mm.
	Nej	
Hvis tilbuddet/indsatsen viser sig ikke at være den rette indsats, har tilbuddet/indsatsen så mulighed for at hjælpe/henvise barnet/den unge videre til et andet tilbud/indsats? Sæt kryds	Ja	Hvis ja, beskriv venligst hvordan
	Nej	
Hvis tilbuddet/indsatsens målgruppe er unge, der går fra ung til voksen (18+), planlægges der så en overgang til kommende tilbud/indsatser?	Beskriv kort hvordan og til hvem	
Hvordan følges der op på barnets/den unges udvikling i tilbuddet, eller hvordan evalueres indsatsen/tilbuddet i øvrigt?	Beskriv venligst	
Hvad er effekten af tilbuddet/indsatsen?	Beskriv venligst – hvis der foreligger konkrete evalueringer af tilbuddets/indsatsens effekt, er I velkomne til at medsende dem	
Hvor mange årsværk er der normeret til indsatsen/tilbuddet?		
Hvilke fagprofessionelle faggrupper er en del af tilbuddet/indsatsen, og hvordan fordeler faggrupperne sig i den samlede personalegruppe?	Fx tre ud af seks medarbejdere er pædagoger, to er socialrådgiver og den sidste er leder. Nævn også gerne, hvis der inddrages frivillige	
Økonomi		
Hvad er det samlede budget for tilbuddet/indsatsen?	Hvor mange penge er der afsat til tilbuddet/indsatsen	

Hvad er den gennemsnitlige pris for en deltager i tilbuddet/indsatsen?	
Hvor meget ledelsestid er der afsat i tilbuddet/indsatsen sammenholdt med de samlede ressourcer og vurderes dette passende?	
Andet	
Ser du nogen barrierer, udfordringer eller potentialer, som du gerne vil bidrage med til analysen, er du velkommen til at skrive dem nedenfor:	

Oplæg til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i mistrivsel

Baggrunden for et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i mistrivsel

Etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i mistrivsel er en prioriteret anbefaling i *Aftale om 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed*. Tilbuddet skal etableres i alle kommuner i løbet af 2024 og have hjemmel i Sundhedsloven.

Derudover var der i budgetforliget 2024 i Aarhus Kommune ønske om, at *Sociale Forhold og Beskæftigelse og Børn og Unge fremlægger et oplæg til, hvorledes kommende midler derfra (fra 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed) kan anvendes til fx Børnepsykiatriens Hus*.

En stor del af midlerne fra 10-årsplanen skal anvendes til at etablere et behandlingstilbud, som dette oplæg vil fokusere på.

Fire bærende principper for behandlingstilbuddet

Der er udarbejdet nationale faglige rammer for behandlingstilbuddet, der bl.a. udstikker rammerne for organiseringen og det faglige indhold.

Der er fire bærende principper for tilbuddet:

1. Synlighed og let adgang

Børn, unge og deres familier skal kende til tilbuddet og skal selv kunne kontakte tilbuddet – også uden henvisning

2. Hjælp til at finde den rette hjælp

Ved en forsamtale skal det afklares, om barnet/den unge er i målgruppen for tilbuddet. Hvis ikke, skal barnet/den unge guides til en anden relevant indsats i skolen, i kommunen eller i civilsamfundet

3. Behandling af høj kvalitet

Hvis barnet/den unge er i målgruppen, vil medarbejderne i dialog med familien tilrettelægge behandlingen. Afklaringen af behandlingsbehovet og behandlingen baseres på evidensbaserede metoder og manualer

4. Sammenhæng og koordination

Behandlingen i tilbuddet skal kobles til barnet/den unges hverdagsliv, og der skal sikres sammenhæng i indsatserne omkring barnet og familien på tværs af kommunens øvrige indsatser, læge og børne- og ungdomspsykiatrien

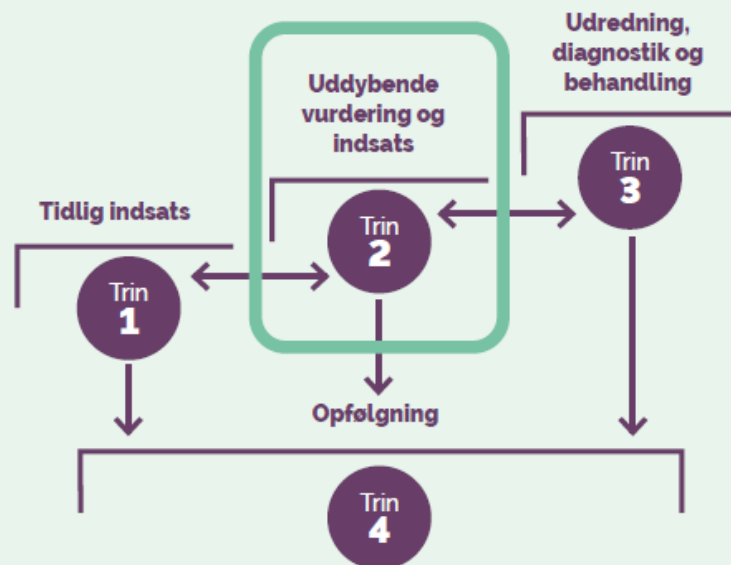

Målgruppen for et kommunalt behandlingstilbud

Målgruppe for behandlingstilbuddet

Målgruppen for tilbuddet er børn og unge med symptomer på psykisk mistrivsel, som har behov for en indsats på trin 2 i modellen. Dette trin er placeret mellem en tidlig indsats i nærmiljøet (trin 1) og udredning, diagnostik og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien (trin 3).

Behandlingsindsatsen på trin 2 skal målrettes børn og unge med let til moderat nedsat funktionsniveau grundet eksempelvis bekymring, tristhed, forstyrrede tanker om krop og mad, adfærdsvanskeligheder, selvskade, tvangstanker og -handlinger samt uro og uopmærksomhed.

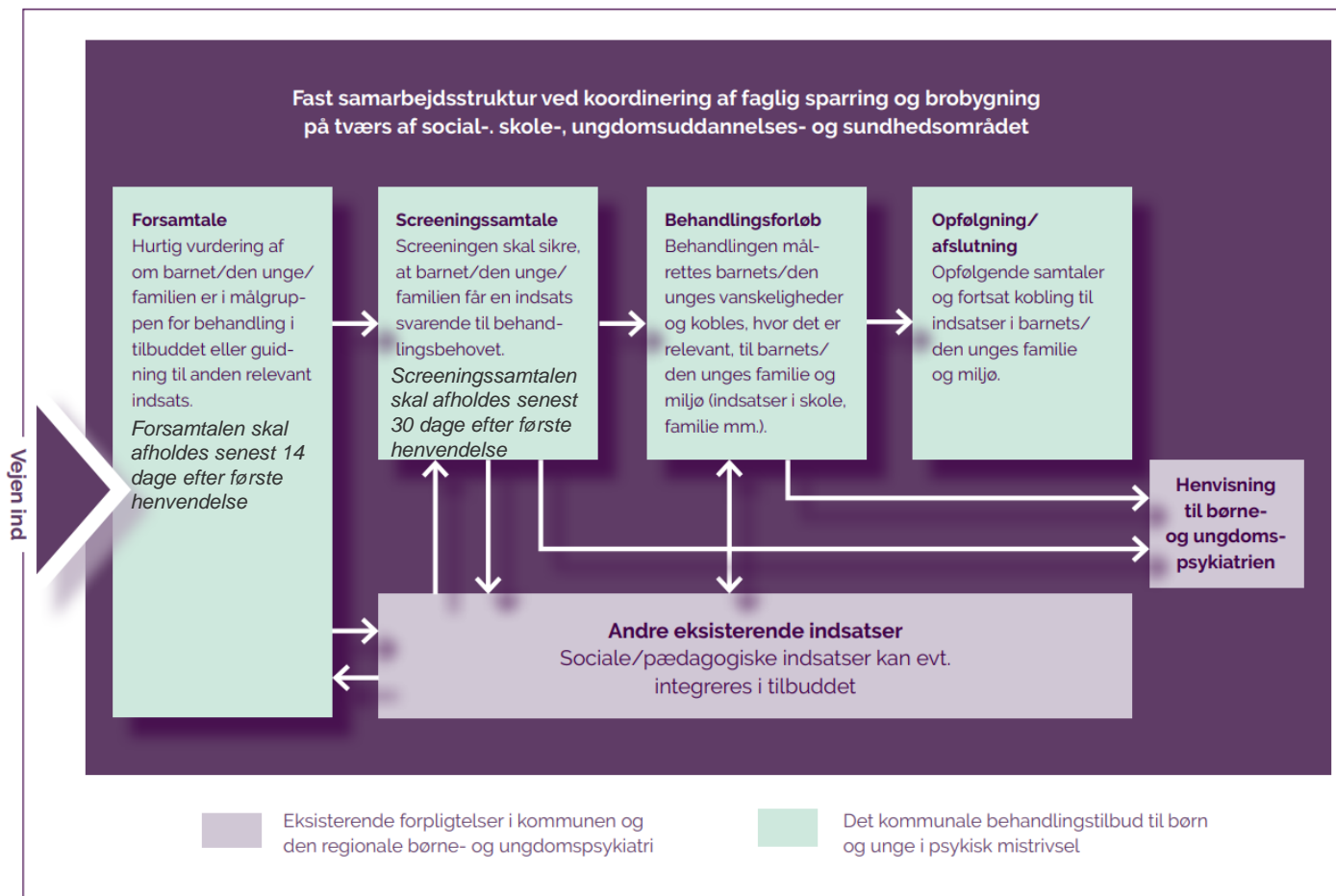
Målgruppen for tilbuddet er børn og unge i alderen fra børnehaveklasse (5-6 år) til og med 17 år.

Note: Sundhedsstyrelsen estimerer, at antallet af børn og unge i målgruppen, der vil benytte tilbuddet, vil være ca. 5 % af en årgang.

Illustration af et kommunalt behandlingstilbud

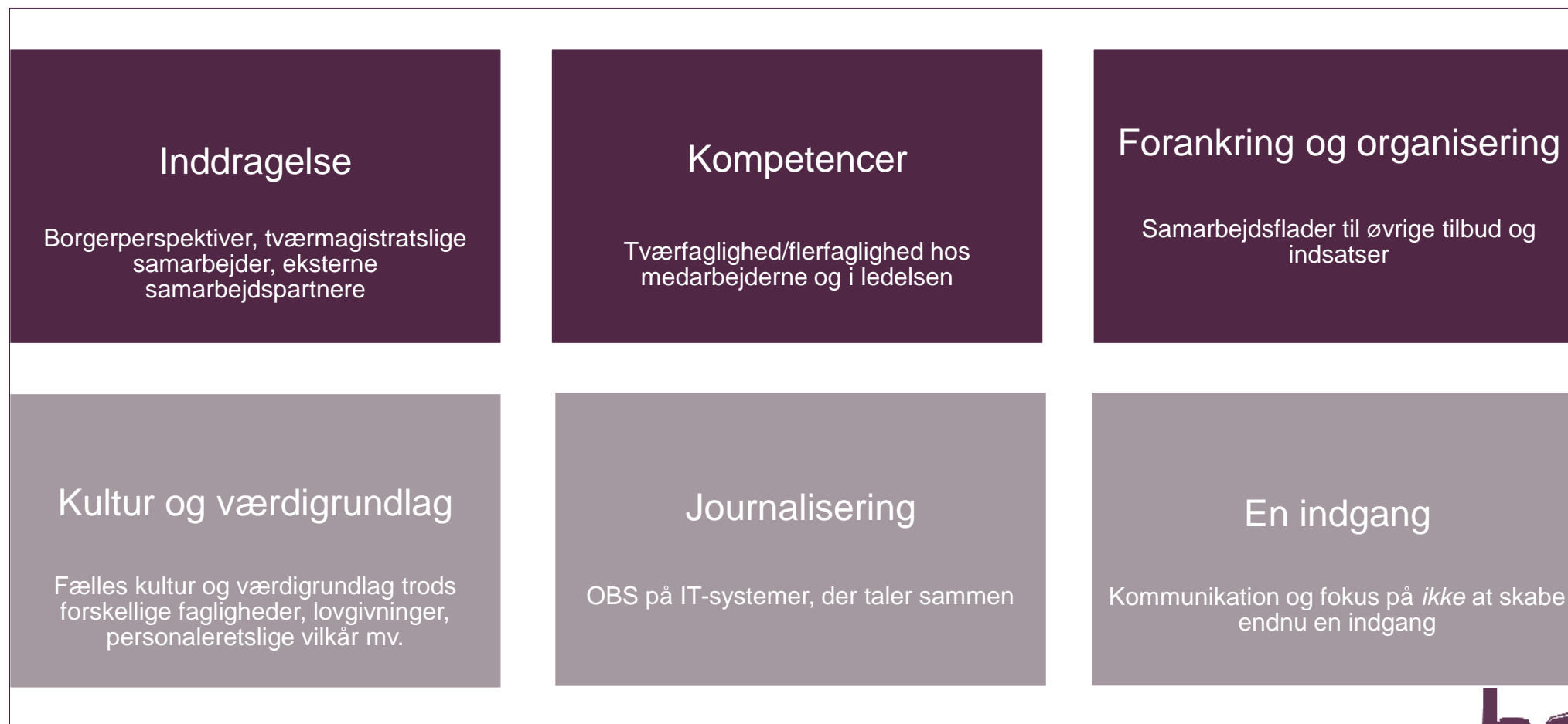
Illustrationen viser barnets eller den unges vej ind i behandlingstilbuddet (pil til venstre). De grønne bokse viser elementerne i behandlingstilbuddet (forsamtale, screeningssamtale, behandlingsforløb, opfølgning/afslutning), mens de lilla bokse viser sammenhængen til andre eksisterende indsatser i kommune og viser henvisning til børne- og ungdomspsykiatrien.

Workshop vedr. etablering af behandlingstilbuddet

For at igangsætte arbejdet med etableringen af et kommunalt behandlingstilbud har der været afholdt en fælles workshop mellem MSB og MBU, hvor formålet var at sikre fælles forståelse af opgaven og indsamle erfaringer og få inputs til det videre arbejde. På workshoppen deltog også repræsentanter fra MSO og BUA.

Gennemgående temaer fra workshoppen er oplistet nedenfor. I det videre arbejde fokuseres der i første omgang på de tre øverste temaer.

Anbefalinger

Strategisk Styregruppe inklusiv direktører fra MSB og MBU bakker op om følgende tre anbefalinger til det videre arbejde:

Inddragelse

- Inddragelsen af borgerperspektiver og erfaringer fra andre eksisterende tværmagistratslige og tværsektorielle samarbejder sker via en eller flere følgegrupper. BUA og de praktiserende læger inddrages via Det Tværsektorielle Klyngesamarbejde.

Kompetencer

- Behandlingstilbuddet sammensættes af ledere og medarbejdere med tværfaglige kompetencer og der planlægges en proces for afdækning af relevante og nødvendige kompetencer i tilbuddet.

Forankring og organisering

- En tværmagistratslig organisering på tværs af MSB og MBU med henblik på at sikre en helhedsorienteret og koordineret indsats for barnet/den unge på tværs af magistratsafdelinger med fokus på barnets miljø samt at sikre tværfaglige kompetencer og koordinering.
- En fysisk placering af det kommunale behandlingstilbud*
- En organisering *uden* implementering af STIME**
- Med udgangspunkt i analysen af trivselsindsatser og de faglige rammer for det kommunale behandlingstilbud afdækkes hvilke indsatser og metoder, som kan indgå i det kommunale behandlingstilbud.

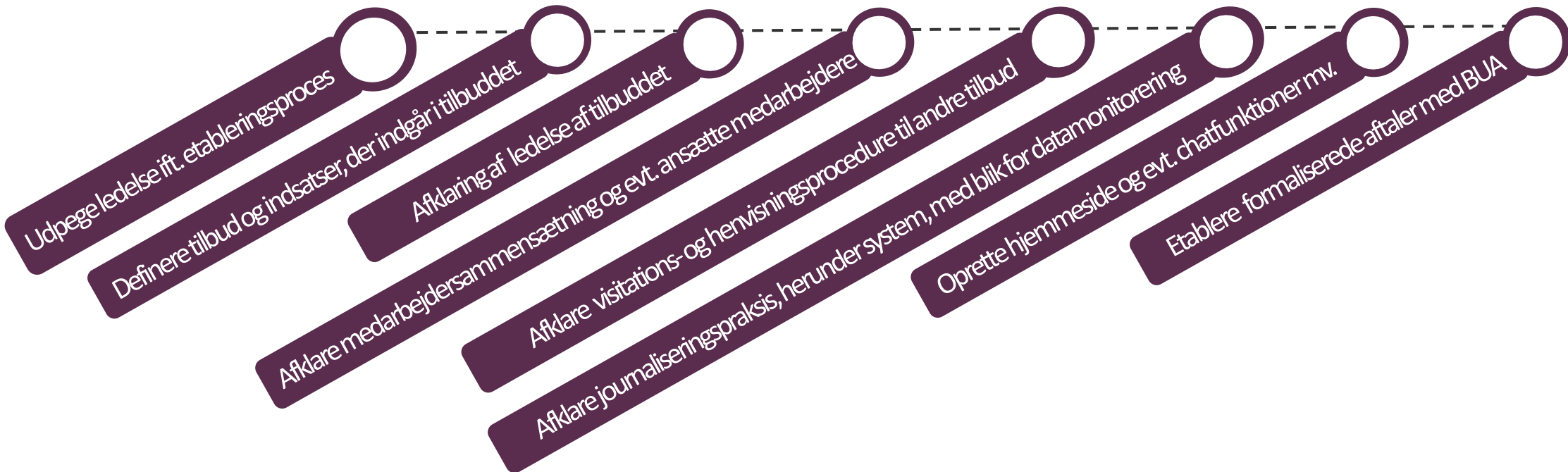
* Der pågår en proces med afklaring af mulige lokationer for tilbuddet.

** Organisering af samarbejdet mm. mellem region og kommune kan tage afsæt i inspiration fra STIME, hvilket drøftes med regionen.

Det videre arbejde frem mod etableringen

Når der er truffet beslutning om organiseringen af tilbuddet skal der bl.a. arbejdes videre med følgende nedslagspunkter frem mod etableringen af det kommunale behandlingstilbud (efterår 2024). Førstnævnte tre punkter behandles i Strategisk Styregruppe MSB MBU.

Løbende sikre sammenhæng til kommunens øvrige tilbud og indsatser
Løbende kommunikation og orientering om tilbuddet til BUA og Almen Praktiserende Læger

Status for etableringen af behandlingstilbuddet – maj 2024

Krav til etableringen af behandlingstilbuddet:

- Igangsættes i løbet af 2024^{a)}
- Fuld implementering og i drift inden udgangen af 2025

Økonomi:

- Udmøntningsaftalen for behandlingstilbuddet afsætter 247.1 mio. kr. til kommunerne. Såfremt den normale procentvise sats bruges, forventes Aarhus Kommune at få ca. 15. mio. kr. til driften af tilbuddet.
- Sundhedsstyrelsen estimerer, at ca. 5 % af en årgang vil benytte sig af tilbuddet (dvs. ca. 2.000 børn og unge om året i Aarhus Kommune).

Mulige lokationer for tilbuddet:

Der samarbejdes med Aarhus Ejendomme om at finde en lokation for tilbuddet. Pt. er følgende lokationer i spil:

- Grøndalsvej 1
- Frydenlundskolen
- Marselisborgcenteret (der er ikke aktuelt ledige lokaler, men lederen på Marselisborgcenteret holder øje)

Ledelse af tilbuddet:

- Når rådmændene i start juni har truffet beslutning om, hvorvidt tilbuddet skal etableres på tværs af de to magistratsafdelinger, skal der udpeges afdelingsledere fra hhv. MSB og MBU, som kan gå tæt på den nærmere planlægning, organisering og medarbejdersammensætning.

^{a)} *Analysen af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel viser, at der kommunalt er 20 tilbud, der potentielt kan indgå i behandlingstilbud.*

BILAG – baggrund for anbefalingerne

Inddragelse

- *Inputs fra workshopen:*

- Inddragelse af borgerperspektiver og erfaringer fra tværmagistratslige og tværsektorielle samarbejder, f.eks. Børneterapien, Det Tværgående Trivselsteam og Psykiatriens Hus er væsentlige ift. at lykkes.
- Inddragelse af eksterne samarbejdspartnere, f.eks. BUA og praktiserende læger bør også være et centralt og løbende fokus.

- *Anbefaling:*

- Strategisk styregruppe anbefaler, at inddragelsen af borgerperspektiver og erfaringer fra andre eksisterende tværmagistratslige og tværsektorielle samarbejder sker via en eller flere følgegrupper. BUA og de praktiserende læger inddrages via Det Tværsektorielle Klyngesamarbejde.

Kompetencer

- *Inputs fra workshopen:*
 - Det er vigtigt med tværfaglige kompetencer hos medarbejdergruppen såvel som i ledelsen med henblik på at sikre kompetencer og forståelser for forskellige udfordringer hos barnet/den unge samt på tværs af opgaver, kulturer, lovgivninger mv.
- *De faglige rammer/lovgivning:*
 - Der skal være en opmærksomhed på, at der er forskellige krav til medarbejdernes kompetencer under forsamtalen, screeningen og behandlingen jf. de faglige rammer og lovgivningen:
 - Forsamtale: Medarbejderne skal *eksempelvis* have pædagogisk-psykologisk indsigt og solidt indblik i forskellige lovgivninger samt viden om og overblik over øvrige tilbud i kommunen og i civilsamfund.
 - Screening og behandling: Bør varetages af autoriserede psykologer eller psykologer på vej mod autorisation. Andre faggrupper kan gennemføre screening og behandling med kontinuerlig adgang til psykologfaglig sparring og under psykologfaglig ledelse.
- *Anbefaling:*
 - Strategisk styregruppe anbefaler, at behandlingstilbuddet sammensættes af ledere og medarbejdere med tværfaglige kompetencer og der planlægges en proces for afdækning af relevante og nødvendige kompetencer i tilbuddet.

Forankring og organisering

- *Modeller for forankring og organisering af det kommunale behandlingstilbud*:*

Det kommunale
behandlingstilbud
forankres
udelukkende i **MBU**

*Modellen kan implementeres
med eller uden STIME og med
eller uden en fysisk forankring i
f.eks. et Børnepsykiatriens Hus
jf. budgetforlig*

Det kommunale
behandlingstilbud
forankres
udelukkende i **MSB**

*Modellen kan implementeres
med eller uden STIME og med
eller uden en fysisk forankring
i f.eks. et Børnepsykiatriens
Hus jf. budgetforlig*

Det kommunale
behandlingstilbud
forankres på **tværs
af MSB og MBU**

*Modellen kan implementeres
med eller uden STIME og med
eller uden en fysisk forankring
i f.eks. et Børnepsykiatriens
Hus jf. budgetforlig*

- *Anbefaling:*

- Strategisk styregruppe anbefaler en tværmagistratslig organisering på tværs af MSB og MBU med henblik på at sikre en helhedsorienteret og koordineret indsats for barnet/den unge på tværs af magistratsafdelinger med fokus på barnets miljø samt at sikre tværfaglige kompetencer og koordinering.
- Strategisk styregruppe anbefaler en fysisk placering af det kommunale behandlingstilbud**.
- Strategisk styregruppe anbefaler en organisering *uden* implementering af STIME***.

* se fordele og ulemper ved modellerne på slide 14

** se fordele og ulemper ved en fysisk placering på slide 15

*** se begrundelse vedr. STIME på slide 16

Forankring og organisering: Modeller

- *Fordele og ulemper ved modeller for forankring og organisering af det kommunale behandlingstilbud:*

	Fordele	Ulemper
Model 1: Forankring i én magistratsafdeling (MSB eller MBU)	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forankring i MBU vil givetvis sikre bedre adgang og sammenhæng til barnets hverdag i dagtilbud og skole <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simpel og overskuelig organiseringsstruktur, herunder tydelighed ift. ledelse og ansvar • Datamonitoreringen bliver simpel, fordi der ikke er forskellige fagsystemer, der skal kobles • Hurtigere implementering af behandlingstilbuddet. 	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sværere at sikre sammenhæng på tværs af familiens eventuelle øvrige indsatser. Barnet, den unge eller familien kan opleve at blive et koordinerende led/tovholder på egen 'sag'. <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behov for meget inddragelse af den anden magistratsafdeling for at lave en helhedskoordineret indsats • Skævhed ift. viden om indsatser og tilbud på tværs af MSB og MBU, som er afgørende ift. forsamtalet jf. de faglige rammer for tilbuddet. Magistratsafdelingen vil have opdateret viden om egne indsatser og ikke om indsatser i den anden magistratsafdeling • Datamonitoreringen kan vanskeliggøres ift. at indhente relevante oplysninger om barnet, den unge eller familien fra den anden magistratsafdeling.
Model 2: Forankring på tværs af magistratsafdelinger (MSB og MBU)	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammenhæng og koordinerede indsatser på tværs af magistratsafdelinger med fokus på barnets miljø (helhedsorienteret indsats). <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opdateret viden om og bredt kendskab til indsatser og tilbud i begge magistratsafdelinger, som er afgørende ift. forsamtalet jf. de faglige rammer. • Kendskab til forskellige lovgivninger, som barnet, den unge eller familien kan modtage støtte efter (Barnets lov, Folkeskoleloven mv. • Skabe synergi for barnet, når det går fra barn til ung, fordi der er bredt kendskab til indsatser på ungeområdet. • Taler ind i alt det forebyggende arbejde, som vi allerede har iværksat på tværs: Brede børnefællesskaber, Relationel Velfærd, mv. • Det kan være nemmere at få adgang til eventuelle relevante oplysninger om barnet, den unge eller familien fra begge magistratsafdelinger • En eventuel henvisning til psykiatrien vil være kvalificeret af forskellige fagligheder og dermed være mere helhedsorienteret. 	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er vanskeligt umiddelbart at vurdere ulemperne i et borgerperspektiv. <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I opstartsfasen kan der være en uoverskuelig organiseringsstruktur under fortsat afklaring, herunder utydelighed ift. ledelse og ansvar • Længere implementering af behandlingstilbuddet.

Forankring og organisering: Fysisk placering

- *Fordele og ulemper ved en fysisk placering af det kommunale behandlingstilbud ift. en ikke-fysisk placering:*

	Fordele	Ulemper
Fysisk placering	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der er en fysisk åben indgang til tilbuddet • Det er klart, hvor børnene, de unge og forældrene evt. skal møde op til forsamtale og screeningssamtale. <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den fysiske placering af medarbejdere fra hhv. MSB og MBU, der sidder sammen, vil: <ul style="list-style-type: none"> - give et større helhedsperspektiv på børnene og de unges udfordringer - give et øget kendskab til og forståelse for hinandens virkeligheder - styrke et fælles sprog - give en kontinuerlig kontakt på tværs og derved lette koordineringen - sikre løbende læring af hinanden - styrke det uformelle samarbejde omkring barnet, den unge og familien 	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er vanskeligt umiddelbart at vurdere ulemperne i et borgerperspektiv. <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementeringsfasen kan tage længere tid • Hvis tilbuddet oprettes med delte stillinger (hvor dele af medarbejdernes ansættelser er i tilbuddet, og dele er andetsteds i kommunen) kan det for nogle medarbejdere betyde, at de har arbejdspladser på to forskellige fysiske lokationer • Der kan være eventuelle ekstra udgifter til bl.a. husleje forbundet med en fysisk placering af tilbuddet, hvis vi ikke har en lokation for nuværende, som vi kan bruge.
Ikke-fysisk placering	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er vanskeligt umiddelbart at vurdere fordelene i et borgerperspektiv. <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejdere bevarer deres nuværende fysiske placeringer, og der bruges ikke tid på at etablere en medarbejdergruppe sammen et nyt sted. 	<p>Borgerperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børnene, de unge og forældrene har ikke en fysisk indgang til tilbuddet • Det kan være uklart og måske varierende, hvor børnene, de unge og forældrene evt. skal møde op til forsamtale og screeningssamtale. <p>Forvaltningsperspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den vil tage længere tid og være vanskeligere for medarbejderne at lære hinanden og hinandens vilkår at kende • Ved ansættelse af nye medarbejdere ind i tilbuddet, vil det ikke nødvendigvis være entydigt, hvor de skal placeres.

Forankring og organisering: STIME

Om STIME:

- Et tværsektorielt samarbejde mellem børne- og ungdomspsykiatrien og kommuner om at hjælpe børn og unge i psykisk mistrivsel.
- En organisationsmodel, der tilbyder en ramme for samarbejdet samt uddannelse og sparring til f.eks. forsamtale, screening og konkrete behandlingsforløb.
- Har 4 'spor' i deres behandlingsforløb, som ikke for nuværende er dækkende ift. implementeringen af psykiatriplanen og det kommunale behandlingstilbud (nogle kommuner supplerer derfor STIME med f.eks. programmet Mind my Mind).
- I STIME skal børnene/de unge være motiverede, normalt begavede og have en vis egenforståelse for deres udfordringer for at indgå i behandlingstilbuddet i STIME.

Strategisk Styregruppes anbefaling beror på følgende vurderinger:

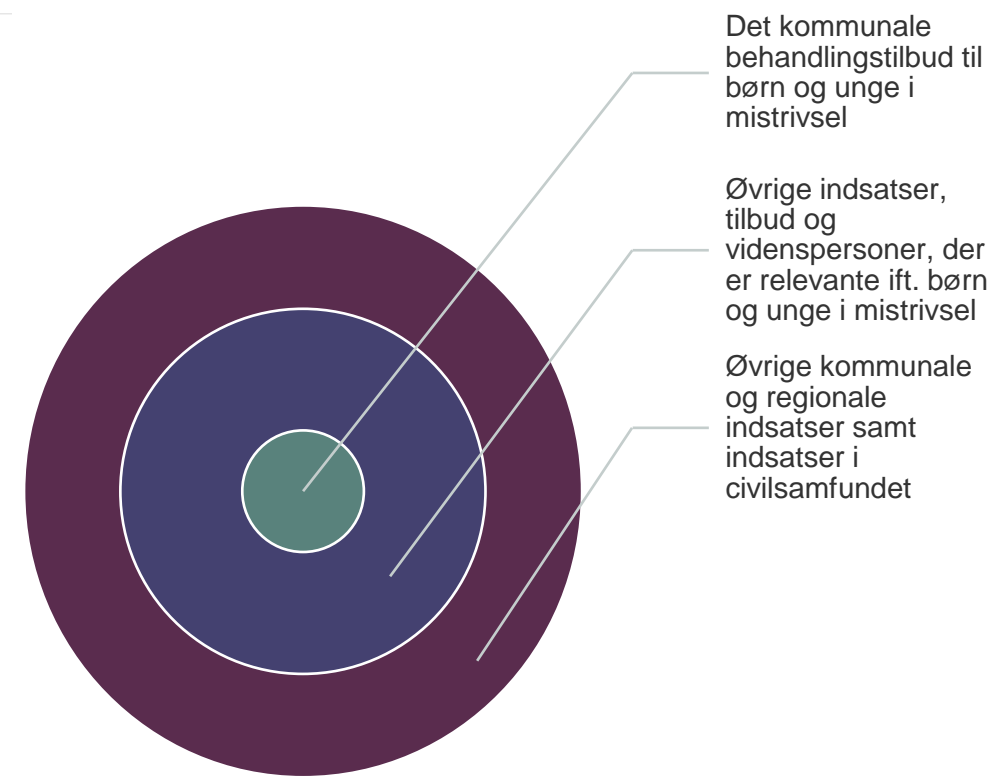
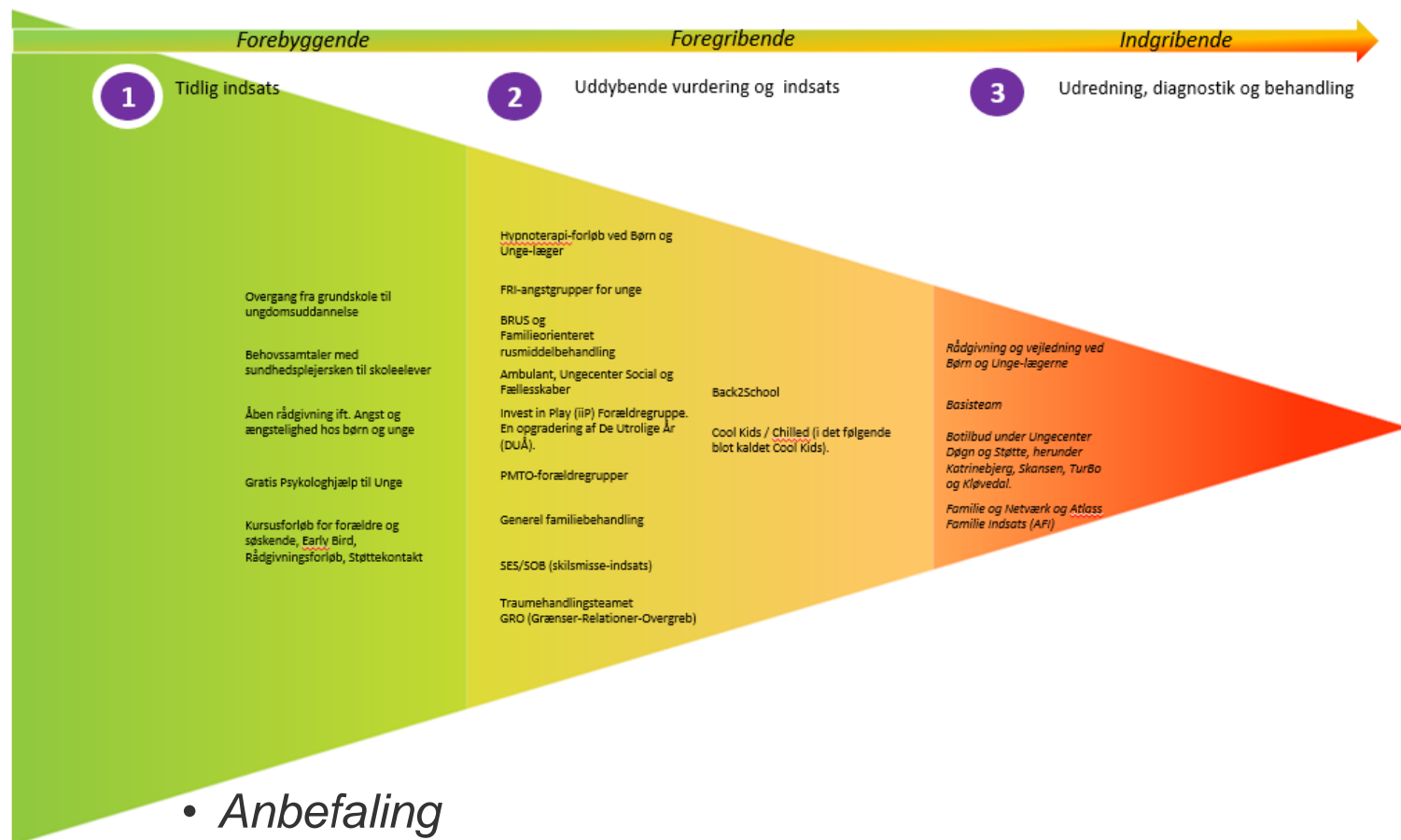
- Det vurderes, at Aarhus Kommune allerede har kompetencer og indsatser til at løfte opgaven.
- I Aarhus ønskes etableret et tilbud til alle børn og unge i psykisk mistrivsel i kommunen, dvs. et tilbud der også tilbydes til gruppen af børn og unge, der ikke nødvendigvis har en egenforståelse af deres udfordringer, er motiverede og normalbegavede.
- Det vurderes, at en lokal model uden STIME vil give større synergi og koordinering til vores øvrige tilbud inden for målgruppen herunder også til kommunens forebyggende, foregribende og indgribende tilbud.
- En lokal model vil samtidig give større fleksibilitet ift. at udvikle og fokusere på nye tilbud, der kan være behov for i behandlingssporet. En lokal model med flere behandlingsspor vil i højere grad sikre, at kommunen lever op til sin forpligtelse ift. implementering af psykiatriaftalen.
- Der er en opmærksomhed på, at fravalget af STIME som koncept kan kræve en ekstra indsats ift. at etablere et forpligtende samarbejde med børnepsykiatrien uden STIME men med eventuelle delelementer fra STIME.

Sammenhæng til andre indsatser

Indsatser* i Aarhus Kommune, der kan indgå i det kommunale behandlingstilbud jf. analysen af trivselsindsatser

Organisering og sammenhæng mellem indsatser

• **Anbefaling**

- Strategisk Styregruppe anbefaler, at der med udgangspunkt i analysen af trivselsindsatser og de faglige rammer for det kommunale behandlingstilbud afdækkes hvilke indsatser og metoder, som kan indgå i det kommunale behandlingstilbud.

ANALYSE AF TABT ARBEJDSFORTJENESTE

UDKAST

SOCIALE FORHOLD
OG BESKÆFTIGELSE
Aarhus Kommune

BAGGRUND

Udfordringsbilledet

På landsplan er kommunernes udgifter til tabt arbejdsfortjeneste steget betragteligt over en længere periode. Problemerne er større end de direkte økonomiske udgifter til tabt arbejdsfortjeneste. Tabt arbejdsfortjeneste er kun symptomet på et større problem.

De stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste er primært begrundet i stigende fravær. Børnene kommer ikke i skole og risikerer at miste tilknytning til skole- og dagtilbudsfællesskaberne, mens forældrene i en periode afkobles arbejdsfællesskaber. Det betyder også, at familiernes udfordringer strækker sig over flere kommunale sektorer, hvilket skaber stort behov for koordinering. Omfanget af problemstillingen er formentlig større end udviklingen i udgifter til tabt arbejdsfortjeneste indikerer, blandt andet fordi børnenes udfordringer kan fortsætte ind i voksenlivet, og der derudover vil være nogle forældre som i stedet for at modtage tabt arbejdsfortjeneste tager orlov fra deres arbejde mv.

Analyse af tabt arbejdsfortjeneste bestilt i budgetforliget for 2024

Et af de centrale emner i budgetforliget 2024 for Aarhus Kommune er børn og unges mistrivsel. Målet er at gribe flere børn tidligere, så mistrivselen ikke udvikler sig og får konsekvenser for barnets tilknytning til skolen, og for forældrenes arbejdsmarkedstilknytning. I budgetforliget blev det besluttet at: *"Forligsparterne igangsætter to analyser: Sociale Forhold og Beskæftigelse, Børn og Unge samt Borgmesterens Afdeling bedes udarbejde en analyse, som undersøger årsagerne til de stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste samt handlinger til håndtering"*

Formålet med denne analyse er at karakterisere gruppen af børn, som har minimum en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste i perioden 2020-2023, og analysen er derfor af deskriptiv karakter. Analysen skal bidrage med anbefalinger til håndteringen af de underliggende udfordringer, som bevirker stigningen i udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste.

Om tabt arbejdsfortjeneste

Forældre til børn eller unge under 18 år med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, kan bevilliges tabt arbejdsfortjeneste, når det vurderes nødvendigt og hensigtsmæssigt, at forældrene passer barnet i hjemmet. Det er en forudsætning, at barnet eller den unge har en betydelig og varig nedsat funktionsevne, enten fysisk eller psykisk, eller at barnet eller den unge lider af en indgribende, kronisk eller langvarig sygdom.

Hjælpen til dækning af tabt arbejdsfortjeneste kan spænde fra få timer om ugen til dækning af fuld arbejdstid.

KONKLUSIONER

STRUKTURELLE UDFORDRINGER

Udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste er i Aarhus steget med 58% fra 2020 til 2023. Budgettet er derimod i samme periode forblevet uændret. Dette har medført stor økonomisk ubalance på området. Udviklingen kan især tilskrives de 25% dyreste sager, som står for 50% af stigningen i de samlede udgifter.

Der ses lignende tendenser for 6-byerne, hvorfor udfordringerne ikke er unikke for Aarhus, og indikerer strukturelle udfordringer på området. **Aarhus Kommune ligger dog fortsat lavest**, når det kommer til de gennemsnitlige udgifter per helårsperson blandt 6-byerne.

MISTRIVSEL

Udviklingen indikerer, at flere børn og unge er i så stor mistrivsel, at forældrene er nødt til at passe dem i hjemmet. Analysen indikerer blandt andet:

- **En stor stigning i gruppen af børn med en forældre, som modtager tabt arbejdsfortjeneste, fordi barnet har kortere dage i skole eller dagtilbud.** Dette dækker over bl.a. skolevægring og reduceret skema.
- **Stigende skolefravær for børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste.** Skolefraværet er højest blandt børn i specialskoler. Det er dog stigningen i skolefravær for børn i almene klasser fra 9% fravær i 2020 til 12% i 2023, der driver den samlede stigning.

Skolefravær kan både have udfordringer for barnet på både kort og langt sigt. På kortere sigt kan det fx medføre faglige udfordringer og udvikling af mere omfattende skolevægring, og på langt sigt ses i risikoanalyser en sammenhæng mellem skolefravær og svækkede sociale kompetencer, manglende uddannelse og afhængighed af offentlige og sociale ydelser.

MÅLGRUPPE

Børn med somatiske sygdomme fylder mindre end tidligere, mens børn med psykiatriske diagnoser og udviklingsforstyrrelse fylder mere. **Over 75% af udgiftsstigningen kan tilskrives stigning i udgifterne til børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse. De mest udbredte diagnoser er autisme, ADHD og angst.**

Der er flere sager med tabt arbejdsfortjeneste for **børn i overgangen fra dagtilbud til indskoling og mellemtrinnet til udskoling** end tidligere.

Børn i alderen 16-18 år udgør 21% af hele gruppen, hvilket indikerer, at mistrivlsen rækker udover folkeskoleårene.

En svær situation for familierne

Tabt arbejdsfortjeneste er en kompenserende ydelse, som ofte er den sidste mulige løsning på problemstillingen for familierne. Når børnene ikke kommer i skole, har det betydning for barnets deltagelse i faglige og sociale fællesskaber på skolen. Derudover påvirkes forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet, idet de bliver helt eller delvis nødt til at stoppe med at arbejde i perioden, hvor de modtager tabt arbejdsfortjeneste.

ANBEFALINGER

Kultur

Det anbefales, at intensivere arbejdet med fælles mind-set omkring skolefravær. Det fælles mind-set skal gå på tværs af alle relevante aktører på almen- og specialområdet, og indebærer igangsætning af kulturarbejde i skoleklasser. Det betyder, at der aktivt arbejdes med konkrete handlinger i praksis, som omsætter fælles tilgang til fraværsarbejdet på tværs af MSB og MBU.

Skoletilbud

Det skal sikres, at der er skoletilbud som har de nødvendige læringsmiljøer og meningsfulde fællesskaber til børnene med henblik på at forebygge, at begyndende fravær ikke opstår. Anbefalingen skal ses i sammenhæng med arbejdet omkring Brede Børnefællesskaber i MBU.

Udvikling af tidligt opsporingsarbejde

Det tidlige opsporingsarbejde på tværs udvikles, så begyndende fravær ikke vokser til et omfang, hvor tabt arbejdsfortjeneste er nødvendigt. Herunder løbende systematisk opfølgning på begyndende skolefravær med tydelighed om ansvar og opfølgning, forbedret data og intensivning af videndeling på tværs. Der skal udvikles konkrete initiativer på og med skolerne.

Opprioritering af midler til specialiseret hjælp

Opprioritering af midler til specialiserede kompetencer til at hjælpe børn med skolefravær tilbage til en mere normal hverdag med skole, trivsel og fællesskab. Derudover bør indsætterne målrettes børn i overgangen til indskoling og overgangen til udskoling, samt unge over 15 år. Det indebærer eksempelvis prøvehandling som arbejder med særlige forløb og indsatser målrettet børn og unge i psykisk mistrivsel, hvor en forælder modtager tabt arbejdsfortjeneste.

MSB og MBU har i forvejen igangsat flere forskellige initiativer, som forventes at bidrage til at styrke børn og unges trivsel, og herunder mindske udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste på sigt. Det drejer sig eksempelvis om implementeringen af relationel velfærd, initiativerne i Bredere Børnefællesskaber, det tværgående trivselsteam og fortsat fokus på bevillingspraksis på området.

For at vende udviklingen med stigende skolefravær og efterspørgsel på tabt arbejdsfortjeneste, er der brug for yderligere tiltag, der tidligere og mere intensivt, iværksættes mod skolefravær. Det gældes både indsatser der forebygger skolefravær og intensiv hjælp til børn med bekymrende skolefravær.

Prøvehandlinger

Der er afsøgt mulige investeringsmodeller på området for tabt arbejdsfortjeneste, men det er ikke muligt at få disse til at løbe rundt økonomisk. Det skyldes, at i de fleste tilfælde kræver det en omfattende og langvarig indsats for at få børnene tilbage i skole. Derudover er der 50 % statsrefusion på udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, som gør at halvdelen af en mulig gevinst ved en kommunal investering tilfalder staten.

Det **anbefales derfor at igangsætte prøvehandlinger**, med afsæt i analysens anbefalinger, som på nye måder og forskellig vis arbejder med forebyggelse af skolefravær, samt reducerer antallet af modtagere af tabt arbejdsfortjeneste.

1. Intensiveret kulturarbejde vedr. skolefravær

Det anbefales at igangsætte en prøvehandling på skoler med højt fravær, der arbejder intensivt med kultur og mindset omkring skolefravær og trivsel for børn i klasser med højt skolefravær. I prøvehandlingen kan der arbejdes med fælles mindset på tværs af alle aktører, dvs. på tværs af MSB og MBU. Der kan igangsættes konkrete tiltag i skoleklasserne, som arbejder med fravær og trivsel i klassen, eksempelvis ved at fremme god klasseledelse og styrke relationen mellem børn og voksne. Derudover bør der igangsættes individuelt tilpassede og intensive indsatser for børn med begyndende skolefravær, som omfatter både barnet, skolen og forældrene.

Det anbefales, at prøvehandlingen indledningsvist afprøves på fem skoler med højt fravær, og der samles op på effekterne efter en årrække.

2. Opsporing af og forpligtende samarbejde om begyndende fravær

Det anbefales at igangsætte en prøvehandling med fokus på at styrke opsporingen af fravær. I prøvehandlingen styrkes klyngernes viden om fravær, herunder specialiseret viden om at opspore begyndende fravær, for at styrke muligheden for at handle tidligt på begyndende fraværproblematikker. Det anbefales at afprøve en model for systematisk opfølgning på begyndende fravær med tydelighed på ansvar og opfølgning.

I prøvehandlingen kan der etableres et forpligtende samarbejde mellem barnet/familien, skole, socialforvaltningen og børn- og ungeforvaltningen i sager med begyndende fravær - både inden og efter evt. bevilling af tabt arbejdsfortjeneste. Prøvehandlingen kræver en investering i kompetenceudvikling i viden om fravær i klyngerne.

Flere børn har behov for et specialiseret tilbud i Aarhus

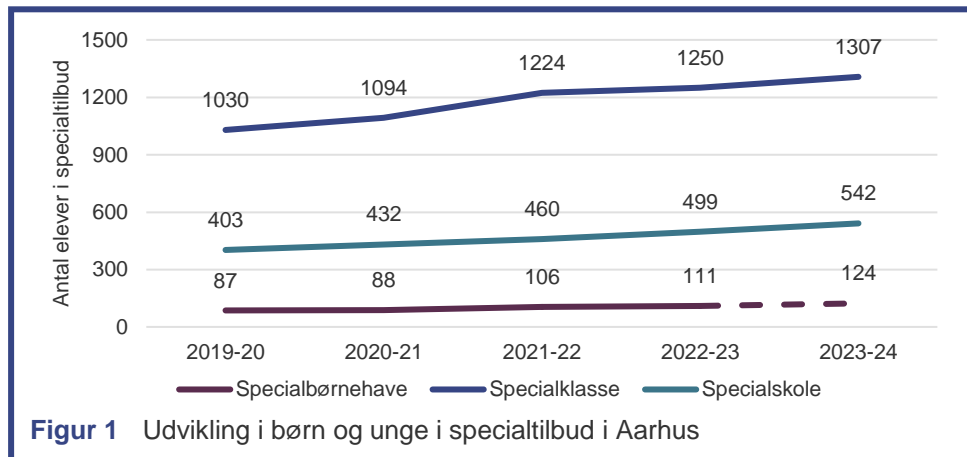
Antallet af børn i specialskole er steget med næsten 35% fra 2020 til 2023

Udviklingen viser, at der i Aarhus Kommune er flere børn og unge som har brug for et specialiseret tilbud.

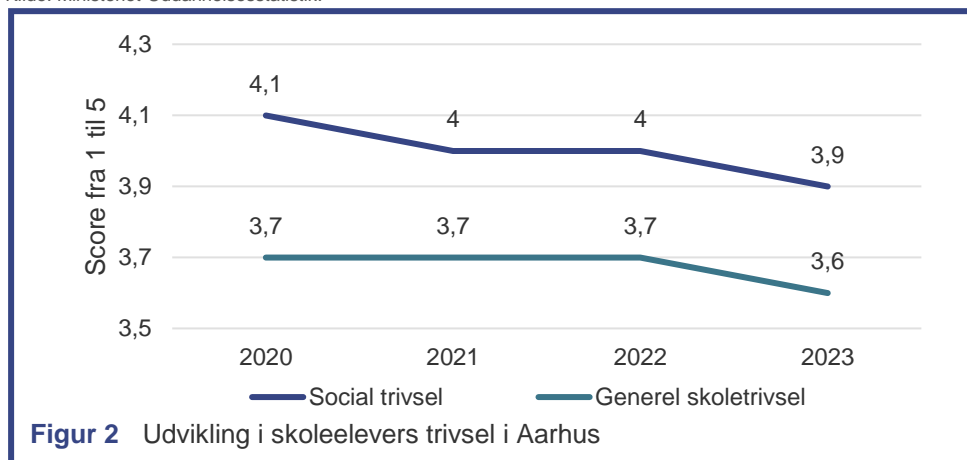

Fald i den generelle trivsel i Aarhus Kommune

Siden 2020 har den generelle trivsel og den sociale trivsel været faldende blandt skolebørnene i Aarhus.

Note: Det konkrete tal på dagtilbudsområdet opgøres ved årets afslutning, hvorfor 2023-24 er det prognosticerede antal.
Kilde: Ministeriet Uddannelsesstatistik.

Kilde: National Trivselsmåling, 4. - 9. kl.

Den generelle udvikling i behovet for specialiseret tilbud og den faldende trivsel blandt børnene i Aarhus Kommune afspejler sig i de udfordringer, som stigningen i udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste er udtryk for. Resten af analysen zoomer derfor ind på børn og unge, der har en forælder som modtager tabt arbejdsfortjeneste.

Strukturelle udfordringer

Strukturelle udfordringer på landsplan

På landsplan er udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste steget med knap 364 mio. kr. (23-pl) fra 2020 til 2022, svarende til en stigning på 18%.

Udgifterne i Aarhus er steget med 58%

Udgifterne til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste er siden 2020 steget med 35 mio. kr. i Aarhus Kommune. Det svarer til, at de samlede udgifter til tabt arbejdsfortjeneste på fire år er steget med 58%.

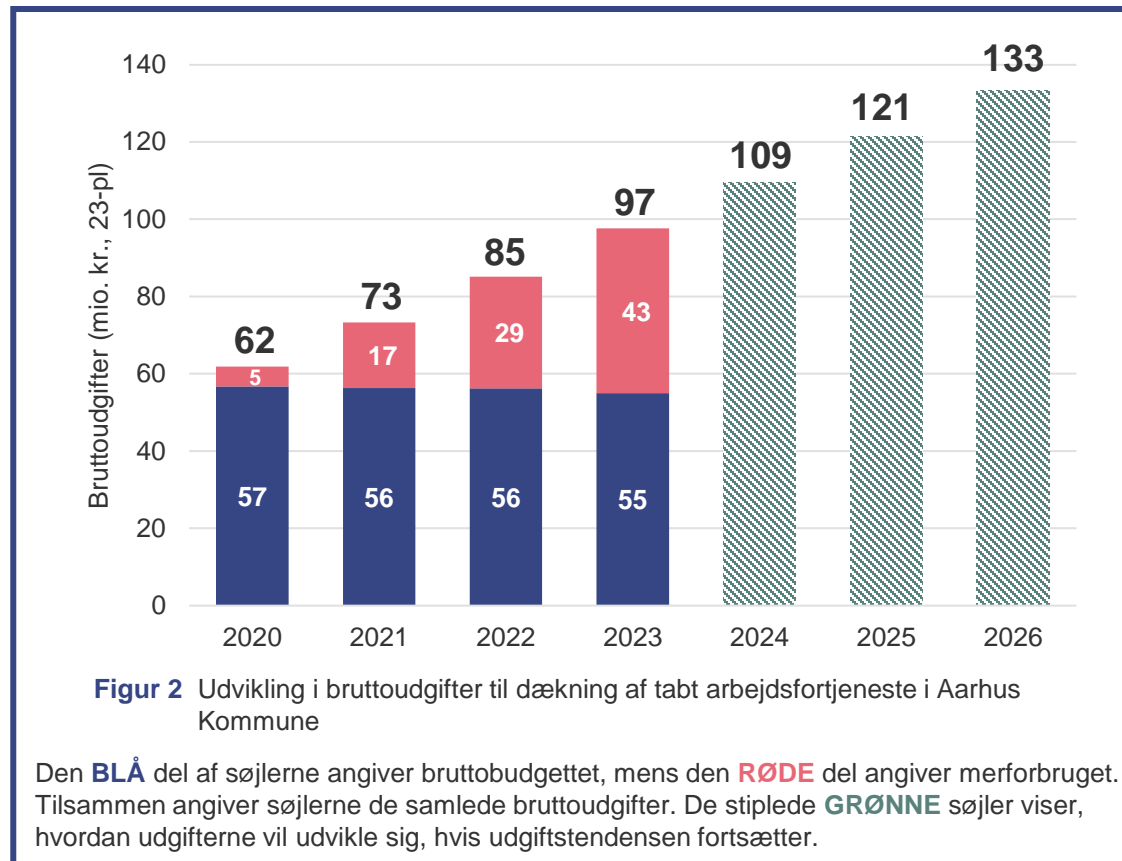
Flere personer modtager tabt arbejdsfortjeneste

Stigningen i udgifter til tabt arbejdsfortjeneste skyldes primært en stigning i antallet af helårspersoner.¹ Antallet af helårspersoner er steget fra ca. 343 i 2020 til ca. 465 i 2023, svarende til en stigning på 35%. En mindre andel kan forklares af stigende udgifter per helårsperson. Udgifterne per helårsperson er over hele perioden steget med 17% fra 180 t.kr. i 2020 til 210 t.kr. i 2023.

Udgiftsstigningen skyldes særligt de 25% dyreste sager

De 25% dyreste sager udgør over 50% af den samlede udgiftsstigning fra 2020 til 2023. Størstedelen af stigningen skyldes flere sager med årlige udgifter over 300.000 kr.

Anm.: Fremskrevet til 2023-niveau. 50% af udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste refunderes af staten.
Kilde: KMD Børn og Voksne og egne beregninger.

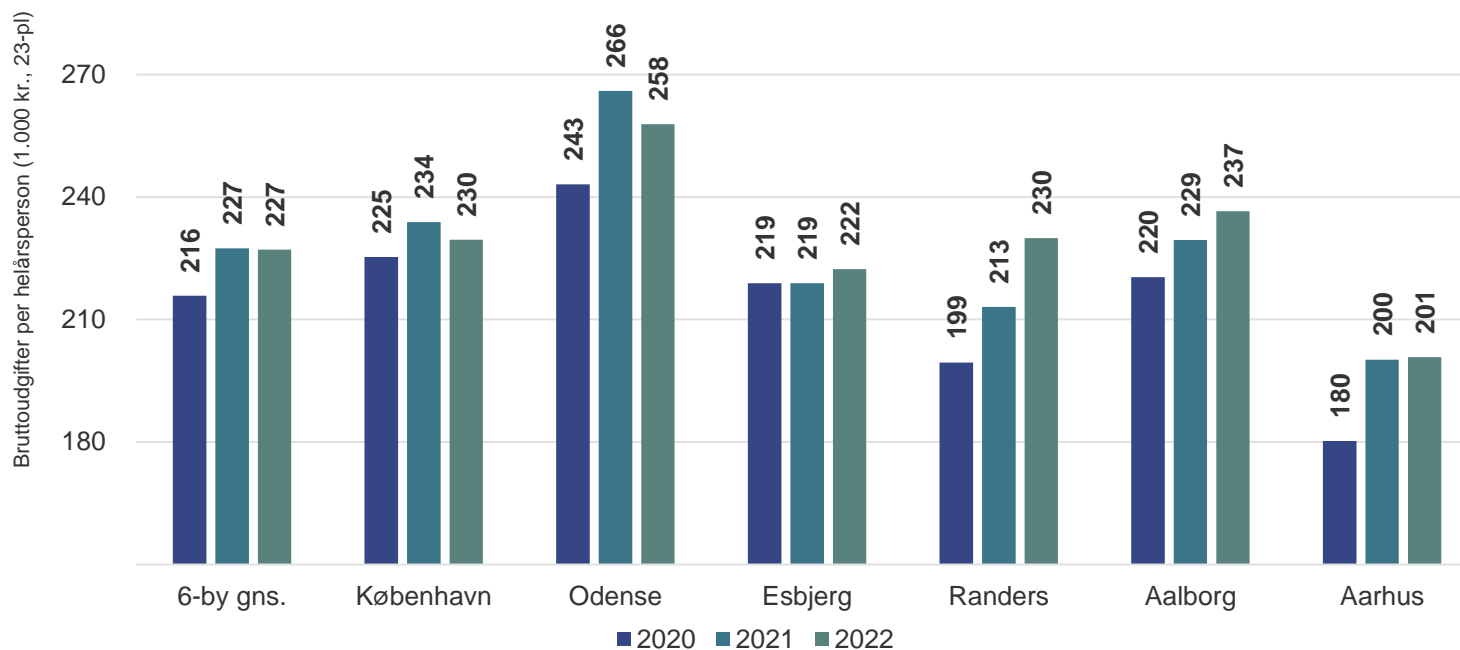

Hvis udgiftsudviklingen fortsætter vil udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste stige til 133 mio. kr. i 2026

¹ **Helårspersoner** er et mål for antallet af børn, hvis forælder modtager tabt arbejdsfortjeneste i det pågældende år, men hvor der er taget højde for varigheden. Hvis et barns forældre eksempelvis har modtaget tabt arbejdsfortjeneste i samlet set 6 måneder af året, svarer det til 0,5 helårspersoner.

Lave udgifter per helårsperson i Aarhus

Figur 3 Bruttoudgifter per helårsperson

Anm.: Danmarks Statistik opgør antallet af helårsperson ud fra forældrene.
Kilde: Danmarks Statistik (KY051) og egne beregninger.

Aarhus kommune har den laveste udgift per helårsperson blandt 6-byerne

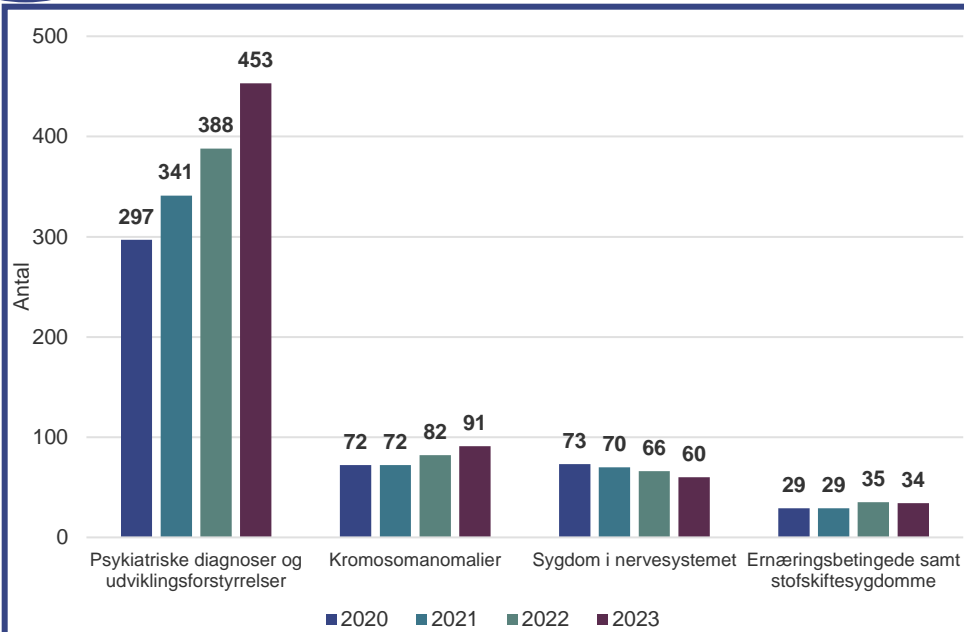
Aarhus Kommune er den kommune blandt 6-byerne, der i perioden fra 2020 til 2022 har oplevet den næststørste stigning i bruttoudgifterne til tabt arbejdsfortjeneste samt antallet af helårspersoner. Aarhus Kommune har dog den laveste udgift per helårsperson af alle 6-byer. Sammenlignes med antallet af børn i alderen 0-17 år, så er Aarhus Kommune også en af de kommuner blandt 6-byerne, der har færreste udgifter til tabt arbejdsfortjeneste per barn i alderen 0-17 år.

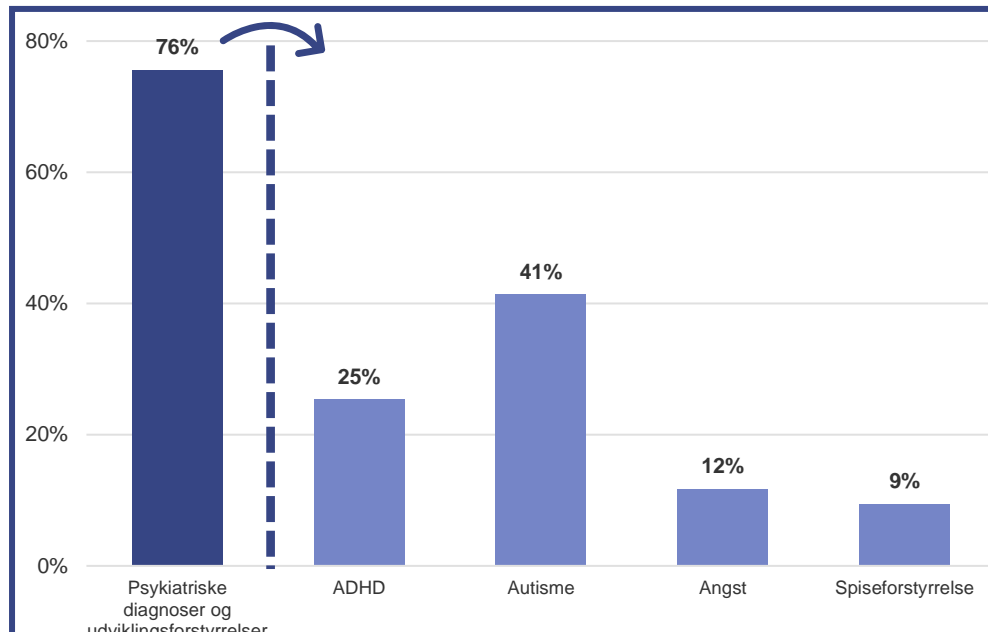

Stigning i børn med psykiatrisk diagnose og udviklingsforstyrrelse driver udgiftsstigningen i tabt arbejdsfortjeneste

Punkt 4, Bilag 7, Bilag 4 - Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste

Figur 4 Antal personer opdelt efter diagnose

Figur 5 Andel af udgiftsudvikling fra 2020 til 2023, der kan tilskrives psykiatrisk diagnoser og udviklingsforstyrrelser

Anm.: De største diagnosegrupper blandt alle børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste.

Det er derfor ikke en udtømmende liste.

Kilde: MSB's fagsystemer, manuelle gennemgange og egne beregninger.

Anm.: Figuren viser andelen af den samlede udgiftsudvikling fra 2020 til 2023, der kan tilskrives børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse samt en opdeling efter type af diagnose.

Kilde: MSB's fagsystemer, manuelle gennemgange og egne beregninger.

Antallet af børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse, hvis forældre modtager tabt arbejdsfortjeneste, er steget med 156 personer, hvilket svarer til en **stigning på 53% fra 2020 til 2023**. Antallet af personer med en anden diagnose er derimod kun steget med 6 personer, svarende til en stigning på 3%.

Autisme, ADHD, angst og spiseforstyrrelse er de mest udbredte diagnoser blandt børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste. Henholdsvis 41% og 25% af den samlede udgiftsstigning skyldes stigning i udgifterne til børn med autisme og ADHD.

76% af udgiftsstigningen på 35 mio. kr. fra 2020 til 2023 skyldes en stigning i udgifterne til børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse.

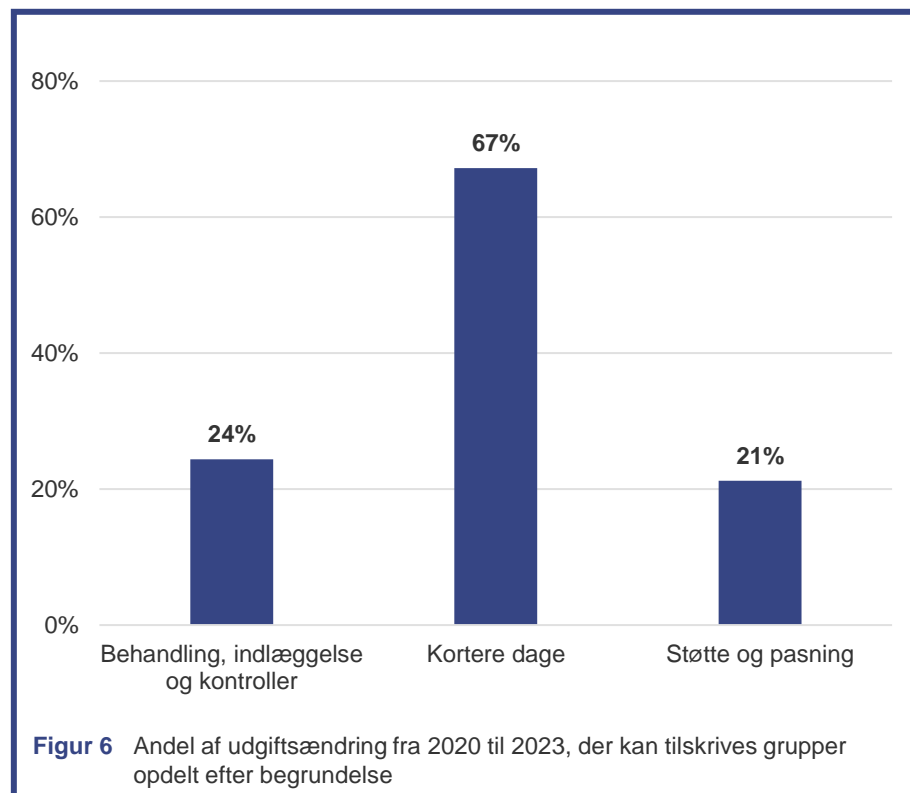
Fravær i dagtilbud og skole driver udgiftsudviklingen

Tabt arbejdsfortjeneste kan bevilges til flere forskellige formål, eksempelvis kontroller og behandling, hjemmetræning, kortere dage i skole- eller dagtilbud, hjemmetræning mv. Det gælder dog altid, at det skal være en nødvendig konsekvens af barnets funktionsnedsættelse, og at det er mest hensigtsmæssigt, at forældrene passer barnet.

Figuren viser, at **67% af stigningen i udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste på 35 mio. kr. skyldes sager, som er begrundet i kortere dage i dagtilbud eller skole.**

Anm.: Der kan være overlap mellem grupperne. Tallene vil derfor ikke summere til 100%. Visse begrundelser er udeladt, da antallet af personer er mindre end 15.
Kilde: MSB's fagsystemer, manuelle gennemgange og egne beregninger.

Stigning i skolefravær

Stigning i det samlede skolefravær blandt børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste

Siden 2020 er skolefraværet steget med næsten 2%-point svarende til ca. 4 ekstra fraværsdage om året. I 2023 var et barn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, fraværende i 31 skoledage.

Til sammenligning er det gennemsnitlige skolefravær i Aarhus Kommune steget 1%-point fra 4,7% i skoleåret 2019/2020 til 5,8% i skoleåret 2022/2023. Det gennemsnitlige skolefravær blandt børn med en forældre på tabt arbejdsfortjeneste er således væsentlig højere end det gennemsnitlige skolefravær i Aarhus Kommune.

Skolefraværet er højest for børn i specialskole

Børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste og som går i specialskole, har et skolefravær på 21% i 2023. Børn i almen- og specialklasser ligger på en fraværsprocent på ca. 12,5%.

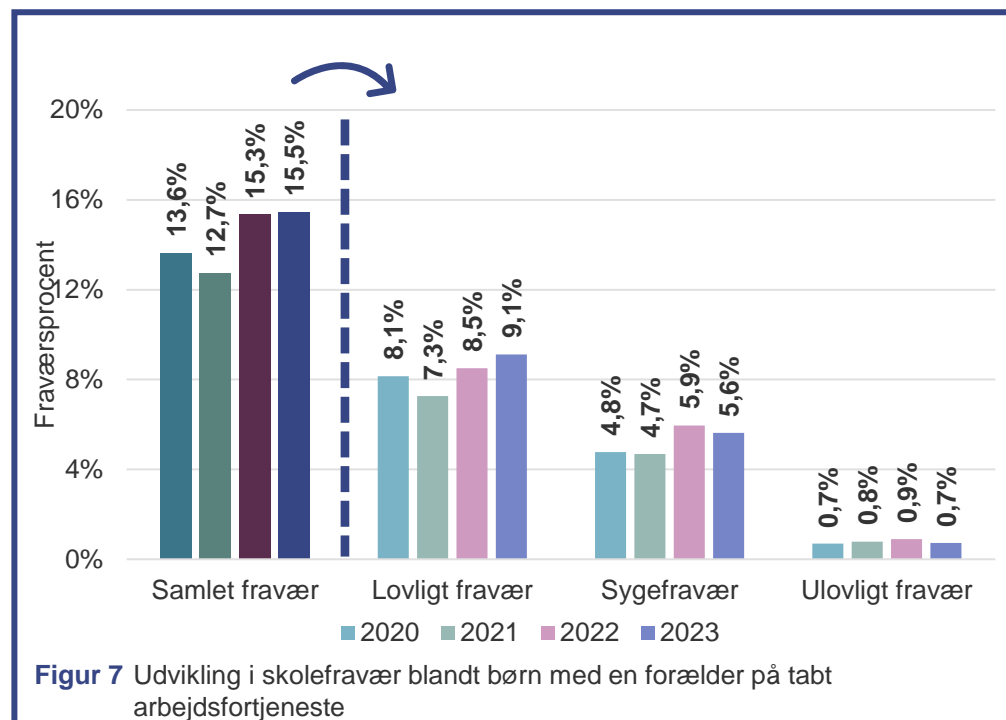
Fraværet er størst blandt børn i udskoling

I 2023 var fraværet for børn mellem 13 og 16 år næsten 17%. Derudover er fraværet højt blandt børn i overgangen fra hhv. indskoling til mellemtrin og mellemtrin til udskoling. I 2023 sker der således en stigning i fraværet blandt hhv. 11- og 14 årige sammenlignet med aldersgrupperne før.

Stigningen i det samlede fravær skyldes en stigning i fraværet for børn i almenklasser

Både i 2020 og 2023 er fraværsprocenten uændret for børn i specialklasse og –skole. Fraværet for børn i almenklasser er dog steget fra 9% i 2020 til 12,4% i 2023.

Figur 7 Udvikling i skolefravær blandt børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste

Anm.: Fraværsprocenten er beregnet ud fra 200 skoledage på et år. Fravær er målt over et helt kalenderår og ikke et skoleår. Der skal tages forbehold for eventuelle ændrede registreringspraksisser under coronaviruspandemien.
Kilde: PPR og egne beregninger.

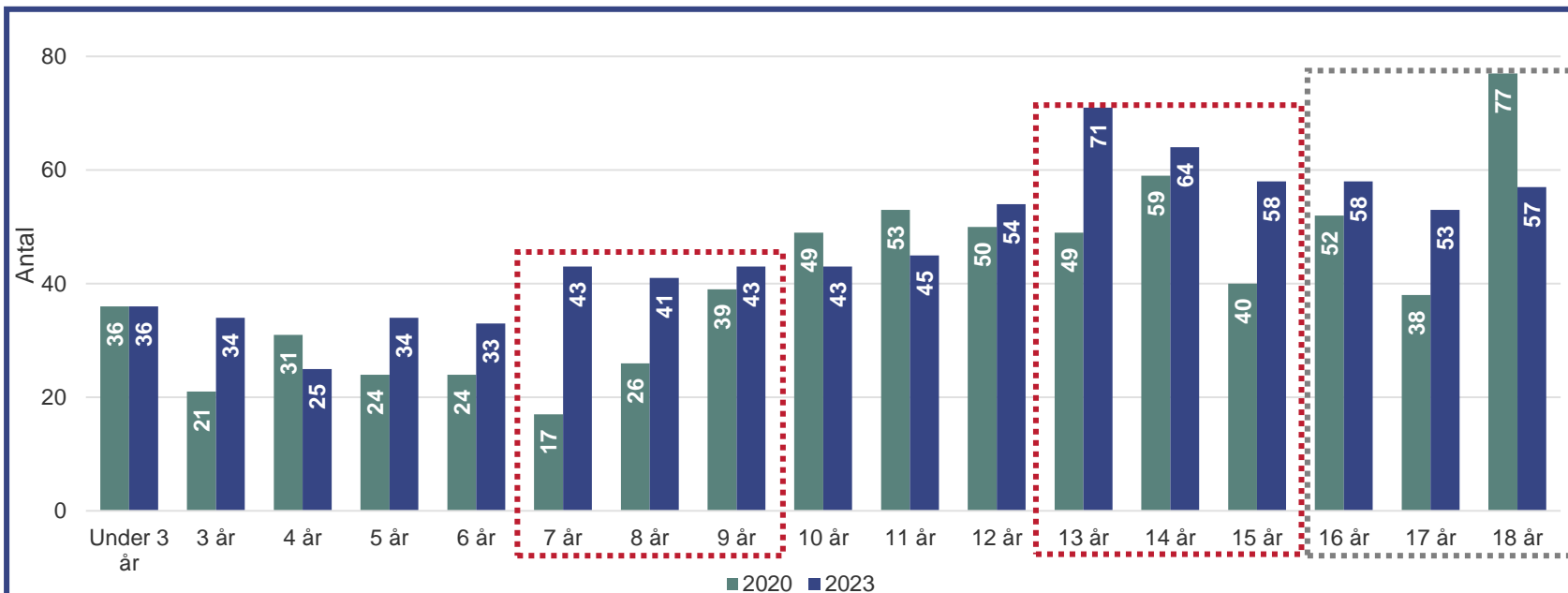

Skolefravær har konsekvenser på både kort og lang sigt

Børn og unges samlede skolefravær (både lovligt og ulovligt) kan have negative konsekvenser på både kort og lang sigt. På kort sigt kan det medføre udvikling af mere omfattende skolevægring, faglige udfordringer, familiekonflikter og tab af relationer. På langt sigt ses i risikoanalyser en sammenhæng mellem skolefravær og svækkede sociale kompetencer, manglende uddannelse og afhængighed af offentlige og sociale ydelser.

To aldersgrupper udgør en større andel end tidligere

Figur 8 Antal børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste fordelt efter alder

Anm.: Alder er opgjort ved udgangen af kalenderåret. Børn under 3 år er grupperet, da der er færre end 15 børn i de respektive aldersgrupper. Man kan ikke modtage hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til børn over 18 år, men 18 årige indgår her, da alder er opgjort ved udgangen af kalenderåret, hvorfor man kan have modtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i noget af året.

Kilde: KMD Børn og Voksen og egne beregninger.

To aldersgrupper fylder mere end tidligere. Det er særligt børn i overgangen fra dagtilbud til indskoling (alderen 7-9 år) og overgangen fra mellemtrinnet til udskoling (alderen 13-15 år), som udgør en større andel af det samlede antal børn i 2023. Disse to grupper udgør tilsammen også over 50% af udgiftsstigningen.

Unge i aldersgruppen 16-18 år udgør 21% af målgruppen i 2023. Dette kan indikere, at konsekvenserne af mistrivsel fortsætter efter folkeskolen er afsluttet.

Under 50% modtager en sideløbende indsats

Punkt 4, Bilag 7: Bilag 4 - Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste

Indsatser på socialområdet

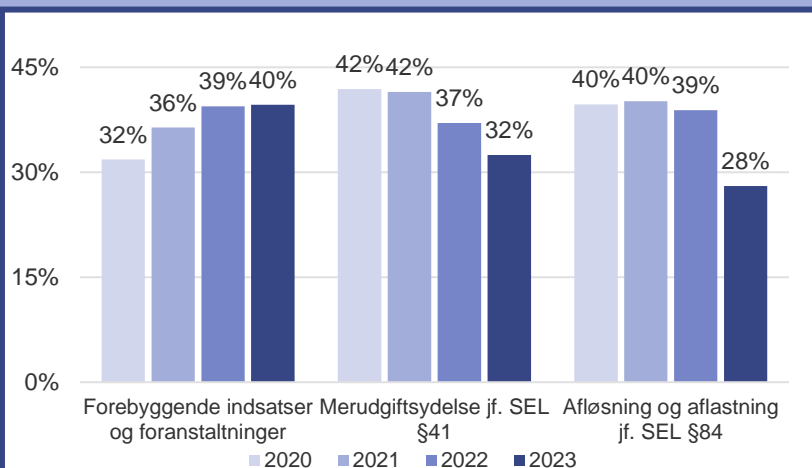

I 2023 modtog næsten 100 flere unikke børn med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste en forebyggende indsats eller foranstaltning på socialområdet. Det er en stigning fra 218 unikke børn i 2020 til 314 unikke børn i 2023 svarende til en stigning på 44%.

Dette tæller kun registrerede indsatser. Der gives også indsatser, som ikke registreres, fx i regi af relationel velfærd.

Til trods for, at flere modtager en forebyggende indsats eller foranstaltning, så er det **under 50%, der har modtaget en indsats på socialområdet, mens forældrene modtager tabt arbejdsfortjeneste i 2023.**

Figur 9 Andel af børn, som har fået en af de tre typer af indsatser på socialområdet

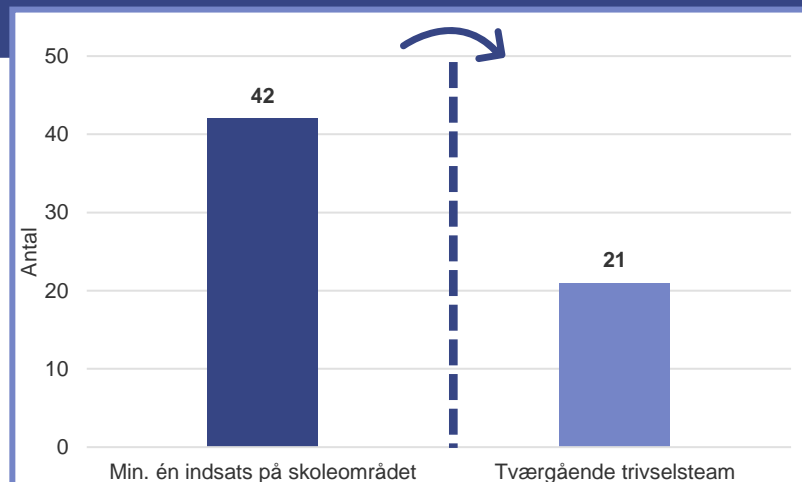
Indsatser på skoleområdet

I 2023 var der 42 unikke børn med en forælder, der modtog tabt arbejdsfortjeneste, som også havde registreret en indsats i **Børn og Unge**. Dette er udelukkende baseret på registrerede indsatser, hvor specialklasse og –skole ikke tæller med. Indsatser, som ikke registreres, tæller derfor ikke med. Dette svarer til **8% af alle skolebørn** med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste, som er mellem 6 og 16 år.

De undersøgte indsatser er afgrænset til ABA, Back2School, Basisteam, Børnesamtaler, Cool Kids/Chilled og tværgående trivselsteam.

Figur 10 Antal børn, der har fået min. én indsats på skoleområdet i 2023

Punkt 5: Forberedelse til byrådsmødet den 22. maj 2024

Punkt 6: Evt.